

O Yaz

2013 Yazına Kurmaca Bir Bakış

O Yaz
2013 Yazına Kurmaca Bir Katkı

Yayına hazırlayan: Aylin Sökmen
Kapak görseli: Jean-Michel Bihorel
Kitap tasarımı: Su Başbuğu

Tür: Derleme

© Ekim 2013 altKitap

Yapıtın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.altkitap.net
altkitap@altkitap.net

0 Yaz

2013 Yazına Kurmaca Bir Katkı

Gezi Parkı'nda başlayan ve tüm Türkiye'ye yayılan direnişte yaşamını yitirenleri, ruhen ve bedenen yaralananları hiç unutmamak için.

Önsöz

'O Yaz'ın ilk günlerinde Gezi Parkı'nda başlayan ve ardından tüm Türkiye'ye yayılan özgürlük mücadelesi, belki de Cumhuriyet tarihinin en geniş kapsamlı sivil itaatsizlik eylemlerinden biri. Toplumun, kategorilere ayrılmayı reddederek, kendi rengiyle ve duruşuyla, özgür olmak istediğini haykırdığı anlamlı, insanî ve duygusal bir hareket. Bu eylemin enerjisi, ruhu, duygusu birçok insana farklı anlamlarda ulaştı, onları dürterek uyandırdı.

Biraz uyku sersemi, biraz huysuz, biraz haksızlığa uğramışlığın acısıyla insanlar sokaklara döküldü. O günlerde bir şeyler oldu. Dipte, çok altta bir şeyler tetiklendi. Korku duvarı aşıldı ve cesaret yüreklere düştü bir kere.

Hakkında çok yazılıp çizilen bu süreç henüz sonlanmadı. Düşünceler ve analizler zamanla, demlendikçe olgunlaşıyor. Zaman geçiyor, cevaplanmayan sorular çoğalıyor. Olaylar tarihe not düşülüyor fakat hesaplaşma gerçekleşmiyor. Duygular ise uçucu ve değişken; zaman onların aleyhine işleyebiliyor.

Bizler, altKitap olarak mekanının çok ötesine geçen Gezi ruhunu, anın da ötesine taşımak için edebiyat, fotoğraf ve güncel sanat gibi farklı ifade yollarını barındıran bir derleme yapmayı istedik. Gezi direnişinin toplumsal olduğu kadar bireysel, tarihi olduğu kadar "an"a dair olduğunu da fark etmek; büyük resim kadar küçük resmi de görmek üzere yola çıktık. Gezi'ye dair, Gezi'de geçen, Gezi'yi yansıtan, kısacası bir şekilde Gezi'ye değen ve Gezi ruhunu taşıyan eserlerin bir araya getirildiği bu kitapla, geçirdiğimiz 'O Yaz'a bir not düşmeyi diliyoruz.

Gezi'ye ve derlememize katkıda bulunan herkese teşekkür ederiz.

İçindekiler

#Kaplumbağa Ayaklanması - Ümit Aykut Aktaş - 7	
Gökten Üç Kapsül Düştü - Gökçe Avenoğlu - 11	
Bizim Gibi Başka İnsanlar - Deniz Aydın - 15	
Belki Şurada Ağaçların Altında Küçük Bir Demokrasi Vardır - Hekim Ali Babacan - 21	
Gezi Günlükleri - Su Başbuğu / Hande Ortaç - 27	
Yepyeni Tarihi Yapılar - Hakan Bıçakcı - 37	
Düdüklü Tencere - Füsun Çetinel - 41	
Bizim Anlatmamızda Fayda Var - Balca Ergener - 45	
Ağaç - Belma Fırat - 51	
Sopa - Erdal Güntürkün - 55	
Diline Yabancı Olduğu Bir Ülkeden Dilini Bildiği Bir Kıyımı İzlemek - Pınar İlkiz - 59	
Dünyanın En Güzel Şehri - Jale Nihal İncedere - 63	
La Lutte Continue - Gülsün Karamustafa - 67	
Turuncu Çiçekli - Hande Ortaç - 69	
Şehirde Karnaval Var - Özge Sarioğlu - 75	
Benim Polisim - Aylin Sökmen - 79	
Anısı Biz Olalım - Sinan Sülün - 83	
Bağzı Şeyler - Engin Türkgeldi - 85	
Bir Düşe Uyanmak - Mustafa Ziyalan - 91	

Ümit Aykut Aktaş

Mersin'de doğdu. Otuz yıldır İzmir'de yaşıyor. Dokuz Eylül Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi'nde sırasıyla Kooperatif İşletmeciliği, İşletme ve Sosyoloji Bölümlerinde okudu. 2009 Ümit Kaftancıoğlu Öykü Ödüllerinde Mansiyon, 2009 Eskişehir Sanat Derneği Öykü Yarışmasında Mansiyon, İzmir Doğa ve Kültür Derneği'nin Öykü Yarışması'nda Övgü, 2009 Xasiork Öykü Yarışması'nda 3.lük ödülü, Xasiork 2012 Öykü Yarışması'nda Teşvik Ödülü ve 2012 Mahmut Tunaboğlu 6. Öykü Yarışması'nda Mansiyon ödülleri aldı. Öyküleri AltZine aylık internet neşriyatı, Kitap-lık, Lacivert, Varlık, Patika, Berfin Bahar, Kalem Edebiyat, Kum Edebiyat, Hece Öykü, Akköy, Arkadaş ve Kulis edebiyat dergilerinde yayımlandı.

#Kaplumbağa Ayaklanması

"O malum hikâyede karıncanın tarafını tutanlar, Andolsun ki bizden değildirler."

Davulcu

Nereden başlayacağımı kestirmek güç aslında; sanırım her şey atalarımızın sabahın altı buçuğunda çalan telefonlarla birlikte sıcacık yataklarından panik havasında ve ağızlarında dünden kalma pas tadiyla fırlamalarıyla başladı. Yüzyıllardır, sevmedikleri işlerinde kaynakların kısıtlı olduğu ve sürdürülebilir kalkınma mavallarına uygun olarak haftada yetmiş sekiz saat çalışıyorlardı. Akşam eve geldiklerinde peksimet gibi bir beyinle görevlerini yerine getirmenin mutlu huzuru içerisinde uykunun sonsuz kumsallarına sığınma zamanını bekliyorlardı. Ağ, uslu duranlara akşam gel git enerjisiyle ısıtılan evlerinde, holovizyon karşısında elde kumanda ve önlerden rahat bir koltuk garantisi veriyordu. Servetleri durmaksızın büyüyenlerle bir sonraki gün kahvaltıda ne yiyeceğini düşünüp duranlar arasındaki muhteşem uyum yüzyıllarca bu şekilde sürüp gitti. Ta ki bilgemiz Davulcu, Ağ'a karşı Kaplumbağalar'ı örgütleyip Cesur Yeni Bir Dünya, 1984, Dava, Equilibrium, V for Vendetta, Fahrenheit 451, Biz, Aylaklığa Övgü, Tembellik Hakkı, Tembel Ayaklanması, Çalışmak Yorar, Oblomov adlı eserleri harmanlayan bir manifestoyu gizli gizli ortaya çıkarıp, isyanımızı alyuvarların mor düşman hücrelerine direnişi gibi başlatana kadar. Kitleleri bilgisiz kılan, sıkıcı ve monoton işlerden kurtarıp özgür kılmaktı amacı. Ağ'a karşı koymaya çalışan her örgüt onlara göre başarısızlığa yazgılıydı. Kalabalık olmadığımız için ilk başta bizi de büyük bir tehlike olarak görmüyorlardı; ama yanıldıklarını kısa sürede anladılar. Ağ, temel önceliği kazanç ve verimlilik teması üzerine oturtan, lügatinden acele, kayıp zaman, mesai, kârlılık sözcüklerini düşürmeyen pek çok şirketin bir araya getirdiği dev bir holdingden başka bir şey değildi. Yeri gelmişken söyleyeyim; bugüne kadar hiç kimse gerçek Ağ yöneticilerini görmüş değildi.

Kendilerine paralel çizgide olmayan yazınsal metinler, filmler, resimler, heykeller, karikatürler ve diğer sanat eserleri Fahrenheit 451'de olduğu gibi yakılmadılar ama daha kötü bir yazgıyı paylaştılar: Okunmuyorlardı, izlenmiyorlardı, anımsanmıyorlardı ve unutulmaların, zihinlerden silinenlerin puslu atlasında yerlerini alıyorlardı.

Ağ'daki bilim insanları uzunuğraşlar sonucunda uykuya gereksinim duymadanyaşamanın mümkün olduğunu bulmayı başardılar. Bu bizim hiçbir zaman isteyebileceğimiz bir şey değildi; çünkü böylelikle uykuya gereksinim duymayacağımız gecelerde de çalıştırabileceklerdi bizi. Dahası, uyanık olduğumuzu sandığımız gündüzlerimizi bile ellerinden tam kurtaramamışken

bir de geceleri pazarlığa tabi tutmak, alınmayın ama saflıktan başka nasıl adlandırılabilirdi ki?

Büyüme hormonu uyurken üretildiği için çocukları akşamları uyutmaya devam ediyorlardı. Oysa yeni geliştirdikleri serumla buna da son vermeyi planlıyorlar. Çocuklar üzerindeki ilk denemeyi bu hafta gerçekleştirecekler. Bunlar tek tek size de yapılacak. İnanın. Beni anlamıyorsunuz biliyorum, iyi de o zaman neden ısrarla anlamaz ama durumu kurtarır gibi bakıyorsunuz ki?

Kaplumbağalar'ı ayırt etmenin yegâne yolu sırtlarındaki kaplumbağa dövmesi. Gerçi aramızdan bir iki işgüzarın koala ve ağustos böceği dövmesi yaptırmış olduğunu da unutmamak gerek. Hatta rivayete göre yüzyıllar önce Penguenler diye başka bir grup da belirli bölgelerdeki ağaçların kesilip yerine şatafatlı tüketici tapınakları inşa edilmesini durdurmak için bizler gibi isyana kalkışmış.

Aslında bütün bu işleri başımıza saran "*Uyumak zaman kaybıdır*" diyen kuş yutmuş kedi bakışlı Thomas Edison'dan başkası değil hani. Vardiya sistemi de bu adam yüzünden başımıza peyda olmuştur. Üstüne üstlük, uykuya karşı ampulü icat eden de bu zat-ı muhteremdir.

Onun torunları da şimdilerde kaplumbağalardan ürettikleri bir tür serum ile beyindeki suprakiazmatik çekirdek, VPN ve retiküler aktivasyon sistemi ile oynamak suretiyle maalesef uykuyu yaşantımızdan tamamen çıkartmayı deniyorlar.

Bu kadar çaba, bilimsel cambazlık niye dersiniz? Salt çalışma ve iş yaşamına göre tasarlanmış sosyal yapıda, artık yaşantımızda yer almayacak olan uyku saatlerini de iş saatleri arasına dâhil ederek yaşamlarımızı tam bir müebbet sıkıntıya mahkûm etmiş olacaklar.

Aslında lafı gevelemeden belirtmek gerekirse erişmek istedikleri nokta şu kanımca: "Uyku olmazsa rüya da olmaz, rüya olmazsa hayal de olmaz. Hayal olmazsa umut da olmaz."

Uykunun patentini almış olan Kısıtlı Ağ Kaynaklarının Akıllı İdaresi Bakanlığına bağlı araştırmalar yürüten Anti Uyku Konseyi, muhaliflerin fişlenen rüya kayıtları ve anti uyku timleriyle "Yöneten, yönetimini sürdürmeyi istiyorsa gerçeklik duygusunu bozmalıdır." felsefesinden hareketle usul usul duyarsızlaştırma propagandasına başladı. Uykunun yaşamımızdan çıkarılması öyle hızlı bir şekilde değil, yavaş yavaş, sinsice tezgâhlanmış bir plandı. Uykunun karmaşık mimarisini çözdüklerini sananlar, aslında Aziz kılığına girmiş şeytanın rolüne soyunuyorlardı düpedüz. Uyku ve aylaklık yok edilmesi gereken hastalıklar olarak kabul edilir oldular. Gerinme, yatak, esneme, rüya ve daha birçok sözcük uyku çağrışımı yaptığı gerekçesiyle resmi sözlükten yavaş yavaş çıkarıldı. Hatta üzerlerinde hastalıklarla ilgili deneyler yapılma bahanesiyle kış uykusuna yatan hayvanların neredeyse tamamı katledildi.

"Çok uyuduğumuz için mi hastalanıyoruz? Hasta olduğumuz için mi uyuyoruz? Uyku Karanlıktır; Rüyalar neşe ve mutluluktan çok, korku ve endişe duygularını kapsarlar" gibi sloganlar ayarsız ağızlarından hiç düşmedi. Hatta bu taraklarda hiçbir zaman bezi olmamış Franz Kafka'nın Bir Savaşın Tasviri'nde "Geceleyin" adlı bölümdeki şu pasajı bile propaganda metinlerinde yer aldı. "...Ve sen uyanık durursun, nöbetçilerden birisin, yanı başındaki çalı çırpı yığınının yanan bir odun parçasını sallayarak sana en yakın kişiyi bulursun. Neden uyanıksın? Birinin uyumaması gerekiyor işte. Birinin nöbette beklemesi gerekiyor."

Genetik alt sınıflar olarak niteledikleri biz Kaplumbağalar'ı ise kamuoyuna bilim karşıtı gelenekçi teröristler olarak tanıttılar. Oysa bilmezler mi ki tekerlek ve uzaktan kumandayı çok çalışkan olan kendileri mi icat etmiştir? Yere göğe koyamadıkları, çok çalışma fikrini tartışmasız bir gerçek olarak öğütleyen, çalışmak ibadettir diyen Tanrıları bile altı günde yeryüzünü yarattıktan sonra sonsuza değin dinlenmemiş midir? Yazdıkları yapay tarihle düşlerimizi yaşamın üzerine örtmekteyiz ama yaşamlarımızın ayakları her zaman açıkta kalmakta.

Yeri gelmişken bir iki pürüzlü noktaya da açıklık getirmemizde yarar var: Genel

manifestomuzu oluşturan bilgemizin –önceleri Ağ'a bağlı anti rüya timlerinde polisomnografi teknisyeniymiş, gece gündüz deli gibi çalışmış, işten arta kalan zamanlarında da AVM adlı örgüte karşı Çarşı adlı örgütte direnişi destekler, gösterilerde de davul çalarmış- dilimize çevrilen sadece bir kitabı vardır. Onu da şimdilerde bulabilene aşk olsun doğrusu! "Bir Sanat Dalı Olarak Aylaklık" adlı kitabı, Bertrand Russell'in "Ruhsal çöküntünün yaklaştığını gösteren belirtilerden biri de, insanın işinin korkunç derecede önemli olduğuna inanmasıdır." sözü ile başlar ve Kaplumbağalar'ın felsefesi hakkında çok temel bilgiler verir. Bulabilirsiniz bir göz atın lütfen...

Uyku Vadisi'ne yerleşen biz Kaplumbağalar sadece zaruri ihtiyaçlarımız için üç-dört saat çalışır, düzenli olarak ağaç fidesi ekeriz. Yiyeceklerimiz Ağ'da yaşayanlar gibi diğer yaşayan formları, tehlikeli patojen taşıma ihtimali yüksek, trans yağ içeren, işlenmiş, genetiği ile oynanmış besinleri ve yüksek dozda glikoz içeren endüstriyel gıdaları içermez. Gıda ve ilaç Dairesi'nin kontrolünde olmayan kendi tohumlarımızı kullanırız. Bu yüzden Ağ'da yaşayanların büyük bir bölümü gibi obez değiliz. Kaplumbağalar Uyku Vadisi'nde Cuma 20.00 ile Pazar 00.00 arası yaşayıp Pazartesi gününe geçmeden Cuma 20.00'da geri dönmektedirler. Şimdilik hafta içi Ağ'ın kontrolü altında bulunmaktadır. Önceleri uykularımızı kâğıt bardaklarda aromalı pahalı kahvelerle kaçıran (üstelik zamanında Latte'ye de sütü az koyuyorlarmış) daha sonra ise uykuyu, rüyayı, hayali, aylaklığı yasaklayan bir dünya tasarımına dâhil olmamız düşünülemez bile. Sizler de fincanlar dolusu kahve içseniz bile bu melankoliyle karışık kısır döngüden kurtulamayacaksınız; zira kendi tercih ettiğiniz bir yaşamı yaşamıyorsunuz. Artık bu sizin yaşamınız değil, Ağ'ın sizin yerinize kurguladığı yaşam. Aklınız için tasarlanmış bir hapishane. Gerçek diye algıladıklarınız merkezi sinir sisteminizin nörolojik yanılsamasından başka bir şey değil. Yavaş yavaş geceleri uykusuzluk çekmeye başladığınızın farkında değil misiniz? Uykusuzluk beyninizde bulunan ve yaşamsal önem taşıyan enerji depolarını tüketiyor. Çeşitli uykusuzluk seviyeleri, huysuzluk ve sanrılara neden oluyor.

Halen holovizyon karşındaysanız bu söylediklerimi reklâmlar için verilen arada düşünebilirsiniz. İnanın bizden farkınız olmayacak; size de aynıları yapılacak ve sizlere yeniden yazılmış bir tarih sunulacak. Siz de biliyorsunuz tarih iyi öğrenilmelidir, iyi öğrenilmezse kendini tekrar eder durur. Her geçen gün zorunlu, yaşamsal ihtiyaç maddeleriymiş gibi tanıtılan ürünleri satın almak için daha da çok çalışmanız gerekecek. Elinizdeki aygıtları neredeyse her gün değiştirmek zorunda kalacaksınız. Siz de Ağ'dakiler gibi DNA'larınızla barkodlanacaksınız. Gelir diliminize ve harcama kıstasınıza göre barkodunuza işlenen harcama limitleri Ağ üzerinden aktarılıyor olacak. Aranızdaki hipnotik bağ giderek artacak.

Aramıza katılmak istiyorsanız :

1. Kural: Elinizdeki işleri yavaşlatın. Usul usul yapın bunu, farkına bile varmasınlar... Hatta sadece olduğunuz yerde durun... Biliyorsunuz; Huzur İsyanda!

2. Kural: İş yerlerinizde öğlen uyuyun, hiç olmazsa bir saatçik. Hatta şimdi... Hadi... Gözleriniz kapanıyor...Uykunun tatlı kumsallarında çıplak ayakla yürüyorsunuz. Ayaklarınız ıslandıysa taze otların üstünde de yürüyüp uyuyabilirsiniz.

Sadece bir kuralı bile hayata geçirebildiyseniz aramıza hoş geldiniz. Kaç kişisiniz diye sorarlarsa sizi de Kaplumbağalar'ın içinde sayalım mı?

Gökçe Avenoğlu

1982 yılında İstanbul'da doğdu. 18 yaşında iken Radikal Gazetesi'nde stajyer muhabir olarak çalıştı ve gazetecilikle tanıştı. Erken yaşlardan itibaren fotoğraf sanatına olan merakı nedeniyle Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Fotoğraf ve Video Bölümü'ne girdi ve video dalını seçerek mezun oldu. Çeşitli fotoğraf ve video çalışmalarının ardından yazma tutkusu baskın geldi. Stüdyo sorumlusu, set fotoğrafçısı olarak sürdürdüğü iş yaşamına bir içerik ajansında devam etti. Foto muhabir ve yardımcı editör olarak başladığı ajansta halen çeşitli internet projeleri için içerik editörü olarak çalışmakta.

Gökten Üç Kapsül Düştü

Her gün başka bir korkuyla uyanıyorum. Bazen somut bir şey, bazen anlamsız bir korku işte. Ne olacak? Bu gece yatağıma girdiğimde ne gibi bir dert olacak başımda? Dert de benim derdim değil aslında. Kendim için endişelenmeyi uzun zaman önce bıraktım. Bazen utanıyorum anlatmaya korkularımı... Bazen öyle saçma ki... Artık dayanılmaz hale geliyor korkular. İşyerinde garip karşılanmamak, arkadaşlarım arasında tuhaf bellenmemek için hep gizlemek korkuları. Çaresiz bir hayvan iliyor gözüme bazen, bir şey yapamayınca paralıyorum kendimi. Bazen yalnız bir çocuk görüyorum, gözlerim doluyor. Bir gün işyerinde oturuyoruz, canımız sıkın. Neye sıkın? Her şeye! İşe, güce, anlayışsız müşterilere, ay sonu elimize kalan düdük gibi paraya, gelecek kaygısına, mengene gibi sıkıştıran o baskı havasına.. Hava kurşun gibi ağır... Offf ne zaman yaz gelecek? İşyerinin bahçesinde bir kedi görüyoruz, doğum yapalı bir buçuk ay kadar olmuş. Yavrular ilk kez çıkıyor saklandıkları yerden. Anne arada dolaşmaya gidince ağlıyor keratalar, gelince sokuluyorlar hemen. Birkaç gün sonra yüksek bir yerden düşüyor en çelimsiz olanı, çıkamıyor düştüğü yerden, "Anne gider alır, meraklanmayın" diyorlar. Anne almıyor ama gidip emziriyor sürekli, hatta sonra diğerlerini de oraya taşıyor daha güvenli bulduğundan olacak. Fakat bir sabah işe gelince fark ediyoruz ki yavruardan biri hareketsiz yatıyor, kalkmaya çalıştığında titriyor, başı düşüyor. Geniş çaplı bir operasyon düzenliyor, hayvanı alıyoruz. Anne çığlık çığlığa yalvarır gibi bağıyor ama alacağız, yoksa ölecek. Koşarak götürüyorum veteriner, hayvan kucağımda kasılıp duruyor gidene kadar. Veteriner bakıyor duruma, "Bu hayvan ölür" diyor. İşyerine dönüyorum, gözüm telefonda... Bir kaç saat sonra arıyor, "kaybettik." Gidip alıyorum yavrunun bedenini, hâlâ sıcak. Gömüyoruz bahçeye, dut ağacının altına. Anne gelip arıyor, bağıyor sonra umudu kesip gidiyor. Benim içim paramparça. İşte bu gece yatağıma yattığımda kalbimi sıkıştıracak acı bu...

Ertesi sabah uyanıyorum, gözümü açıyorum ve birkaç saniye sonra aklıma geliyor dün olanlar. Bıçak saplanmış da gece, sabaha kadar kalmış kalbimde, uyanınca fark ediyorum sanki... Dünden gelen sıkıntı var, bugün başka dert gelmez diye bir kocakarı inancına tutunup kalkıyorum yataktan. "Hayat normale dönmeli!" Her sabah yaptığım gibi kahvemi hazırlıyor, sigaramı yakıyor, bilgisayarımı açıyorum. Bir haber; "Sabaha karşı Gezi Parkı'na operasyon düzenlendi ve yapılacak kışla için ağaçlar kesilmesin diye direnenlerin çadırları yakıldı." Televizyonu açıyorum, bir şey yok. Bir kaç yere daha bakıyorum, daha sağlam kaynaklara... Evet işte yakmışlar çadırları. Ağaçlar? Onlar da duruyor kurbanlık koyun misali, söktüler sökecekler... "E hani bugün dünün acısı ile yetinecektim? Bu kadarı da fazla artık!" "Bak artık teknolojiye

direnme!" dedikleri için aldığım ve o zamanlar hâlâ "neden aldım ki ben bunu?" dediğim telefonumla yol boyu internetten gelişmeleri takip ediyorum. Akşam işim var gidemeyeceğim ama herkes "Gezi'ye gelmelisin sen de" diyor. İçim içimi yiyor. O gün şaşkınlık içinde sürekli takip ediyoruz olanları. Ertesi gün oradayım o zaman! Cuma akşamı Beşiktaş'ta buluşup Taksim'e yürüyoruz beş çelimsiz kadın -tamam ben pek çelimsiz sayılmam- içimizde biraz korku, çokça heyecan. "Gaz maskesi almayın, gaz maskeli gördüklerini gözaltına alıyorlarmış" diye bir uyarı gelmiş, uzun kollu, gerekirse ağzımızı yüzümüzü kapatacak kadar geniş bir şeyler giyip gitmişiz. Gümüşsuyu'nu tırmanmaya başladığımızda biber gazı başlıyor inceden. Gözümüz yanıyor, nefes almakta zorlanıyoruz. O an boğulacak gibi oluyorum. Deniz olsa çıkarım hemen, ama bu gazdan kaçana kadar ölürüm ben! Öyle bir çaresizlik hissi, panik... Sonra sakinleştiriyorum kendimi, "Suratına sıkmadıkları sürece ölmezsin, sakın ol... Şu an gaz uzaktan sıkılıyor, sakın... sakın..." İşte o an sakinliyorum. Gaz etkilememeye başlıyor. Burnumdan nefes almayı kesip sadece ağızmdan nefes alıyorum. Yüzüm cayır cayır yanıyor ama gözüm bile yaşarmıyor o dakikadan sonra. Yukarı yürümeye devam ediyoruz. Sonra insanlar aşağı koşuyorlar can havliyle.. Neler oluyor? Polis mi geliyor? "Yok, gaz atılar yine, bir şey olmaz" diyor biri. Gazın etkisi geçince sloganlarla yukarı yürüyor yine kalabalık. Ben pek slogan atmadım, yalan değil. Oysa çocukluğum Okmeydanı'nda geçti. 1 Mayıs gösterileri olurdu hep, sonra arbede çıkardı. Bir kez ağzı burnu kan içinde bir öğrenciyi polisin elinden çekip almıştı annem, ortalık yatışınca kadar saklamıştı. Aylarca polis evimizi gözetlemiş, anneciğimi pazara giden, çocuğunu yemek için balkondan seslenerek çağıran bildiğin anne tipi bir kadın olduğunu anlayınca çekip gitmişlerdi. Annem bazen karşı kaldırımdan evi gözetleyen sivil polisler "Çay götüreyim bari, kaç saattir dikiliyorlar" falan derdi de zor tutardık. İşte böyle bir ortamda bile bir kez inip de slogan attığımı hatırlamam niyeyse. Oysa anneannem, annem, teyzelerim işçi emeklisi. Sendikacıların nasıl olup da onları sattığını dinleyerek büyümüşüm ama işte "1 Mayıs'ta çok dövüyorlar" diye korkmuş olacağım, pek çıkmazdım. Gümüşsuyu'nda o akşam slogan atmaya başlıyorum. Sesim komik geliyor bana. Sanki sözlerini tam bilmediğim bir şarkıyı söylüyorum da herkes sadece benim sesimi duyuyormuş gibi. İlk slogandan sonra gülüyorum. "Yok canım, gülünür mü? Baksana herkes ne kadar öfkeli... Ama sesim çok komik?" Sonra biraz daha açılıyor sesim, yarım saat sonra yüksek perdeden bağırmaya başlıyorum "Faşizme karşı omuz omuza!"

Ritüeli öğreniyoruz birkaç zaman sonra. Slogan atılarak yukarı yürünecek, gaz atılınca paniklemeden çabuk çabuk aşağı yürünecek, gaz geçince yeniden yukarı yürünecek. Kalabalık her dakika daha da artıyor, sloganların sesi yükseliyor, gazdan göz gözü görmüyor bazen. Sonra o kadar çok tekrarlıyoruz ki bunu, artık bir oyun haline geliyor. Birkaç saat sonra o slogan atarken utanan ben aşağı koşarken bağırmaya bile başlıyorum "Sakin!! Sakin!! Panik yapmayın yau sadece gaz atıyorlar... Ezmeyin birbirinizi..." Ben yani... Ben diyorum bunları. Ne acayip şeyler görüyoruz o gün. Belediye otobüsüne yol veriyoruz meydana çıksın diye, içine gizlenmiş polisler camlarından gaz kapsülleri, plastik mermiler yağıdırıyor üzerimize. Yokuştan kebab siparişi götüren bir moto kurye kayıp düşüyor mesela. "Yahu bu durumda kim kebab siparişi vermiş?" diye bile sormadan herkes seferber olup kaldırıyor oğlanı. Siparişler dağılmadan, yere değmeden toparlanıp motora yeniden yükleniyor. Çocuğa soruyor herkes; "Kardeş, iyi misin?" Yere düşene beş kişi koşuyor, annesi o kadar telaşla koşmamıştır belki hayatı boyunca. Ben kendimi öyle bir programlamışım ki gözlerim bile yaşarmıyor ama arkadaşlarımdan durumu pek iyi değil. Yardıma yetişemediklerime başkaları yetişiyor. Biri gözüne Talcid'li su sıkıyor, bir diğeri elinden tutup güvenli bir yere çekip oturtuyor. Neler oluyor? İki gün önce nefret ettiğim, sokakta yan yana gelmeye tahammül edemediğim insanlar bunlar mı gerçekten? Sonra TOMA denen o acayip şey giriyor kalabalığın arasına. Su sıkıyor, arkasından polisler gaz bombalarıyla saldırıyor durmadan. Yokuştan aşağı vurup Kabataş'a kadar yürüyoruz çabuk çabuk.. Koşmak yok, birileri düşebilir. Karaköy'den dolanıp İstiklal Caddesi'ne çıkıyoruz, dizimizde derman kalmamış. Kalabalık, mahşer yeri gibi. Mahşerin içinde karpuz satan bir adam, önlerden omuzlarda taşınan

perişan insanlar, merdivenlerde soluklanan, korkudan pısmış kedileri sevenler. Herkesin mi yüzü güler ama? Neler oluyor böyle? Rüya mı bu? Gece uzun, yorucu ama acayip, alışık olmadığım bir mutluluk içimde. Dönüyoruz sonra güvenli sokaklardan eve. Ertesi gün işe mi gideceğim yani? Nasıl yani? E gidiyoruz, herkes gidiyor.. Allah allaaah?? İşyerinde herkesin gözü parlıyor bu kez. Herkes akşam neler yaşadığını soruyor, anlatıyorum heyecanla. Akşam yine gideceğim, bu kez daha hazırlıklıyım, kağıttan maskem var!

Gezi Parkı açıldı haberi geliyor Cumartesi günü. "Yok canım? Açacaklarsa akşamki o şiddet neydi? Hepimizi parka toplayıp böcek gibi gazlamasınlar?" Korka korka çıkıyoruz yukarı, kalabalık inanılmaz. Arada panikle koşuyor insanlar, öndekiler uyarıyor "Korkmayın gaz değil o, köftecinin dumanı." Polislerin çekildiği yerden çıkmaya çalıştığımız için epey gaz yiyoruz yine ama sonra çıkıyoruz meydana. Herkeste bir mahmurluk sanki, herkes yeni uyanmış gibi. Gezi Parkı'nda uzun sürecek o nöbet başlıyor sonra. Herkes kol kola, herkes gülümsüyor, birbirine yardım ediyor. Yok canım, bu kadarı da fazla, belki de biri şaka yapıyor.. Ama prodüksiyon iyi, yani böyle mutlu sonla biten bir Hollywood filmi gibi bir kamera şakası ayarlamışlar. Prodüksiyondan benim anladığım bu ama takip eden günlerde akıl almaz komplo teorileri üretecek Gezi'ye bir kez olsun gelmemiş çok bilmişler. Gezi'ye her gidişimde tüylerim diken diken oluyor, güzel bir şarkı dinliyormuşum gibi. Utanıyorum yine ama sonra bakıyorum çoğu kişi benim gibi. Özgürlük hissi doluyor içime. Kendim gibi olabilirim artık. İşte burada da korkan insanlar var. Hayvanlara bir şey olacak diye içi cız edeni var, arkadaşı yere düşecek diye gözü gibi sakınanlar var. O bir türlü adlandıramadığımız baskı hissine artık yeter diyor herkes. Bizim yavru kedi öldüğü gün öyle perişan olmuşum ki bir daha asla ilaç kullanmayacağım dediğimi unutup psikiyatrdan randevu almışım iki hafta sonraya, şimdi anlam veremiyorum. Ben hasta değilim, bu hayat beni öldürüyordu, ama artık başka bir dünya mümkün, yalnız değilmişim bu korkular içinde.

Sonra? Sonra bir ton şiddet... Gözü çıkanlar, ölenler... Her ölümden annelerine babalarına bakıyorum utanarak. İnternette görüntülerini izlerken bir an kameraya baksalar sanki "Siz çocuğumu koruyamadınız ve öldü" diyecekler gibi utanıyorum. Oysa onlar bunu yapmıyor. Kol kola, omuz omuza, biz onların onlar bizim acımıza ortak oluyorlar. Hesap soruyorlar, "Çocuğumu öldürenler bulunsun..." Ellerine silah alıp sokaklara çıkmıyorlar, palalarla kovalamıyorlar kimseyi. Oysa işler kesat diyerek çıkmış birileri, kim olduğu belli değil, hangi iş kesat muallak... Evlatlarını kaybedenler ise ağlıyor sadece ve soruyor "Oğlumun katilini neden serbest bıraktınız?"

Gezi içimde haysiyetli bir güç doğuruyor. Artık eskisi gibi değilim ben. Artık korkmuyorum. Tamam korkuyorum ama biliyorum ki korkumu yenecek gücüm var, bir şeyleri değiştirebilirim, barış içinde, özgür bir dünya mümkün. Sonrası laf-ı güzaf. Çıktık işte o meydanlara. Bin yıldır görmediğim arkadaşlarımla birbirimiz için endişelendik, hayatımda hiç görmediğim belki görsem bir çift laf etmeyeceğim biriyle gaz yedikten sonra sigara yakıp halimize kahkahalarla güldük. "Dünyada gaz yedikten sonra sigara yakan tek millet bizim herhalde?" dedim, kahkaha attım, yüzümde çiçekler açtı. Gezi'den çıkardılar sonra bizi, oraya çiçek diktiler bir sürü. Yüzümüzdeki çiçekleri bıraktık aslında orada, onlar da kendileri dikti sanıyor işte.

Korku eşliğini aşmaktı Gezi. O öyle bir korkuydu ki, eşliğini atlamak deveye hendek atlatmaktan zordu. Kahve falımda deve çıkmıştı bir ay önce, taşınyorsun demişlerdi. "Yok" dedim, "Taşınmıyorum, olsa olsa deveye hendek atlatırım ben yine bir şeyler için..." Develer hendeği atladi, başımıza gökten üç gaz kapsülü düştü. Biri gözü çıkan kardeşimin başına, biri direnirken ölen arkadaşımın başına, biri de "Unutma bugünleri" dercesine benim başıma..

Deniz Aydın

1981 yılında İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. Fotoğrafla, edebiyatla ve Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu bünyesinde tiyatroyla ilgileniyor.

Bizim Gibi Başka İnsanlar

"Bizim gibi başka insanlar var mı nine?"

Gözlerinden çekingen bir merak ve ben yansıyorduk, yansımadaki sakilliğimden utandım, o gözlere ait değildim. On yıllar öncesindeki mehtaplı bir geceden ayın şavkını çalmıştı torunumun gözleri, nereden buldularsa. Mehtaplı bir gece çocuklarımız için masal, genç olanlarımız için uzak bir hayal, ben yaştakiler içinse buruk bir anıydı artık çünkü. Ahir zamanlarda gökyüzünü görebilen yoktu.

Kaçak oynuyordum. Torunum bir süredir soruyordu böyle sorular ama ben cevap vermemek için elimden geleni ardıma koymuyordum. O da bunun farkındaydı, uslu uslu bekliyordu bir müddettir. Ama biliyordum ki isyan bayrağını çekmesi yakındı.

Sorusu karşısında suskunluğum uzadıkça gözlerindeki kıvılcımlar büyümeye başladı.

"Hep cevap vermiyorsun bana. Hep duruyorsun böyle nine. Bekledim bekledim büyüdüm ben artık. Anlarım ki sen anlatınca. Başka insanlar var mı bizim gibi?"

Torunuma vereceğim yanıtın kızımı ve damadımı ne kadar rahatsız edebileceğini düşündüm, düşünceler mahalle arasında kavgaya tutuşan kedi köpek gibi dalaştı durdu kafamın içinde. Öleceğimi tahmin ediyordum, yakında ölürüm diyordum nedense. Vicdan yarasından başka bir hastalığım yoktu – bilinen. Lâkin ölesim gelmişti sanırım. Torunum da bunca sorarak ben ölmezden önce bana iyilik etmeye çalışıyordu belki – bilmeden. Söylediği gibi bekleyip bekleyip büyümüş müydü sahiden? Anlatacaklarımı anlatınca kaldırabilir miydi bu yükü? Kim bilir, o an şimdiydi belki. Belki de bir masal anlatmaktı en doğrusu, hazır olduğunda, nasılsa yeterince büyüdüğünde masallara inanması gerektiğini fark edecekti.

"Sana bir masal anlatacağım şimdi. Unutma ki bu bir masaldır yavrum. Masalları gerçeğe karıştırmamak gerek, masallar ciddidir, hakikidir, gerçekler gibi herkese göre değişmez.

Bir varmış, bir yokmuş, develer berber iken, pireler tellal iken, ben ninemin beşiğini tıngır mıngır sallarken bir ülke varmış. Bu ülkede sokaklar, parklar varmış."

"Doktorun bekleme odasındaki oyun parkı gibi mi?"

"Hayır, açık hava parklarıymış bunlar"

"Açık hava mı? Kiminmiş o parklar, doktorların mı?"

"Herkesinmiş."

"Nasıl herkesinmiş?"

"Her isteyen gidip orada durabiliyor, vakit geçirebiliyormuş."

"Siyahlı abi izin kağıdı sormuyor muymuş?"

"Hayır, sormuyormuş. Siyahlı abiler de yokmuş o zaman zaten."

"Yaa?!"

"Bu ülkede insanlar işlerine sokaklardan gider, isterlerse sokaklarda gezerlermiş."

"Tüpsokak gibi. Biliyorum ben onu."

"Hayır, açıkavadaki sokaklar, isteyenin istediği gibi gezebildiği, herkese ait sokaklar. Parklar gibi."

"Yaa?!"

"Evet. Deniz, gökyüzü, ormanlar, ağaçlar, parklar, sokaklar, sahiller, herkese ait bir sürü yer varmış o ülkede."

"Ne yapıyorlarmış oralarda?"

"Diledikleri gibi vakit geçiriyorlarmış."

"Kimse kızmıyor muymuş? İzin kağıdı almıyorlar mıymış?"

"Gerek yokmuş izin kağıdı almalarına. Başkalarını rahatsız etmedikleri sürece kimse kızmıyormuş."

"Yaa?!"

"Elbette o ülkenin de yöneticileri varmış. Gel zaman git zaman bu yöneticiler, herkese ait bu yerleri bir bir, yavaş yavaş satmaya karar vermişler. Bu yerleri işgal edip yerlerine binalar, limanlar, barajlar yapmak istiyorlarmış."

"Neden ki? Oralarda vakit geçirenler yaramazlık mı yapmış?"

"Hayır, yaramazlık eden yokmuş. Yöneticiler o yerleri satıp para kazanmak istemiş. İnsanlara 'limanlar ve binalar yapmamız lazım, bunlara ihtiyacımız var, hem buraları satarsak siz de para kazanırsınız' demişler. Parklar ve ormanlar ve sahiller birer birer satılmaya başlamış, pek bir kimsenin sesi çıkmıyormuş ilk başlarda. Sonra satıla satıla öyle azalmış ki bu yerler, koca kentin ortasında bir tanecik park kalmış."

"Nasıl parkmış o?"

"Ağaçlar varmış içinde, kediler ve köpekler varmış, öyle kocaman bir park."

"Canlı ağaç mı? Gerçek kedi köpekler mi?"

"Evet hepsi canlı ve gerçekmiş."

"Ne güzel!"

"Çok güzelmiş. Ama bir gün oradaki ağaçları da kesmeye başlamışlar."

"Öldürmek gibi mi?"

"Evet canım öldürmek gibi. Bazı insanlar buna karşı çıkmış, ağaçlara sarılmışlar kimse onları öldürmesin diye."

"Aferin!"

"Ama siyahlı abiler gelmiş ve ağaçlara sarılanlara saldırmışlar."

"Hayır!"

"Maalesef böyle olmuş. Ağaçlara sarılanların sayısı çok azmış, öyle azmış ki yapayalnız kalmışlar, kimse yardımlarına gitmemiş."

"Neden ama?"

"Umursamamışlar."

"Çok ayıp!"

"Dayanamamış, yenilmişler. Hepsi hapse atılmış."

"Hapis ne?"

"Hep bir binada kalmak zorundasın. Hiç dışarı çıkamıyorsun ve istediğin kişilerle görüşemiyorsun."

"Bizim gibi yani?"

"Evet öyle. Ama o zamanlar bunları yapmak serbestmiş o ülkede, hapis de cezaymış. Ağaçlara sarılanlar hapse atılınca park da satılmış. Ağaçlar kesilmiş. Sonra nehirler satılmış."

"Akan sular değil mi?"

"Evet akan sular canım. Ve denizlerin kıyıları. Ve sonra meydanlar ve sokaklar satılmış. Zenginler daha da zengin olmuş. Çok parası olmayan herkes için tüpsokaklar inşa edilmiş yeraltında ve gökyüzü zenginelere satılmış. Gökyüzünün bedelini ödeyemeyenler gideceği yere tüpsokaklardan gitsin denilmiş. Bunun üzerine bazı insanlar isyan etmiş, bizim olan her şeyi elimizden aldınız demişler."

"Haklı söylemişler, haklı!"

"Evet ama yine az kişilermiş."

"Ama neden?"

"Çünkü hapse atılmaktan korkmuş herkes."

"İsyan edenlere ne olmuş?"

"Öldürmüşler onları."

"Hiiii..."

"Sonra insanların birbirleriyle zorunlu olmadıkça görüşmeleri yasaklanmış. Örneğin işe veya doktora gitmek, alışveriş etmek dışında kimseyle görüşemiyormuşsun."

"Kimin kiminle görüşmesi yasakmış mesela?"

"İnsanların arkadaşlarıyla."

"Arkadaşlar ne demek?"

"Dertlerini tasalarını anlattığın, sevinçlerini paylaştığın, beraber vakit geçirdiğin, sohbet ettiğin insan demek."

"Anne – baba – nine gibi mi?"

"Evet ama onlar senin ailenden kişiler değildir."

"Bizim gibi ama başka insanlar mıdır?"

"Evet, bize benzeyen, benzemeyen, farklı insanlardır."

"Sever miyiz onları?"

"Severiz."

"Neden?"

"Bilmem, farklı da olsalar bizim gibi insan oldukları için herhalde. Arkadaş sana arka çıkan kişi demek, arkayı kollayan kişi yani. Arkadaşlar sana destek olur, sen de onlara destek olursun, seversin onları."

"Güzelmiş. Peki masalın sonunda ne olmuş?"

"Masalın sonu yazılmamış henüz. Bekliyormuş masalcı, belki iyi bir şeyler olur, belki bir gün cesur çocuklar çıkar ve gökyüzünü geri alırlar diye..."

Torunumun gözlerinde masmavi bir gökyüzü yansıdı bu kez. Ve ben ölebilmeye hazırdım artık.

Barış Sever, Nar Photos, 11 Haziran 2013

Adnan Onur Acar, Nar Photos, 11 Haziran 2013

Hekim Ali Babacan

1979 yılında Eskişehir'de doğdu. 2001 yılında ESOGÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Leman, O-HAA ve Koala dergilerinde karikatür ve çizgi roman çizip mizah yazıları yazdı. Halen Eskişehir'de, Anadolu gazetesinde günlük karikatürler çiziyor.

Belki Şurada Ağaçların Altında Küçük Bir Demokrasi Vardır

Gezme Ceylan Bu Parklarda Seni Gazlarlar

Ya köylerde, kasabalarda farklı oluyor bu seçim işleri ya da o zamanlar çocuk olduğumuz için bize eğlenceli geliyordu. Televizyonlarda her gün özellikle de seçim zamanlarında kendilerine verilen on dakikalık süre içinde parti logolarının altında anlamadığımız şeylerden bahseden bu adamların uzantılarını veya bir ihtimal bir şehirden başka bir şehre giderken ayran içmeye ya da ihtiyaç gidermeye uğradıkları bir mola yerinde gördüğümüz bu parti liderlerini otobüsün içinden el sallayarak geçerken görebilsek bile, o zamanlar bizim için muhteşem bir şeydi.

Otobüsten fırlattıkları, oyuncak bebekler gibi süslü ve oyuncak bebek poposu gibi pudralanmışa benzeyen "rötuşlu" fotoğraflarını toplamak, Turbo sakızının içinden çıkan otomobil fotoğraflarını toplamakla eşdeğerti. Küçük büyük parti ayrımı yapmadan ama özellikle ailemizin oy vereceği partinin liderinin fotoğraflarını iskambil kağıtları gibi destelerdik. Bir ikisinin arkasına resim yapardık belki, bir ikisini öylesine karalardık ya da ileriki yıllarda bile oturtmakta zorlanacağımız imza denemeleri yapardık ama çoğu kuzineyi tutuşturmak için kullanılırdı.

Naylondan, bezden bayraklar... Bu bez bayrakları balkonlara branda olarak kullanacak kadar ateşli partililer olurdu.

Takım tutar gibi parti tutmayı aileden gelen bir gelenek olarak gördük biz. Öyle ki ilkokuldaki en iyi arkadaşlarımdan birinin babası benim babamla aynı partindendi ve arkadaşımın Beşiktaşlı olması o zamanlar benim için tek sorundu. Çünkü o da Galatasaraylı olsaydı çok süper olacaktı. Parti takımla birdi...

Büyüdükçe, politika ilgilendiğim konular arasında kendine listenin sonunda bile yer edinemedi.

Politikadan ve onun ikiyüzlü, yılışık, yapış yapış, samimiyetsiz, her anında sahtelik kokan halinden hep nefret ettim. Oy kullanma hakkı elde ettiğim andan itibaren oy kullanmayacağı biliyordum. İlk iki seçimimde boş oy kullandım. Üçüncü seçimimde parti işlerinde eskisi kadar harareti olmasa da hâlâ hevesli olan babam tarafından sandık görevlisi olarak yazdırıldım. Sabahın köründen akşamın galiba onuna kadar süren o gün hayatımdaki en kötü, sıkıcı ama en öğretici günlerden biri oldu. Minnacık kasabada, iki bini bile bulmayan seçmenler arasında

yaşanan rekabet ve ağız dalaşını görünce koskoca ülkede yaşanan politika savaşlarının çok da garip olmadığını fark ettim.

Ama hayat bize garip oyunlar oynuyor. Bu kadar oy vermeme orucu sonunda keşke oy verseydim dediğim seçimin yapıldığı zaman ise oy kullanamadım. Çünkü askerdeydim. Acemi asker olarak mabadımızdan ter damlayan günlerde yapılan seçimin ertesinde, gazetede kabineyi görenler yanıma geliyordu. Bir bakanla adımız ve soyadımız aynıydı.

Oy kullanmadığım zamanlarda "bir oydan ne olacak, ne fark eder ki" diye düşünürdüm ama o andan sonra eğer o seçimde oy kullansaydım belki de bu partinin iktidar olamayabileceğini düşünür oldum. Çünkü bir koroda herkes nasıl olsa benim söylemediğim fark edilmez diye sadece ağzını kıpırdatırsa korodan hiç ses çıkmaz.

İktidar olan her parti kendi seçmenini az çok kayırır. Sıradan bir sağ parti gibi başlayan, sonra söylemleri zaman zaman sertleşen, ilerleyen zamanlarda yumuşar gibi olan ama alttan alta hep ilk başladığı zamanki ideolojisini yaymak için her yolu mubah kabul eden bir partinin bir ülkeyi doğum günü pastası gibi ikiye ayırıp, kendi payını bozulmasın diye özenle buzdolabında saklarken diğer yarıyı sanki yokmuş gibi ögle sığağında masanın üstünde bozulmaya bırakması beklediğim bir şey değildi.

O seçimden önceki miting gezilerinden biri yaşadığım şehre uğradığında sinemadaydım. Sinemanın çıkış kapısından sokağa adımımı attığımda malum liderin seçim otobüsü de caddeden geçiyordu. Elimi uzatabileceğim yakınlıkta, otobüsün kapısından oyuncak ve gofret dağıtan bu adam nasıl da halkla iç içeydi. Mazlumun derdinden anlıyordu. O da halkın içinden gelmişti. İçimizden biriydi. Zamanında çok ezilmişti ve şimdi mazlumun koruyucusu olacak bir nevi yerel süper kahramandı.

Yani böyle görünüyordu...

Şimdiki gibi ninja çetesi misali etrafında dolanan korumalara sahip olan adamdan çok farklıydı. Giderek de farklılaşmaya başladı.

Allah korkusu olan insana, dinin imanının geçtiği her konuya desturla yaklaşanlara daima sempati ile bakan geleneksel halk davranışının omuzlarına binerek, kronik acizliği ortadan kaldırmaktansa sadaka kültürünü yayıp, bunu akut bir dert gibi görerek geçici ilaçlarla baştan savmaya çalıştı.

Her seferinde artan destekle iyice coşarak, biz-onlar diye ayırdığı kitlelerin kendine ait olan kısmı, suya karıştırılmış yağın durulduktan sonra birleşerek yekpare bir tabaka oluşturması gibi, "bizlikten" koskoca bir "benliğe" terfi etti bunca yıl sonunda. Dini bütün bir insan, dini bütünlüğüyle tezat bir şekilde sarhoş, iktidar sarhoşu olarak mağdur bir Allah'ın kulundan "ol dediği olsun" isteyen mağrur adama dönüştü. Dediklerine karşı çıkıldığında cuma hutbesindeki bir imam gibi sesini alçalta yükselte, incelte kalınlaştıra, yavaşlaya hızlana, fırçasını atıveriyordu. Sürekli övgüye aç, eleştiriyi tahammülü olmayan biriydi artık.

Aynı görüşten gelen ama zamanla farklılık gösterip ayrışan benzer partilerin liderlerinin bile sürücü koltuğu yanındaki portatif muavin koltuğu için kendi aracını bırakıp yancı olduğu bir sisteme, oradan da tek ve devasa bir otoriteye dönüştü.

28 Mayıs 2013'te başlayan ve evveliyatı çok önceye dayanan olaylarda protesto edilenin mevcut hükümetten ziyade tek bir kişiye yönelmesinin nedeni de buydu.

Yaşadığım şehirde, Eskişehir'de protestolar 31 Mayıs akşamı ama asıl o günü 1 Haziran'a bağlayan gece 01.00 civarında başladı.

Şehirde belki pek çok kulak ilk defa o gece gaz bombası sesi duydu, gazı içine çekti. İlk defa bu kadar bir toplu gözyaşı döktü. Şehir ilk defa o kadar büyük bir kalabalık gördü. İlk defa

o kadar ıslandı. Etraf aydınlanana kadar süren protestolar sonunda şehir ilk defa öyle bir güne uyandı.

O günden sonra şehrin en işlek caddelerin birinin üzerindeki en büyük AVM'nin önündeki yol bir ay boyunca kamp çadırları nedeniyle kapalı kaldı. Pek çok insan destek verdi, pek çoğu yol açılrsa aslında sorun yok diye düşünerek şartlı destek verdi ve pek az insan olayları başka yerlere çekmeye çalışarak karşı çıktı.

Pek çok gazeteci mesai saati gözetmeksizin bütün protestoları gönüllü takip etti.

Adı Yunus Emre olan bir caddede binlerce insanla karşılaşan polis "sevelim sevillelim" demeden gazı da tazyikli suyu da copu da eksik etmedi sağ olsun. Adı Ali İsmail olan bir çocuk öldü...

Çadırların yanına elinde ekmek torbasıyla giden, gençlere erik ve dut getiremediği için üzülen nineyi de gördü bu şehir; sabahın köründe çadırları kaldırmak için baskın yapan polisi, çadırlardan meyve suyu ve çay çalan esnafı, "hani çadırlarda içki içilmiyordu" diye bir ay boyunca sadece o gün alana gelip tek bir bira kutusunu ve sol görüşlü bir gazeteyi fotoğraflayan gazetecileri de gördü.

Sadece kendisinin özgür iradeyle bir şeyler yapabilen, geriye kalan tüm insanların ise mutlaka dış bir etken tarafından tetiklendikten sonra harekete geçen iradesiz insanlar olduğunu düşünen başbakan, Kuzey Afrika'ya gidip geldiğinde işlerin yatışacağını umdu. Çünkü her zaman öyle olmuştu. Olaylara yaklaşımı standarttı:

1- İktidar olduğu dönem içerisinde gerçekleşen her olumsuz hadise ya da protesto münferit.

2- Bu hareketlerin içinde bulunan her grup marjinal.

3- Hareketlerin gerçekleştiği her zaman dilimi manidar.

Ama olmadı.

Calimero'dan bile daha fazla haksızlığa uğradığını düşünen bir başbakan, ki Calimero haksızlığa uğradığını düşünme konusunda bu âlemde bir numarayı kimseye kaptırmayacak karakterde bir kardeşimizdir bilenler bilir, tatil dönüşü hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu gördüğünde söylemlerini değiştirmeye başladı. Tabanı partiyi takım gibi tutan gelenekten gelmiş ve seçmeni de bu şekilde gören bir partinin lideri olarak başka çaresi yoktu.

Politikadan hâlâ nefret ediyorum ama çocukluk zamanımda renkli seçim broşürlerini toplamak için tozun toprağın içinde birbirimizle yarıştığımız o günleri yaşadığım için mutluyum.

Başbakan da, doğar doğmaz takım elbise ve makosen giydirilmiş ve dünyanın bütün yükü omuzlarına verilmiş sinir küpü bir çocuk değil de bir zamanlar "herkes gibi bir çocuk" olduğuna inandırabilse keşke bizi...

Çünkü çocukken sırtını verdiği bir ağaçtan boynuna karınca kaçmış, çimenlerde yalın ayak yürümüş, bir köpeğe pati verdirmiş, bir kediyi inemediği daldan indirmiş dizleri koşup düşmekten kabuk bağlamış, hava kararana kadar sokakta oynamış, topraktan solucan çıkarmış, bisiklete binerken ellerini bırakmış, gözünü kırpmadan güneşe bakmış, en uzağa tükürme yarışı yapmış, bayramda kazandığı bütün parayı çikolata ve kız kaçırana harcamış, sakızlardan çıkan araba ve futbolcu resimlerini biriktirmiş, patlak plastik topu kesip kafasına geçirmiş, çizgi roman okumuş, en sevdiği oyuncağıyla uyumuş, minderlerden kendine yuva yapmış, burnunu gömerek karpuz yemiş, ağzını ve sümüklü burnunu koluna silmiş, okula gitmemek için karnı ağrımış, aşı olmamak için bin türlü bahane uydurmuş, top oynarken cam kırmış, mutlaka bir yerini kesmiş bir insanın büyüdüğünde de içinde bu çocuksu hallerden mutlaka bir iki şey kalır

ve asla katıksız bir zalim olamaz.

Her şey biter.

Her şey gibi iktidarlar da sona erer. Sona erdiğini kabullenmeyip hâlâ yapay olarak dikleşmeye çalıştığında ise karşıdaki mutluymuş taklidi yapar ama sen arkayı dönünce mutluluğu başka birinde aramaya başlamıştır bile.

Ayrıca korkunun da ecele faydası yoktur.

Ve her konuda "iyi biliriz" diye uzman kesilen bir partinin cenazesinde "nasıl bilirsiniz?" diye sorulduğunda "iyi biliriz" diyecek kadar da nazik bir toplumuz biz; bundan da kimsenin şüphesi olmasın.

Bu yazıyı verdim gazeteye. Okudu genel yayın yönetmenimiz.

"Sen bizim başımızı belaya mı sokucan oğlum!" dedi. Alnından domur domur terler akıyordu.

"Kadir bana haber vermese demek ki şapa oturacaktık."

"Ama abi!" dedim. Sözümü kesti:

"Aması maması yok! Bu gazetede yazmak istiyorsan usturuplu yazacaksın. Durumları biliyorsun oğlum."

Elindeki üç sayfalık çıktıyı buruşturup çöpe attı.

"Git tatil anekdotu falan yaz."

24 Temmuz'du. Basında sansürün kaldırılışının 105. yıldönümü...

"Basın bayramın kutlu olsun abi" dedim odasından çıkarken.

Tolga Sezgin, Nar Photos, 31 Mayıs 2013

Su Başbuğ

1982 Paris doğumlu. İstanbul Bilgi Üniversitesi Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi Bölümü'nde lisans, Görsel İletişim Tasarım Bölümü'nde MFA derecesi aldı. İnternet üzerinden yayın yapan aylık edebiyat dergisi altZine.net ve e-kitap sitesi altKitap.net'in tasarım ve uygulamasını yürütmektedir.

Hande Ortaç

1980 doğumlu. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünü bitirdi. Ayizi Yayınları tarafından "Kankurutan" isimli bir öykü kitabı yayınlanmıştır. Yitik Ülke Yayınları tarafından basılan "90'lar Kitabı"na bir metni ile katkıda bulunmuştur. İnternet üzerinden yayın yapan aylık edebiyat dergisi altZine.net ve e-kitap sitesi altKitap.net'da editörlük yapmaktadır. Metinleri altZine.net, Dünden Bugünden Edebiyat Dergisi ve Boğaziçi Dergisi'nde yayınlanmıştır.

Gezi Günlükleri

-Annie-

30 Mayıs 2013 – Perşembe

10:50 pm

İstanbul'a bugün akşamüstü vardım. Yapayalnızım, bu harika... ve sadece bana ait bir macera başladı! Yol boyunca heyecandan uyuyamadım. Sürekli İstanbul'la ilgili hayaller kurdum. Uçak indiğinde Los Angeles'ta sabahın körüydü. Annem bütün gece uyumadan benden haber beklemiş. Ben de çocuğumu böyle bekler miyim bilmiyorum. Daha iyi bir işim yoksa belki...

Apar topar gelmemi anlayamadı kadın tabii... Ben de pek anlam veremiyorum. Sonuçta Facebook'ta tanıştığım bir adamın peşinden geldim. Tatlı sohbet, ortak zevkler, dünyanın öbür ucu... Okul da tatil olunca... Yahu bu yaşlarda yapmayacağım böyle şeyler de ne zaman yapacağım?

İndiğinde saat 04:00 pm'di. Nasıl gıcır bir havaalanı! Birkenstocklarım mermerin üstünde öttü yürürken. Böyle tarihi kentlerin yepyeni binalarının olmasına çok şaşıyorum. Kentin dokusu sızamamış buraya, garip... Sanki Amerika'nın içinde dönüp dönüp gene bizim memlekete indim. Tabii her şey kapıdan çıkıp İstanbul'la karşılaşınca kadarmış.

Havaalanından çıktığımda saat 05:00 pm'i geçiyordu. İşte dünyanın kaç bucak olduğunu o an anladım! Şimdi haksızlık etmeyeyim, Melih beni havaalanında karşılamak istedi. Of, her şeyden önce bu kentle ilgili sadece bana ait anılar olmasını istiyorum, bir kere hepsine sızamamalı. Bir de bakalım beğenecek miyim? Belki kanlı canlı tanıştığımızda hiç frekanslar tutmayacak. O zaman da bana kaçacak delik lazım.

Evet ne diyordum, havaalanının kapasından çıktığım gibi şehir trafiğinin göbeğine düştüm. Hiçbir taksi otelinin olduğu Galata'ya gitmeyi kabul etmedi. İnşaat varmış, trafik kilitmiş, falan filan... Kimse Taksim'e girmek istemiyor. Yahu orası şehrin en meşhur yeri değil mi, nasıl gidilmez? Zar zor bulduğum taksi beni yarı yolda indirmeye kalktı. Tam bir delilik! Buraya girilmez, orası iyice tıkanmıştır, çevre yoluna çıkalım... Şehrin kalbine ulaşmam saatler sürdü. Bir de üstüne 100 dolar verdim! İçime oturdu. Dönüş için de aynı miktarı ayırsam, geri kalan zamanda sadece kebabla beslenmem gerek :)

İşte ben böyle darlanmışım, napacağım bu garip yerde derken taksî Haliç'in üstünden, Altın Boynuz'u gören bir yoldan gitmeye başladı! Tanrım, işte o an her şeye değdi! Yani okuldan arkadaşlarla gidiyoruz diye anneme yalan söyledim, bütün sömestr biriktirdiğim parayı uçak biletine ve bu tatile gömdüm, Facebook'ta tanıştığım bir herifin tadına bakmak için kalktım dünyanın öbür ucuna geldim. Ama macera dediğin de başka türlü yaşanmıyor. İnsan yirmili yaşlarına bir kere gelir!

00:00 am

Duş aldım yatağa uzandım şimdi. Otelde internet var, bedava... Bu iyi... Birazdan Melih'le skype yapacağız. Ama lafı uzatmam, jet lag yüzünden bayılma noktasındayım. Yarın görüşüp gerçek anlamda tanışacağız bakalım... Hemen notumu veririm. Eğer öyle uğraşılacak gibi değilse ondan kurtulur buradaki günlerimin tadını çıkarırım.

31 Mayıs 2013 - Cuma

12:45 pm

Günaydın İstanbul! Harika bir vapurla Kadıköy'e gidiyorum. Garip bir otantikliği var bu vapurların. Eski gibi ama eski değil, yeni ama böyle biraz hüznünlü; insanın saçları, etrafında da martılar uçuşuyor... Melih, Asya yakasında yaşıyormuş. Buluşmamıza çok çok az bir zaman kaldı. Galata'dan yokuş aşağı yürüyüp Karaköy'de bu sevimli vapurlara bindim. Üstümde ince askılı en uğurlu tişörtüm ve en sevdiğim yamalı uzun eteğim var. Yani performansımın doruk noktasındayım.

Vauuuvv, aman tanrım! Şimdi köşeyi döndü vapur ve Boğaz'daki köprüler görüş alanıma girdi. Çok fantastik bir görüntü. Yaşadığım büyüklük ve küçüklük duygusunu fotoğraf makinesinesinin kadrajına sığdırmam mümkün değil. Sanırım şimdi Haliç'ten çıkıp Boğaz'a açılmış olduk. Hakikaten fantastik!

Simit: 1 dolar

Çay: 1 dolar

İyice doyuruyor insanı, sevdim... Kebaba rakip...

Dün gece uyumadan skype'tan konuştuk Melih'le... Daha erken arasaymışım, Taksim'de birer kadeh bir şeyler içmek için uğrayabilirmiş. Ooo ben daha konuşurken uyumaya başlamıştım. Fakat tam yatacağım sırada odaya su almadığımı fark ettim. Pijamalarla lobiye indiğimde bir Amerikalı çiftle karşılaştım. Onlar da Taksim Meydan'daki şenlikten geliyorlarmış. Meydandaki park çok kalabalık, yerel gruplar çalıp söylüyor, millet eşlik ediyor çok eğlenceli diye hararetle anlattılar. Şenlik görececek halim kalmamıştı. Bu akşam da devam ediyorsa bir uğramak isterim mutlaka. Yerel müzikleri merak ediyorum çünkü.

Çok heyecanlıyım, bir film izler gibiyim, heyecandan yüreğim ağzıma geliyor. Bakalım bizim Melih nasıl biri çıkacak? Yani İngilizcesi konuşması filan düzgün, yakışıklı bir tip... Benden iphone getirmemi istedi, tabii parasını gönderdi önce. Onu vereceğim. Ben de bizim okulun kulplu bardaklarından hediye edeceğim ona. Bakalım beğenecek mi? Of keşke bizim kızlardan birini arayıp şu heyecanımı paylaşabilsem.

10:00 pm

Şaşkın bir turistin heyecanıyla başladığım bu banal gün, dramatik bir zaman ve mekan yarılmasıyla bir Tim Burton filmine dönüştü. Kentte herkes delirmiş! Hatta ülkede de öyle! Televizyonlardan ve gazetelerden haber almak imkânsız. Her şeyi twitter üzerinden okuyup öğrenmeye çalışıyoruz. Neyse biraz nefeslenmem gerek ve bir daha unutmamak için her şeyi tek tek anlatmam lazım. Kısa zamanda o kadar çok şey oldu ki beynim allak bullak. Bir de jet lag yüzünden uyku bastırmaya başladı. Sakin...

Gündüz yaklaşık 20 dk süren bir vapur gezisinin ardından Kadıköy'e vardım. Melih beni iskelede karşıladı. Tatlı bir hareket... Ama onu görür görmez iyi birer arkadaş olabileceğimizi fakat asla sevgili olamayacağımızı anladım. Neden olduğunu bilmiyorum, hesaplı bir duygu değil bu... Bir kere beklediğimden daha kısa boyluydu. Tamam, yetişkinler dünyasında dış görünüş önemlidir ama her şey demek değildir, bu olgunluğa erdiğimi düşünüyorum. Diz altına kadar inen kumaş şortu, üstüne düğmeleri göbeğine kadar açık beyaz gömleği, çorapsız giydiği kapalı ayakkabıları, arkaya taranmış jöleli saçları ve yanık teniyle oldukça yakışıklıydı ama beklediğim elektiriği alamadım ne yazık ki... Koşarak iskele yakınlarında beklemekte olan arabasına bindik. Park etmesi zor olacağı için arabada bir arkadaşı bekliyordu, adı Arda ve Bağdat Caddesi'ne kadar şoförümüzümüz gibi bizi götürdü. Biz ikimiz arkada oturduk ve sohbet ettik. Çok samimi, sıcak ve sevimli bir insan. Ama cinsel olarak beni çekmedi.

Bağdat Caddesi'nin zengin bir muhit olduğu hemen anlaşılıyor. Melih ve Arda da o meşhur Türk misafirperverliğini göstermek için ellerinden geleni yaptılar. Güzel bir restoranda geleneksel yemekler yedik. Bana hiçbir şey ödetmediler. Hafta içi, iş günü olmasına rağmen cadde kalabalıktı ama huzurlu bir akış, yürüyüş, saygılı gülümsemeler filan. Öyle ağız açık etrafı izliyordum. Dün havaalanından sonra yaşadığım keşmekeş, otelin çevresinin tarihi dokusu, muhteşem boğaz vapuru ve buranın tüm harekete tezat sakinliği... Bu da hoşuma gitti açıkçası. Binbir manalı bir şehirle karşı karşıyaydım ve her gördüğüm manzara heyecanımı bir kat daha arttırıyordu. Fakat bu huzur çok fazla sürmedi. Yemeğin üzerinden yaklaşık 1 saat geçtikten sonra, yeni arkadaşlarıma arka arkaya telefonlar gelmeye başladı. Onların da gelen haberlerle allak bullak olduklarını gördüm. Açıkçası o telefonlardan ve bilgilendirmelerden sonra benim turist durumumda bir değişiklik olmadı, ben sabit kaldım, ama sanki dünya tepetaklak oldu. Melihler buranın yerlisinden, yaşamakta olan olayların turistine dönüştüler resmen.

Dün gece, lobide karşılaştığım o çiftin bahsettiği Taksim Meydanı'ndaki şenlikle ilgiliymiş her şey. Meğerse parktaki olay bir şenlik değilmiş. Bizim Amerikalı çift olayı biraz tersinden anlamış. Dışardan şenlik gibi görünen bu durum, aslında parkta alışveriş merkezi yapmak isteyen yerel yönetime karşı parkı korumak için başlatılmış sivil bir işgalmiş. Sanatçılar, düşünürler, gençler hep birlikte hareket ediyorlarmış. Melih'e bu şenliğe katılıp katılmadıklarını sordum hemen. O ve arkadaşları Anadolu yakası'nda bir üniversitede okuyorlar ve şehrin bu tarafında yaşıyorlarmış daha çok, o yüzden fazla dahil olmadıklarını söylediler. Açıkçası biraz sinir oldum. Yani bu yaşadığım şehre karşı bir sorumluluk sonuçta. Neyse, Melih sonrasında o kadar çok üzüldü ki bu davranışı için onu kınayamayacağım. Bu şenlik tadında hareketlilik iki gün devam etmiş. Ama otoriteleri durdurmak mümkün olmamış, bu sabah parka zorla müdahale edip herkesi yaka paça dışarıya atmaya çalışmışlar. Demokratik haklarına sahip çıkmaya çalışan insanlara şiddet uygulamışlar. Herkes haklarının çiğnendiğinin çok farkında burada. Olan olaylardan annemin henüz haberi yok ve ben saklamak için elimden geleni yapacağım. Yoksa meraktan ölebilir. Olanların sadece twitter'da yayılması benim lehime oldu. Korkarım, yaşananlar ana haberlere düşerse annem 12 saat sonra burada olur.

Aslında bu sabah Karaköy'e değil, Taksim Meydanı'na doğru tam tersi istikamette yürüseydim ben de tam olayların içine düşecektim. Fakat karşıya geçmiştim ve buradaki ekip Taksim'e gitmek yerine Kadıköy'deki destek buluşmasına katılmaya karar vermişti. Of! Buna daha çok sinirlendim fakat bu kadar çok bilinmezlik içinde, bu şehirde tek tanıdığım Melih, Arda ve bize eklenen diğer arkadaşlarımdan da ayrılmak istemedim.

Şimdi Kadıköy'e geldik. Binlerce kişi var burada... Hep bir ağızdan sloganlar atılıyor. Melih kabuk değiştirdi resmen. Bir sürü kişiyle haberleşiyor, etrafıyla konuşuyor, hiç durmadan hareket ediyor. Saçı bozuldu ama farkında değil. Taksim'de müdahaleler devam ediyormuş. Akla hayale sığmaz hikâyeler anlatılıyor. Yerler insanlara atılmış biber gazı kutularıyla kaplanmış, insanlara ilaçlı su sıkın müdahale

araçları varmış... İnsanlar gözüne alınıyormuş... Kalabalık bu haberleri duydukça daha çok bağıyor. Ama benim uykum geldi. Bu jet lag küt diye vuruyor insanı. Ne yazık ki tüm toplu taşıma araçları iptal edilmiş. İstesek de artık Taksim'e gidemiyoruz. Karşıya geçmenin bir yolu yok, sanırım. Buraya kısırlanmış hissediyorum kendimi.

1 Haziran 2013 – Cumartesi

05:00 am

Çok büyüğü bir an yaşıyorum! İnanılmaz bir şey oluyor, güneş doğuyor! Ben Boğaziçi Köprüsünün üstündeyim. Yaya olarak. Kollarımı iki yana açmış, ayaklarımın dibinden doğan soluk pembe güneşe bakıyorum. Kocamanım, kocamanız, bir köprü dolusu insan! Yorgunluktan ve uykusuzluktan ve korkudan ve kederden ve hırstan ağlıyorum.

09:00 pm

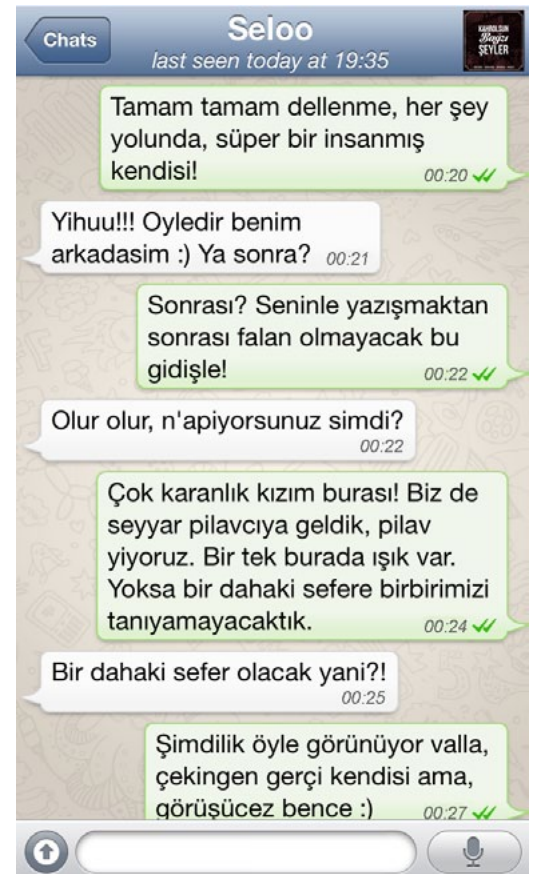
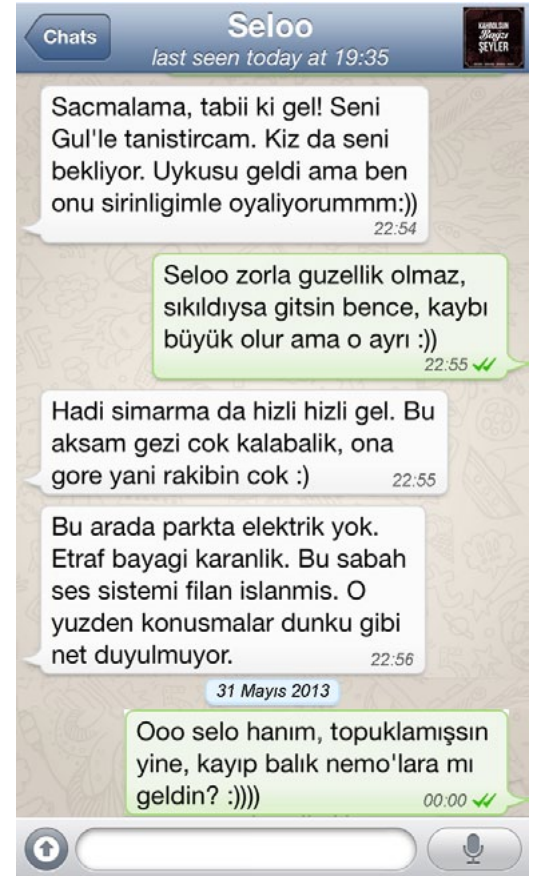
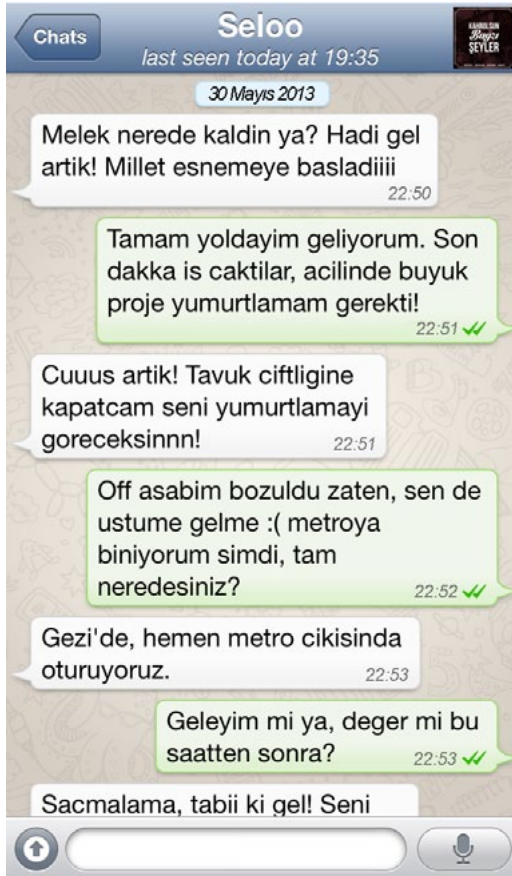
Odaya ancak yirmi dakika önce gelebildik. Melih beni otele bırakmak istedi. Açıkçası ben de ona minnettarım. Öyle karmaşık ara sokaklardan geçtik, adı sanı olmayan arka yollardan gittik ki, benim oteli tek başıma bulmam mümkün değilmiş gibi geldi bana. Melih de çok yorgundu. Göndermedim. Odada biraz uyuyacağız. Ben duşa girmek istedim, o çoktan sızmış, horlamaya başlamış bile. Yaşadığımız zulmü uyumadan anlatmam gerek, çünkü bir yatarsam herhalde on gün uyuyacağım.

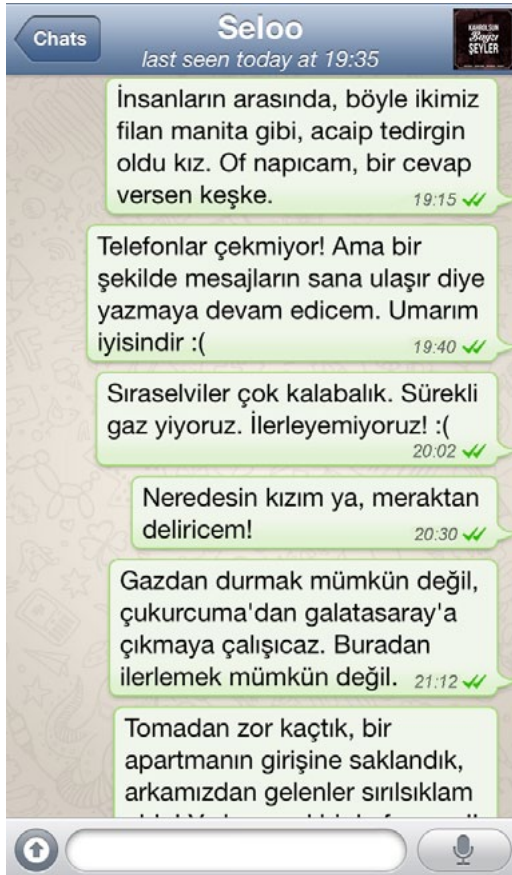
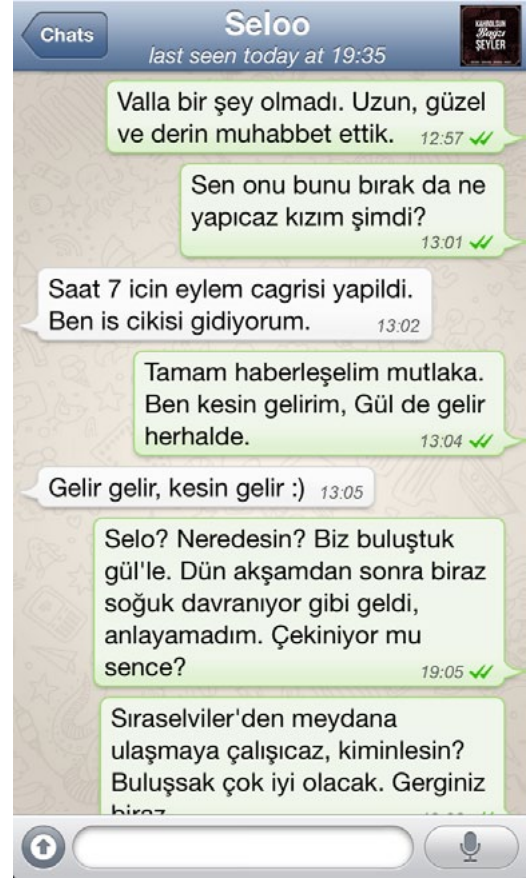
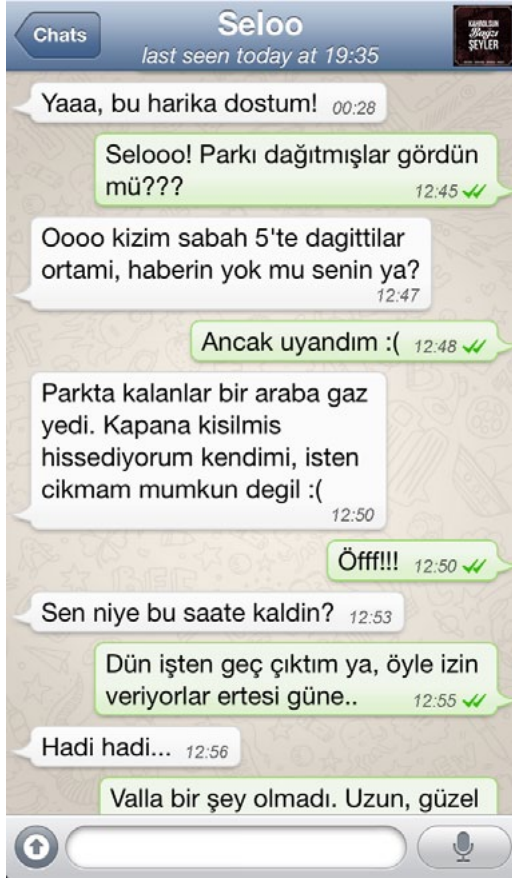
Dušta ağladım, salya sümük... Sinirlerimi boşaltmak iyi geldi.

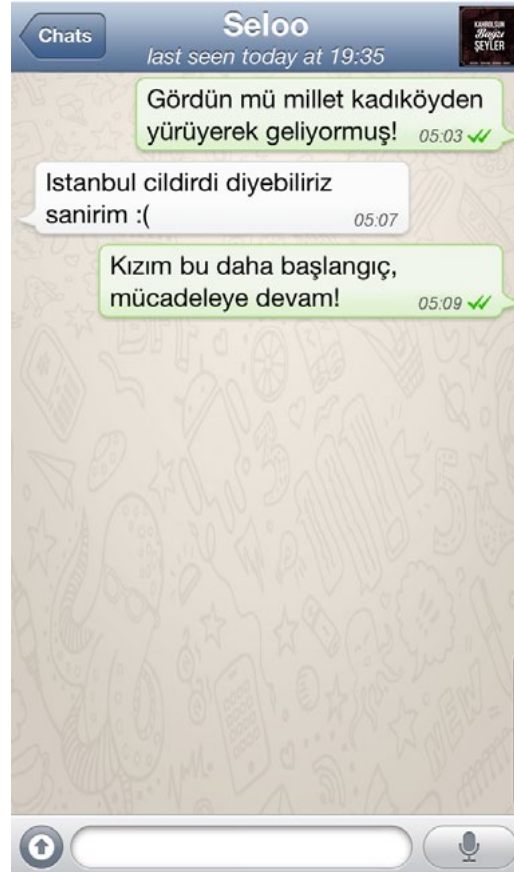
Kadıköy'de hapsedilmiş olan öfkeli kalabalık, zaman içinde patlama noktasına geldi. sonra bir anlık kıvılcımla yürümeye başladılar. İlk başlarda nereye yürüdüklerini anlayamadım. Melih yanımda, bir yandan ağlıyor "Karşıya yürüyerek geçiyoruz, hadi elini ver de kaybolma," dedi ve elimi sıkıca kavradı. Yaklaşık 3 saat sonra, tam da güneş doğarken köprüye vardık. El ele köprüden geçtik. Bu tarihi anları hakkında hiçbir şey bilmediği Amerikalı bir kızla yaşadım. Benden bir beklentisi yok, onun da arkadaş kalmak istediğini anladım. Herkes başka bir ruhta burada. Hepimizin ayakları kesildi yerden, şöyle bir karış yukarda yürüdük tüm yolu. Köprüden çıkıp karşı tarafa geçtiğimizde bizi bekleyen kalabalık bir polis gücüyle karşılaştık. İşte o havalanma hissini anında söndürüp bizi yere yapıştırdılar. Çok çok çok korktum. Gaz bombası attılar, su sıkıldılar. Suratım, ciğerim resmen alev aldı. O panikle nerelere kaçıştığımızı ve Taksim'e nasıl vardığımızı asla hatırlamıyorum. Melih beni hiç yalnız bırakmadı. İyi bir insanmış gerçekten.

Şimdi uyuyacağım. Sanırım bütün gün uyurum. Aklımın içinde bir tufan var. Her şey birbirine girdi. Düşüncelerimin sakinleşmesini beklemek istiyorum sadece.

-Selen ve Gamze-

 İSTANBUL

The Bridge of Fatih Sultan Mehmet

34/1230

Aysem
Köprüden sana el salladım gördün mü?
Uzaktan indik hemen köprüye getirdiler.
Sürekli operasyondayız. Çok garp yedik
ama iyiyim. İstanbul çok deli bir yer
insanı da öyle. Sana filmlerdeki gibi
kart atıyorum. Ben sende gezemedim. Birlikte
gezmeK kismet olsun

Nişanlın
Ahmet

Ayşe Yılmaz
Cihet Sok. No: 5
VAN

8 693043 002692

© copyright by KESKIN COLOR KARTPOSTALCILIK A.Ş.

Bağlar Mah. Çeşmealtı Sok. No: 23 34209 / İSTANBUL Tel.: 0 (212) 651 48 22 Fax: 550 12 66
Şube Antalya Tel.: 0 (242) 247 15 41 - 247 16 11 Fax: 247 16 11
www.keskincolor.com

Hakan Bıçakcı

1978'de İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra 1996 yılında üniversite eğitimi için Ankara'ya gitti. 2001'de Bilkent Üniversitesi İktisat Bölümü'nü bitirerek İstanbul'a döndü. İlk romanı "Romantik Korku" 2002, ikinci romanı "Rüya Günlüğü" 2003, üçüncü romanı "Boş Zaman" 2004, ilk öykü kitabı "Bir Yaz Gecesi Kâbusu" 2005 yılında ve dördüncü romanı "Apartman Boşluğu" 2008 yılında Oğlak Yayınları'ndan çıktı. Beşinci romanı "Karanlık Oda" 2010 yılında İletişim Yayınları tarafından yayımlandı. 2011 yılında "Apartman Boşluğu", "Boş Zaman" ve "Rüya Günlüğü" İletişim Yayınları tarafından yeniden yayımlandı. Yeni ve eski öykülerden oluşan öykü kitabı "Ben Tek Siz Hepiniz" 2011'de İletişim'den çıktı. "Apartman Boşluğu", 2009 yılında Arnavutçaya, 2010 yılında Arapçaya, 2011 yılında Bulgarca ve İngilizceye çevrildi.

Yepyeni Tarihi Yapılar

"Kaç yıllık şimdi bu bina?"

"Yaklaşık elli efendim."

"Çok azmış. Ben bile ondan yaşıyım. Yıkın; yerine daha eski, daha köklü, şöyle daha tarihi bir şey yapın."

"Peki. Mimarlarla bir toplantı ayarlayalım. Kaç yıllık olacağına orada karar veririz."

"Yüz elli yıllık olsun işte. Benim vaktim yok. Ayrıntılarla sen ilgileniver."

Her şey bu konuşmayla başladı. Çayımı bitirip müsaade istedim. Makamıma döndüğümde içim içime sığmıyordu. Aldığım en büyük sorumlulukla baş başaydım. Hayatımın en önemli projesi karşımdaydı. Benimle güreş tutmayı bekler gibi bir hali vardı. Kolları sıvadım. Kendime genç ve girişken bir ekip kurdum. Birlikte mimarı seçip yüz elli yıllık yapımızın tarzına ve dokusuna karar verdikten sonra yapım sürecini başlattık.

İş bununla bitmiyordu tabii ki. Vizyonum bana bu emri verenlerden genişti çok şükür. Onları bürokrasi koridorlarında çerçeve içinde yan yana asılı duran "Vizyonumuz / Misyonumuz" bildirilerindeki üç beş satırdan ibaretti maalesef. Ben en azından şunu biliyordum. Kuru kuru inşaatla olacak şey değildi bu. Mevzunun beşeri boyutu da mühimdi. Bildiğimiz mimarın yanında onu destekleyen, şöyle etkili bir algı mimarisi de hazır edilmeliydi. Yoksa iş taştan tuğladan ibaret olacaktı.

İnşaat devam ederken ekibimle birlikte ülkenin en popüler romancılarının kapısını çaldık. Özellikle tarihi kurgulara imza atmış olanları tercih ettik. İnşa edilecek yapının merkezinde olduğu, orta kalınlıkta, tarihi bir aşk romanı kaleme almalarını istedik onlardan. Çoğu reddetti. İnanılır gibi değil. Böyle bir projeyi... Üçü kabul etti. İçlerinden en popüler ismi seçtik. Kendisine yazacağı kitabın başarısını önceden garantiledik. Büyük bir imza günü gerçekleştirilecekti. Romanın da mekânı olan tarihi yapımızda düzenlenecekti bu görkemli etkinlik. Ünlü isimler de orada olacaktı. Tabii gazeteciler, televizyoncular da. Ayrıca kitap çıktığı gibi doğrudan en çok satanlarda bir numaraya yerleştirilecekti. Raflardaki yeri şimdiden hazırды. Romanın çok satan bir eser olacağını daha romanın yazılma süreci başlamadan garanti altına almıştık. Ben böyle çalışmayı seviyorum işte. İşi şansa bırakmak amatörler göre.

Ardından bu yapıda geçecek tarihi bir film projesi ürettik arkadaşlarla. Tarihi bir aşk

filmi... Yönetmenlerimizle görüştük. Çoğu reddetti. Sanatçı tayfası da amma vizyonsuz oluyor. İşadamları çevikliği ve zekâsı yok çoğunda. Beşi kabul etti. İçlerinden en popüler ismi seçtik. Film de açılışımızdan birkaç ay sonra vizyona girecekti. Hatta görkemli bir galayla yapımızda yer alacak devasa sinemada gösterilecekti. İnsanlar bu köklü geçmişinde izleme deneyimiyle tarihi iliklerinde hissedeceklerdi.

*

Yepyeni altyapılı ve pırıl pırıl tarihi yapımızın açılışına birkaç hafta kalmıştı. Projemiz tıkır tıkır ilerliyordu. Her şey yolundaydı. Keyfime diyecek yoktu. Romanın ilk taslağı da gelince mutluluğum ikiye katlandı. Adam bir dehaydı. Kendisiyle yaptığımız toplantıda ek olarak kentsel dönüşüme karşı ön yargıları kırmasını da rica ettiğimizde içten içe bunu çözemeyeceğini düşünmüştüm. Ancak aşk hikâyesinin, kentsel dönüşüm karşıtı aktivist bir oğlanla oraya kentsel dönüşüm kapsamında inşa edilen rezidans'a yeni taşınan kız arasında geçtiğini görünce resmen saygı duruşuna geçtim. İlgili mercilerle konuşup hemen kendisine şişkin bir prim ayarlattım.

*

Nihayet açılış günü gelmişti. Hava da şansımıza bir harikaydı. Yapımız göz kamaştırıyordu. Törenimize şehrin tüm ünlü simaları katılmıştı. Mutluluktan ve gururdan ağlayacak gibiydim. Bir ara gözlerimi kapatıp gelecekteki güzel günlerin hayaline daldım. Gözlerimi açmadan burnumdan derin bir nefes çekip kendi kendime mırıldandım: "Oh be, mis gibi tarih koktu."

Eren Aytuğ, Nar Photos, 15 Haziran 2013

Füsun Çetinel

1962 yılında İstanbul, Şişli'de doğdu. Avusturya Lisesi Fen Bölümü'nü, ardından Boğaziçi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği'ni bitirdi. Öğrenimi boyunca dört sene üniversitenin sanat atölyesinde seramik ve resim dersleri aldı. 1994 senesinden beri eşi ile beraber bir basım evi işletmektedir. 2009 senesinden beri Boğaziçi Üniversitesi Murat Gülsoy Yaratıcı Yazarlık Kursu ve Atölyesine katılıyor. Yabancılar Türkçe dersi veriyor. Yürüyor, bisiklete biniyor, seyahat ediyor, okuyor, yazıyor, çiziyor, kedi bibloları biriktiriyor, film seyretmeyi, insanları, hayvanları ve yaşamı izlemeyi seviyor

Düdüklü Tencere

*Öyle anılar var ki gerçek mi yoksa düşünülmüş mü olduklarını bilemiyorum.
Tezer Özlü/ Kalanlar*

Bu sadece başlangıç daha neler gelecek!
Hükümet istifa, iktidar halka!
Eşitlik, özgürlük, kardeşlik!
Yeşil vadi bizimdir!
Her yer Taksim!
Çek elini üstümden!

Sesler kendi sesimle beraber çoğalıp kulaklarımı tıkadı. Islak bandanamın altından nefes almakta epey zorlanıyordum. Ciğerlerim, soluk borum yanmaya başladı. Sisin ardından oluk oluk insan ana cadde kalabalığına karıştı. İstedğim yöne gidemiyordum artık, sürükleniyordum. Direnişçiler tek beden olmuştuk. Berke çoktandır yoktu yanımda. Solüsyon, uzun kollu tişörtüm, limonlu su her şey onun sırt çantasında kalmıştı. Suratımdaki yüzücü gözlüğü görüşümü iyice daralttı. Allah belanızı versin, diye seslendi genç bir kız önlerden. Yeni bir gaz saldırısı. Allah belamı versin ya, gelmekle iyi mi ettim?

Karnımdaki düdüklü tencere ses vermeye başladı. Sıcak buhar ellerime, ayaklarıma, başımın tepesine doğru yayıldı. Narsistmişim, bencilmişim, tembelmişim, apolitikmişim. Bilgisayarın başından kalkmazmışım. Dünya dursa umurumda olmazmış. Tamam işte, istediğiniz oldu. Kalktım bilgisayarın başından. Geleceğime sahip çıkmak için yollara düştüm. Düştüm de ne oldu? Kahrolsun Faşizm, Kemalist CHP, Ulusal Birlik bayrakları ardında kaldım.

Kollarım benek benek. Kaşınıyor, yanıyor. Sol kolumun içine kocaman harflerle kan grubumu yazmıştı Melis. Melis sen nerelerdesin? Başına bir şey gelirse annene ne derim ben?

Benimkiler burada olduğumu bilmiyor. "Üniversite yılın oğlum, aklını başına topla," dedi babam. Hep bir bahane vardır zaten.

"Tencere tava çalmakla olmuyor," dedim. Annem ters ters baktı. Bir yetişkin gibi davranmamı isteyen onlar değil miydi?

"Aman evladım dershaneye giderken gaz atarlarsa hemen bir yerlere sığıniver, ayak altında durma sakın."

Anneannem komik ötesi bir kadın. Ayak altında durmaymış. Şu an ayak altında ezilmem an meselesi.

Vıııııı.

Gaz fişeğini geri atın, tutmayın sakın.

Konteynırın arkasına. Siper al.

O son gaz olmasaydı. Gözüm yanıyor. Sabah lensleri çıkarmayı nasıl da unuttum.

Bu taraftan.

Bizimkilerden biri mi bu bağırın?

Migros'un yan aralığına doğru akıyoruz. Tabii ya, dedemi bir ay boyunca getirdiğimiz Fizik Tedavi merkezinin tam arka bahçesi. Oradan Lape'nin bahçesine geçiş var.

Dedemin hastanesi. Sen üniversite hazırlığı, SAT, TOEFL bahane et, dedeni ziyaretten yırt, sonra da polis sisinden kaçıp Lape'ye sığın. Of be anneanne sesin kulaklarımda.

"Allah'ın sopası yok ki..."

Dizlerim zangır zangır titriyor. Gözlerimi söküp atmak istiyorum kaşıntı dayanılacak gibi değil. Bir el omzumdan kavriyor. Burnumun dibinde plastik bir şişe. Solüsyon. Ya lenslerim? Ayağım bir şeye takıldı. Bakmıyorum. Kan görmeye dayanamam ben. İlaç kokusuna. Yaraya. Midem kasılıyor. Ya kusarsam?

Dedemin odası açık servisin ikinci katında. Felç geçirdi. Anneannem evde istemiyor artık dedemi.

"Sağlamken o beni istemedi, yatalakken de ben onu istemem," diyor.

Çabuk içeri. Kapıları açtılar.

İlaç kokulu koridor boyunca diziliyoruz. Nefesler soluk soluğa. Kimse konuşmuyor. Yemekhaneden kutu kutu süt getiriyor Fransız rahibeler. Kapıdaki asık suratlı görevliler bile yaralılara yardım ediyor. Annesini bulamayan iki çocuk devamlı ağlıyor. Biri sustursa ya şunları. Telefonum yok! Polis kapılara dayandı. Camlardan kaskları ve copları görüyoruz. Neyse ki içeri almıyorlar. Kapalı serviste tehlikeli hastalar varmış. Korkuyorum. Ya hepimizi alıp götürürlerse... Karnımdaki düdüklü tencere yerinde zıplamaya başladı bile.

Renkli pencere mozaiklerinden karanlık koridora zayıf Haziran güneşi süzülüyor. Doğum günüm bir sonraki hafta. Ölmek istemiyorum. Polislere yakalanmak istemiyorum. Beni kimsenin bulamayacağı Allah'ın belasası bir yere gitmek istemiyorum. Dedemin odasına bir çıkabilsem?

Aksi dinozor. Uyuyor galiba. Televizyon kapalı. Nefesi yavaş. Göz kapakları titreşiyor. Ağzının kenarında sarı kırıntılar var, sabah yumurta vermişler kahvaltıda. Derisi parşömen kâğıdı kadar ince, mavi damarları harita gibi görünüyor. Koca bir generalden bu kemik yığını kalmış geriye. Nasıl boğulmadan yaşıyor bu camları sıkı sıkıya örtülü hastalık kokan odada?

İkimiz de direniyoruz. O ölüme, bense hayatıma karışanlara.

"Sonunda gelebildin ha Mehmet Efendi? Saatten haberin var mı senin?"

"Dede benim, Ali. Tanımadın mı beni?"

"Nereden deden oluyorum ben senin? Generalim diyeceksin bana. Kaç kere tembihledim. Benim çiş torbası ağzına kadar doldu. İçtik çayları kahveleri. Hadi bakalım döküver evladım."

"Ama..."

"Bak basarım düğmeye rahibeleri çağırırım ona göre. Ne diyorsam yapacaksın."

Bu neyin kafası ya. Çıkıp gitsem. Bağırmaya başlar kesin. Ya polisleri içeri aldılarsa?

"İyice çalkala, buruşturma suratını. Düzgün tut şunu evladım sürme bir yerlere, mikrop kaptıracaksın."

Yok, belki de çıkıp polislerden gaz, cop yemek daha iyi. Herkes nasıl girdiyse akrebe ben de girerim. Sabaha kadar döve döve dolaştırırlarsa ya? Oğlum sen ödleğin tekisin. Mert ol. Melis gidelim diye tutturmasaydı gelir miydin buralara? Kendin için mi geldin?

"İyi sallandın bugün Mehmet Efendi. Aybaşı geldi mi paranı almayı biliyorsun ama. Düzgün temizlemiyorlar burada beni. Gel sabunlu bez bıraktı hemşire. İyice bir sil belden ağağını. Kokum kendime bile geliyor."

Hay anasını. Böyle şansın içine edeyim. Kusmamalıyım.

"Hah işte iyice öyle yalandan temizlik olmaz, bastıra bastıra. Arasını da. Of yaşlılık rezillik be Mehmet Efendi."

Sanki gençlik çok farklı be dede. O itsin, bu kaksın. Senden beri ne değişti şu memlekette.

"Onun bunun elindesin işte."

Biz de onun bunun elinde oynucağız. Ah dede ah.

"Mehmet Efendi elin işte gözün oynasta. Tabii hemen bahçeye atacaksın kendini, gelsin çaylar kahveler. Bense bekle kız on beşte bir gelsin de bahçeye çıkarsın. Böyle olacak adam mıydım ben? Peh."

Beyaz havlu kahverengiye dönüştü. Hiç bakmıyorlar mı bu adama? Üstelik annemler bir çuval dolusu para ödüyor.

"Bu gürültü ne sabahtan beri? Arbede mi var bir yerlerde? Gel de uyu uyuyabilirsen."

Dede sen ne zamanda kaldın ya? Zamanı olmayan bu odada ne işim var benim? Kendinden utanmalısın Ali Bey. Çık ve direnişçilere katıl sana emrediyorum. Ya karnımdaki düdüklü tencere patlarsa?

"Ellerine sağlık Ali Efendi. Şu takma dişlerimi de güzelce bir fırçaladın mı bebekler kadar rahatım artık."

"Ali mi? Mehmet Efendi deyip duruyordun az önce. Benle kafa mı buluyorsun dede?"

"Of bu yaştan sonra Ali, Mehmet ne fark eder. Sana takma dişlerimi fırçala diyorum. O aksi anneannene de söyle yalvarsan bile geri dönmem o eve."

"Sabahtan beri neler yaşadım ben biliyor musun dede, senin takma dişlerinden mi korkacağım?"

"Hadi durma benim gibi içi geçkin bir moruğun yanında da git arkadaşlarına katıl."

Boş ağzıyla kahkahalarla gülüyor halime. Doğru ya, bu sadece başlangıç daha neler olacak. Düdüklü tencerem patlamadı bile.

Balca Ergener

1980 yılında İstanbul'da doğdu. Lisans ve yüksek lisans eğitiminde fotoğraf pratiği ve teorisi alanlarına yoğunlaştı. *Türkiye'de Manzara Fotoğrafının Değişen Konvansiyonları* başlıklı bir tez yazdı. Şu anda şehir manzaraları ve özellikle de İstanbul'u fotoğraflamak üzerine çalışıyor.

*Bizim Anlatmamızda Fayda Var**

Taksim Meydanı, Kasım 2012

Gezi Parkı, Kasım 2012

Bu fotoğraflardaki tüm yıkıntılar, itirazlara rağmen Kasım 2012'de polisin korumasında başlayan ve yayaları arabaların içinden ışık olmadan geçmeye, bariyerlerin arasında dar geçitlere sıkışmaya zorlayarak yapılan Taksim yayalaştırma projesinin sonuçları. Ateş yanan fotoğrafta Gezi Parkı içindeki evlendirme dairesinin kalıntıları gözüküyor. Topçu Kışlası inşaatı hazırlıkları için Şubat ayında habersizce yıkılan binanın harabesi, Temmuz ayında burası çimenlerle kaplanana kadar yerinde bırakıldı.

Gezi Parkı, Haziran 2013

Gezi Parkı'ndan Meydan, Haziran 2013

Gezi Parkı, Haziran 2013

27 Mayıs'ta parkın Divan Oteli tarafındaki ağaçların sökülme çalışılmasının ardından yükselen, birçok başka şehre ve parka yayılan direnişle Gezi'deki yıkım durduruldu. Etraftaki dönüşümü gizleyen bariyerler indirildi. İnsanlar on gün boyunca Gezi ve çevresindeki yıkıntılar içinde özgürce yürüdü ve yaşadı.

Cumhuriyet Caddesi'nden Gezi Parkı, Haziran 2013

*Başbakan, Temmuz'da İstanbul'da yaptığı bir konuşmada şöyle dedi: "Gençliğimiz orada geçti. Oranın adresini bilmeyenler, bizden adres sorabilir. Gençliğimizin en güzel günlerini orada geçirdik. Belediye başkanı oldum, her ay 3-4 nikah kıydım o parkın içinde. Onu da bilmezler, orada BeyoğluEvlendirme Dairesi vardır. Bunların bir çoğu onu bilmez. Şimdi yok tabii. Bunları bilmeleri için anlatmamızda da fayda var. 76 milyon olarak, bu tuzaklara karşı çok dikkatli ve çok uyanık olacağız." (www.milliyet.com.tr, 21 Temmuz 2013)

Belma Fırat

1969 yılında New York'ta doğdu. Orta ve Lise eğitimini TED Ankara Koleji'nde tamamladı. ODTÜ Ekonomi Bölümü'nde sırası ile lisans ve yüksek lisans derecelerini aldı. Üniversite eğitimi sırasında ODTÜ Oyuncuları bünyesinde tiyatro ve dramaturji çalışmalarında bulundu. 2000 yılında Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde ikinci yüksek lisans derecesini aldı. İlerleyen yıllarda yaratıcı yazarlık, edebiyat ve felsefe ile ilgili çeşitli atölye ve seminerlere katıldı. Öyküleri altzine.net ve Galapera Fanzin'de yayımlandı. 2012 yılında Kaos GL Dergisi'nin "Mor" temalı öykü yarışmasında üçüncülük ödülü aldı.

Ağaç

Bir haziran sabahı, tek bir ağaç uğruna, İstanbul'un her köşesinden Gezi Parkı'na akın eden kalabalıkların arasında; uzun zaman önce, başkentin bahçeli evleriyle bilinen seçkin mahallelerinden birinde, dallarına tırmanıp, kirazlarını topladığı, kulaklarına küpe yapıp taktığı, başka bir ağacın yasını tutan, orta yaşlı bir kadına rastlamak mümkündür. Onun saatine göre vakit öğle üzeri, aylardan ise ağustostur.

Zordur Ankara'nın kupkuru yaz sıcaklarının bitimsiz saatlerinde, odasında öğle uykusuna tutsak bir çocuk olmak. Sabırsız olmak. Güneş girmesin diye sımsıkı kapatılmış koyu renk perdelerin deliklerinden sızan ışığın, zemindeki izdüşümlerinin dansıyla oyalanmaya çalışmak. Zaman durmuş gibidir. Odayı baştan başa kateden, gövdesi yeşil janjanlı karasineğin vızıltısı yarmaktadır sessizliği. Başka hiçbir şey olmuyordur ve hiçbir şey de olmayacakmış gibidir bundan sonra. Oyun saati hiç gelmeyecektir, hava serinlemeyecektir. Korkunç karasinek, bu ölümcül öğle üzerinin tek efendisidir. Ama sokak çocuklarından kendine bir arkadaş edinmeyi başarmışsa eğer bir küçük kız, bu çekilmez öğle üzerlerinin bitmez tükenmez sıkıntı dolu saatlerinden kaçıp kurtulmak için bir umudu vardır çoğu zaman.

Adı Adil olsun mesela. Annesi işte güçte, birilerinin evinde temizliktedir. Babası kim bilir nerededir. İşte o sokak çocuğu, en ölü saatinde günün, bir kurtarıcı gibi gelip tıklatır odanın camını. Fırladığı gibi yataktan pencereyi açar küçük kız. Biri içeriden, öbürü dışarıdan fısıldaşarak sohbe başlarlar önce. Sonra sohbet yetmez olur. Oğlan "Hadi atla gel," deyip durur. Dışarının çağrısı karşı konulmaz olur. O zaman küçük kız tırmanır pencerinin pervazına. Oğlanın uzattığı kara elini tutup atlar bahçeye. Ama ayakları çıplaktır, gidemez ki bir yere. Tokyolarını hemen çıkarıp verir Adil. Alışkırtır o ne de olsa yalınayak dolaşmaya.

Ağustos ayıdır. Kiraz mevsimidir. Ankara'nın varlıklı semtlerindeki evlerin arka bahçelerinde, yatak odalarına gölgeleri vuran ağaçların kızıl kahve gövdelerinden uzayan yeşil yapraklı dalların üzerinde, resepsiyonlarda orta yaşlı kadınların giydiği türden, ağır bir bordoya dönmüştür tombullaşan kirazlar. Zor değildir belki bir kiraz ağacına çıkmak ama düşmek kolaydır. Dallar yanıltır insanı. En lezzetli meyvelere erişebilmek için inat edersen, çıt diye kırılabilir bazen. Onun için dalların sesini iyi dinlemek gerekir. Adil çıkar önce. Alışkırtır o. Mahalledeki ev sahibi yaşlı teyzeler, birkaç kuruş karşılığı, eline bir sepet tutuşturup, yollamışlardır kim bilir kaç kere ağaçların tepesine.

Birbirine komşu iki dala yerleşip, çekirdekleri en uzağa kim üfleyecek diye yarışa girerler

önce. Hep yenilse de aldırılmaz küçük kız, çünkü hiçbir hediye tutmaz sokak çocuğunun gönlünü almak için kulaklarına taktığı, kirazlardan yapılmış, yakut rengi küpelerin yerini.

Sonra, çocukların kendilerine has o uçsuz bucaksız hayali evreninde maceradan maceraya koşar; en başta kendilerinin inandığı, türlü türlü hikâyeler uydururlar, kiraz ağacının tepesindeki kızıl dallar ve yeşil yapraklardan oluşan kuytu köşelerinin güvenliğinde. Akla hayale gelmedik hikâyelerdir bunlar çünkü Adil palavracının önde gidenidir, küçük kız her türlü düzmeceye kolaylıkla kanan safnaz kılıklinin tekidir ve çocukken âşık olmak çok güzeldir.

İşte çocukların kendilerine yuva belledikleri o güzelim kiraz ağacını kökünden sökmüşlerdir bir zamanlar müteahhitler, apartman yapmak için. Yaşlı teyzenin, pembe boyalı, tek katlı, önü rengârenk güller, arka tarafı kiraz ağaçlarıyla bezeli küçücük evinin yerine dev bir bina dikmek üzere, iş makineleri girmiştir bahçeye olanca gürültüleriyle. Mahallenin bütün çocukları toplaşıp, bir türlü paylaşamadıkları oyun alanı ve bahçeleri kurtarmak uğruna; savaş oyunlarında kullandıkları plastik borulardan yapılmış silahlar ve içinden üflenen kâğıttan külahlardan müteşekkil cephaneleriyle, kendilerince meydan okumuşlardır iri cüsseli ustabaşına. Kurban verilen ilk kiraz ağacının ardından, bahçesinde kayısı ağaçları olan beyaz badanalı eve gelmiştir sıra. Tabii bir de boş arsalar... Çocukların sahipsiz kedi ve köpekleri besledikleri, misket, futbol, yakan top oynadıkları arsalar tahtalarla çevrilip betonla dolmuştur birbirinin ardı sıra. Sonra yeni çocuklar gelmiştir mahalleye, o kibrit kutusu beton yığınlarının içine yerleşmek üzere... Onlara düşman olunmuştur önce, ama sonra kaynaşmıştır mecburen. Bahçe kalmayınca, sokağın yerini ev ziyaretleri, kutu oyunları almış; sokak çocuğuyla artık görüşülmez olmuştur.

Onun için bir haziran sabahı, Gezi'deki tek bir ağaç uğruna, Ankara'nın her köşesinden Kuğulu Park'a akın eden eylemcilerin arasında, başka bir ağacın yasını tutan, orta yaşlı bir adama rastlamak da mümkündür. Onun saatine göre de vakit öğle üzeri, aylardan ise ağustostur.

Zordur, Ankara'nın kupkuru ve sıcak öğle üzerlerinde, bomboş sokakları arşınlamakta olan bir sokak çocuğu olmak. Öteki çocuklar evlerine çekilmiştir çoktan. Öğle yemekleri yenilmiş, anneler mis gibi yatakları açmış, çocuklar dolu mideleriyle mayışmış, öğle uykusunun tatlı rüyaları ile sarınıp sarmalanmışlardır bile. Bir taşla tekme atar sokak çocuğu. Ateş gibi yanan betonun üzerinde sıçrar taş. Tak diye çarpar yere, bir daha vurur. Bir daha... Zaman hiç geçmeyecek gibidir, hiçbir şey olmayacak gibidir ve asfaltlar kızgın güneşin altında tembel tembel erimektedir. Ama taşları sektirmek yerine, camını tıklatacak bir arkadaş bulduysa eğer; -öğle uykularından nefret eden, peşine takılmaya pek bir meraklı, kıpır kıpır, küçük bir kız çocuğu mesela- kendini şanslı sayabilir o zaman bir sokak çocuğu.

Adı diyelim ki Gamze olsun. Küçücük bir tıkırtıyla fırlayıp yataktan, açsın pencerenin camını. Üzerinde askılı, beyaz, püfür püfür, minicik bir yazlık gecelik...

"Hadi atla gel," der sokak çocuğu, "moruk teyze kirazları toplatmadan en güzellerini yiyelim."

Esmer yüzü komik, ağzı da bozuktur biraz. Küçük kız kıkırdar. Bir bahçıvan pantolon geçirip bacaklarına, geceliğinin eteklerini de çabucak tikiştirir askılarının arasına, tırmanır pencerinin pervazına. Aslında alçaktır duvar. Atlamak kolaydır ama Adil yine de uzatır elini çünkü el ele tutuşmak için bahane bulmak güzeldir.

Sonra koşarak, gizlice, sokağın karşısındaki pembe boyalı küçük evin arka bahçesine giderler. Sokak çocuğu ezbere bilmektedir mahalledeki bütün meyve ağaçlarını. Gözü kapalı bile tırmanabilir. Önce bir metrelik gövdenin üzerindeki çatala basıp, ardından tek sıçrayışta üst dala çıkar. Sonra elini uzatıp Gamze'ye, yukarı çeker onu da. Yanındaki dala oturtur küçük arkadaşını, daha sağlam olanına. Dallar çok ama çok yakındır ve dizleri geçmiştir birbirinin

içine. Üstelik kulağındaki kirazlı küpelerle o kadar güzeldir ki Gamze. Sokak çocuğu dayanamaz gittikçe yaklaşır o küpelere...

Hafızalarında sonsuza dek yer edecek bir öğle üzeridir. Zaman ayrı bir koldan; en nadide anıların bir mücevher gibi parladığı, zihnin ıssız koridorlarında saklı, o sandık odasına akar gibidir. Ve orada, üst baş lekeli, eller mor, dudaklar masum ve yaprakların arası gölgelidir.

Oysa sokak çocuğu bilmiyordur ki bir daha asla gelmeyecektir böyle güzel bir öğleüstü. Bir daha çıkamayacaklardır kiraz ağacının dallarına. Eline bir sepet tutuşturup, bahçesindeki meyveleri toplatmaya onu çağırmayacaktır artık moruk teyze. Bir kazma inecektir o güzelim kiraz ağacının köküne. Bahçeler, evler birbiri ardına yıkılacak; aşağı ve yukarı mahallelerdeki ezeli ve ebedi düşman saflar, bir türlü paylaşamadıkları boş arsaları kaybetme korkusuyla birleşip, koca bir çocuk ordusu olarak çıkacaklardır işgalci dozerlerin karşısına.

Sonrası ise beton... Çocuklar artık dört duvar arasında büyüyecek; sinema kapılarında, AVM önlerinde buluşur olacaklardır. Zengin çocuklarıyla fakir çocukları tanışıp kaynaşmayacaktır sokaklarda bundan sonra. Gamze uzaklara taşınacak, Adil yine ıssız sokaklarda tek başına.

İşte onun için, bir haziran sabahı, tek bir ağaç uğruna direnen kalabalıkların arasında; biri Gezi'de, öbürü Kuğulu Park'ta, birbirinden habersiz, başka bir ağacın iki kişilik yasını tutan, orta yaşlı bir kadın ve orta yaşlı bir adama rastlamak mümkündür. Onlara göre vakit hâlâ öğle üzeri, aylardan ise ağustostur.

Erdal Güntürkün

1972 yılında Almanya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra Bursa Uludağ Üniversitesi Ekonometri Bölümü'nden mezun oldu. Semih Gümüş'ün ve Murat Gülsoy'un yazarlık kurslarına katıldı. Halen bir yatırım şirketinde çalışmaktadır.

Sopa

Ben her daim gecenin karanlığına benzer kuzguni bir siyahın içinde yaşarım. Çünkü mekânım bir otomobilin bagajıdır. Gündüzleri hepi topu bir iki metrekarelik bir alanda bir sağa bir sola savrulurken, geceleri ise yarın olup da herhangi bir nedenle bagaj kapağının açılması ve o kısacık an içersinde belki bir tutam bulut, bir yeşil dal ya da ne bileyim belki bir güvercin görebilmem için dua ederim.

Aslen bir ceviz ağacıyım. O ihtişamımdan geriye kala kala cılası dökük, damarları yer yer çatlak bir sopa kaldı. Öbür parçalarıma ne oldu, haberim bile yok. Meymenetsiz suratlı bir adamın eline düştüm, zindanda çürür oldum. Aslında beni tedbir olsun diye koymuştu arabasının bagajına. Olur da bir gün trafikte kendisine dayılanan, yolunu kesen, dik bakan ya da küfreden birileri çıkarsa beni kaptığı gibi kafalarına indirmek için. Artık Allah ne verdiyse. Bir iki yeltelendi, son anda değmez diyerek elini indirip beni tekrar bagajın içine fırlatıverdi. Hatta bir ara "ulan bu sopa benim başıma iş açacak" deyip beni evine çıkardı. Portmanto ile duvar arasında kalan boşluğa yerleştirdi. İki gün sonra, artık aklına tekrar ne estiyse, bir sabah kendimi yine o zifiri karanlığın içinde buldum.

O mel'un gece, daha önce hiç olmayan bir şey oldu. Gecenin bir vakti beni bagajdan çıkarıp eline aldı. Etrafımda bana benzer onlarca sopa homurdanan, köpüren, küfreden, öfkeden neredeyse ağzından salyalar aktı akacak bir sürü adamın nasırlı ellerinde, karanlığı yara yara, bir yerlere gitmeye başladık.

Sonra bir parkın önünde durduk. İçersinde kanımdan, canımdan, soyum sopumdan nice arkadaşım dallarını gökyüzüne uzatmış, dolunayın üzerlerine vurduğu şavkı etrafa yayıyorlardı. Aradan öylesine uzun zaman geçmişti ki bunca ağacı bir arada görmediğim. Nasıl haşmetli, nasıl mağrur ve öyle güzeldiler ki. Ağlamaklı oldum. Önlerinde, arkalarında, etraflarında binlerce insan toplanmış, genç yaşlı, erkek, kız, eğleniyor, şarkılar söylüyor, halay çekiyor, sazlar çalıyorlardı. Sanki aralarında gizli bir his varmış gibi, aniden aynı anda nefesleri yetebildiği, gırtlakları elverdiği kadar bağııyorlardı. Dikkatle dinleyip, ne söylediklerini anlamaya çalıştım. Özgürlük diyorlardı en çok, adalet istiyorlardı. Ağaçlara sahip çıkmaktan, burasının sadece park olarak kalması gerektiğinden bahsediyorlar ve yaşadıkları hayatın sadece kendilerine ait olduğunu söylüyorlardı. Kıymıklarım diken diken oldu.

Bütün bunlar olurken, o esnada, sahibim ve ona benzer arkadaşları kollarını olabildiğince yukarı kaldırıp, bizler olanı biteni en tepeden görecektik vaziyette, o masum kalabalığın üzerine

sel misali akmaya başladık. Göz açıp kapayınca kadar bütün güzel insanların arasına karışıp, karşımıza çıkan önümüze katıp, azgın köpekler gibi peşlerine düştük. Artık o saniyeden sonra sırtlara inen kalkan silahlara dönüştük. Ben ilk önce kendimi gencecik bir kızın omzunda buldum. Etinin çürüdüğünü hissedebiliyordum. Kaçmak istesem, nafile. Kol bacak yok ki bende. Hemen arkasında bir delikanlının kafasına yapıştırdı beni. Nasıl içim acıdı, anlatamam. Fıskıran kanı üzerime sıçradığında kendime lânetler okudum. Bir orman yangınının tesadüf edip beni cayır cayır yakmadığına dair sonu gelmez pişmanlıklar geçti içimden. Şarkılar yerini çığlıklara, marşlar hıçkırıklara, türküler inlemelere bıraktı. Bütün o güzel dilekler yok olup gitti. Ben o gece kaç kişiyi yaraladığımı, kaç gencin vücudunda morluklar oluşturup, kaç tanesinin ruhunda bir daha iyileştirilemeyecek yaralar açtığımı sayamadım. Biz, bütün sopalar, kökleri toprağın derinliklerine sıkı sıkı tutunmuş, yapraklarının incecik damarlarına değin hayat dolu birer canlı iken, hiç tanımadığımız bu insanların elinde nasıl olup da birer katile dönüştüğümüzü anlamaz bir halde birbirimize bakarken, onlar hâlâ tekmeleyecek, yumruklayacak insan avına devam ediyorlardı. Ortalığı toza dumana karıştırmış, hissedebildiğim kadarıyla geriye sadece gözyaşı bırakmıştık.

İnsanların meşhur bir sözü vardır; at sahibine göre kişner, derler. Bizim irademiz hep başkalarının ellerinde oldu. Çaresiz kaldık. Bir sabah baktık ki buradan yol geçecek diyerek devasa iş makinelerini böğrümüze saplayıp, bizleri yerimizden yurdumuzdan söküp, sonra parça parça edip, bütün suçu günahı kendi hayatlarına sahip çıkmaktan ve iradelerini başka ellere teslim etmek istememekten ibaret olanların karşısına dikip, her birimizi işkenceye araç edip, kaç göz patlattırdılar. Ağzımız, dilimiz yoktu, karşı gelemedik. Boyun eğdik.

O gece olan biten her kötülüğe karşı, ben yine de şimdi umut doluyum. Çünkü o parkta eğilip, bükülmeyen, salınıp afallamayan, dimdik duran insanlar gördüm. Teninde ve yüreğinde acılar hissettirdiğim o gencecik insanlardan af diliyorum. Bizlerin arasında çok çok uzun yaşayan ulu ağaçlar vardır. Defalarca dinledim onlardan. Hep çok güzel bir günün eninde sonunda geleceğini anlatıp dururlardı. Sanırım o gün artık çok yakın. Sizden son bir isteğim var. Belki benim ömrüm yetmez, çürür giderim ama olur da o gün geldiğinde hâlâ zerre kadar dahi canım kalmış olursa, beni şenlik ateşlerinizde yakın, olur mu?

Tolga Sezgin, Nar Photos, 13 Temmuz 2013

Pınar İlkiz

İktisat okudu, İletişim Bilimleri'nde yüksek lisans yaptı. Bir süre fotoğrafçılık ile hayatını idame ettirdi. Ardından Taraf gazetesinde dış haberler bölümünde çalışmaya başladı. Aynı dönemde düzenli olarak gazetenin kültür-sanat ekinde ve arada kültür sanat sayfası için yazılar yazdı, röportajlar yaptı. Daha sonra ntvmsnbc'de yaşam sayfasının editörlüğünü üstlendi. Hemen ardından NTV Yayınları'nda kitap editörü olarak çalıştı. Şimdi ise Uluslararası Af Örgütü'nde Medya ve İletişim Koordinatörlüğü yapıyor. 2007'nin sonundan bu yana da Enteresan Mevzular Dergisi Futuristika'ya katkıda bulunuyor.

Diline Yabancı Olduğu Bir Ülkeden Dilini Bildiği Bir Kıyımı İzlemek

Pasaportunu kontrol etti. Gözüne eliş kağıdı gibi gözüken vizelerine baktı. Ne zaman eline pasaportunu alsa gittiği yerleri aklından geçirip bir arkadaşının sözünü hatırlıyordu: "Kızım sen dünya vatandaşısın." Bir yere gideceğinden değil de işte, hem garip hem de güzel bir histi. Zaten gitse ne olacaktı, koşa koşa geri gelirdi. En rahat ettiği yerler istediği zaman dönebileceği yerlerdi.

Oysa İngiltere iki yıllık vize verince nasıl sevinmişti. Hemen Londra'daki arkadaşını arayıp iş gezisinin sonuna birkaç gün eklerse onda kalıp kalamayacağını sordu.

Uzak bir tarihe dair plan yapmak miyopken hipermetrop olma konusunda ısrarcı olmak gibiydi. Dört ya da beş kere değişen tarihler sonunda bir karara varılmış ve biletler alınmıştı. İş gezisinin sonuna eklenecek bir hafta sonu ve daha ucuz olması için Pazartesi dönülen bir tatil vardı şimdi önünde.

Hem tarihlerin çok değişmiş olması hem de sırf ucuz diye bir gün daha kalma fikri içine bir buzağı oturmasına sebep olmuştu. Bir şeyler ters gidecekti ama ne? Tam bu noktada durup ne kadar çok batıl inancı olduğunu düşündü. Tanrı hiç kimseyi batıl inancı olan bir kadınla sinamamalıydı.

Üç gün boyunca dilini bilmediği insanlarla ortak bir dilde anlaşma çabası oldukça yorucuydu. Trene binip merkeze dönmek için toplandığında çantasının ağırlaşmış olmasına tezat bir hafiflik vardı üstünde. Yine belli belirsiz bir sıkıntı ile trene bindi. Kırsalın kentsele döndüğü manzaranın içinden geçerken insanları izliyordu. İnenler, binenler, işe gidenler, okula gidenler...

İstanbul'da pek yapmasa da yurt dışındayken sürekli pencerelerden içeri bakma huyu vardı. Bu insanlar ne yapıyordu akşamları, geceleri, sabahları... Bir Avrupa filminden fırlamış gibiydi hepsi, her hareketleri mizansen itibarıyla sinematografik gelirdi ona. İstanbul'dayken de metroya binip turist gibi etrafındaki insanlara bakıyordu. Bu kadın acaba eve gittiğinde onu kim bekliyordu, bu adam nasıl bir ofiste çalışıyordu? Herkese dair bir hikaye yaratabilirdi.

Derken inmesi gereken durak geldi. Filmlerde görünce "Aaa ben burayı biliyorum" dediği yerlere bir yenisini eklemiş oldu böylece. İndi, metroya bindi. İndi, arkadaşını gördü. Kısa bir yürüyüşün ardından eve vardılar. Bu evi ya bir filmde görmüştü ya da içine girdiği ama diline hâkim olmadığı için yabancı bir yerin her daim yabancı kalacak olması bu hissi yaratıyordu.

Sabah uyanıp erkenden evden çıktı. Parkları ve müzeleri dolaştı, kötü restoranlarda yemek yedi, metroya bindi. Hem tatilde hem de yurt dışındaydı, bir başınaydı. Biraksalar sokakların hepsini yürürdü. Bütün pencerelerden içeri bakardı. Ama akşam arkadaşı ile buluşması gerekiyordu. Eve dönmek için yola çıkarken arkadaşı bir şeylerin ters gittiğini ve evde buluşmaları gerektiğini yazdı. "Ha bir durak ha üç durak" diye geçirdi içinden ve metronun merdivenlerini indi.

Eve girdiğinde arkadaşını bilgisayarın başında buldu. "İstanbul karışmış" dedi arkadaşı. Karışmak? Dahil olduğu nesil için "karışıklık" tam olarak ne ifade ediyordu kestiremedi. Ekranı baktı, dilini bilmediği bir kanalın canlı yayını vardı. Ana dilinin konuşulmadığı bir ülkede, dilini bilmediği bir kanalda kendi dilinden insanların yaşadıklarını izliyordu. Gördükleri ise sinematografik değer taşımaktan çok uzaktı. Dört saat boyunca biber gazı tenekelerinin yere düşerken çıkardığı sesi dinledi. Körfez Savaşı'nda gece görüşü yüzünden bir noktadan sonra havai fişeklere benzeyen bombalar geldi aklına. Ne zaman su içmek için masanın başından kalksa tok sesli bir tenis müsabakasını çok uzaktan "dinliyor" gibiydi.

O kadar uzakta kalmıştı ki ve o kadar anlamlandıramıyordu ki, gözünü açtığında yerel saat ile altı, kendi saati ile sekiz olmuştu. Bir kent uyumamıştı, saat altıda bilgisayar başında uyumamış olan bu kenti görmeye çalışırken buldu kendini. Derken telefon çaldı, en yakın arkadaşlarından birini gözaltına almışlardı. Çok saçmaydı. Hani böyle şeyler gerçekten hep başkalarına olurdu? Kendi nesli hani yol kenarında durup olan biteni izlerdi? Gözaltı, işkence, gözaltında kaybetme gibi şeyleri ancak saman kağıtlara basılmışsa okuyan bir nesle dahildi. Bir şeylerin değiştiğini hissetti, içinde, bir şeyler değişirken birilerinin göz akı daha da beyazlaşıyordu, gözleri daha da kararıyordu.

Yatak odasına geçti, başını cama dayadı ve ağlamaya başladı. Dakikanın onda biri kadar kısa bir sürede toparlandı ve avukat tanıdığı olan herkesi sırayla aradı. Yapabileceği en iyi şey bir avukat sağlamaktı. Bir iki telefon konuşmasından sonra zaten teyakkuzda olan avukatlara ulaşılmıştı. Telefonu kapattı, başını cama dayadı ve hüngür hüngür ağlamaya başladı. Uyumamıştı, ne olup bittiğini anlayamıyordu, arkadaşı gözaltına alınmıştı ve elinden hiçbir şey gelmiyordu. Eğer o saman kağıtlarda yazanlar doğruysa bu ülkede gözaltına alınmak...

İçinden sürgündeki insanları geçirdi, ülkeleri bin parçaya ayrılıp sevdikleri insanlar canını kurtarmaya çalışırken bambaşka bir ülkede eli kolu bağlı oturanları düşündü. Kıyas kabul etmezdi ama o an için, yaşananları da o kabul etmiyordu. Aynı ülke sınırları içinde olmayı diledi o anda, hiçbir işe yaramayacağını bilse de. Günler sonra sevdiği adam gözaltına alınan bir arkadaşını teskin edecekti, "Hiç olmazsa adliyenin önüne gidelim, sevk ederlerken uzaktan göreyim" diyecek olan arkadaşını.

Uçak biletlerine baktı, imkansızdı. Ucuz etin yahnisi yavan olmanın ötesine geçmişti bu sefer, midesine oturmuştu resmen. Tekrar bilgisayarın başına oturdu. Telefonu çaldı, serbest bırakmışlardı arkadaşını. Nefes bile alamadı bir an için. Hafif bir rahatlamayla beraber kabus gibi günlerin başlangıcında olduğundan habersiz.

Ülkeyi terkedene kadar tek hatırladığı bilgisayarın durduğu masa, altı sandalye ve kahve makinasıydı. Pazartesi sabahı uyandığında çantasını toplayıp evden çıkmaktan ziyade gitmeme fikri vardı aklında. Böyle bir ülkeye, bu halde olan bir ülkeye nasıl dönülürdü? Dönülmeyip ne yapılırdı? 24 saatten az gözaltında tutulan insanların kabusunun 24 saatlere dönüşeceğini bilmeden, nasıl çıkmalıydı o evden? Dehşet bir korku kapladı, gitmeyip ne yapacaktı ve fakat gitse başına ne gelecekti? Arafta kaldı. Giderse biliyordu ki sokakta olacaktı. Bilmediği ise sekiz gün sonra gözün bile görmediği bir gaz yüzünden iki büküm olacağıydı.

Derken kendini uçaktan inerken buldu. Tavşan ürkekliğiyle çıktı havaalanından. Yaşananları göstermeyen medya kadar yaşananları görmeyen insanların varlığını anlamıştı

ama birbirine tezat bunca semti barındırabilecek bir İstanbul'u da beklemiyordu. Tam bunları düşünürken, tam da Mecidiyeköy'ün üzerinden geçerlerken genzi yandı, camlar kapalıydı ama kâr etmiyordu. O an bunun daha başlangıç olduğunu, aslında canlarına kast etmek isteyeceklerini anladı.

Jale Nihal İncedere

1980'de Lyon'da doğdu. Ankara'da dilbilim ve edebiyat okudu. Öyküler, masallar, denemeler yazan İncedere , öğretim üyesidir.

Dünyanın En Güzel Şehri

Dünyanın en güzel şehrinin insanları, bir yaz sabahına uyandıklarında gözlerine inanamadılar. Gökyüzü, alev ve toz rengi gaz bulutlarıyla kapanmış, ağaçlar köklerinden ayrılıp devrilmişti. Sokak hayvanları ve bitkilerin üzerinden kasırga geçmiş gibiydi. Bu şehir, artık dünyanın en güzel şehri olamayacak kadar karanlıktı.

Şehrin tüm insanları, çoluk çocuk, cümbür cemaat şehrin meydanında toplandılar. Olan bitenden kimin ya da neyin sorumlu olduğunu öğrenmek için sabırsızlanıyorlardı. Bu şehrin insanları, tüm sorunlarını bu meydanda toplanıp kendi aralarında konuşarak çözerlerdi. Çünkü eski bilge hükümdarları onlara bunu öğretmişti. Çok zor durumda kaldıklarında ya da kendi aralarında bir anlaşmaya varamadıklarında bilge hükümdarlarına başvururlar, böylece hem özgürce yaşadıklarına hem de güven içinde olduklarına inanırlardı. İşte bu yüzden bu şehir, dünyanın en güzel şehriydi. Bilge hükümdar öleli çok olmuştu. Özgürce yaşamalarına devam edebileceklerine dair sözler veren yeni hükümdarları sık sık başka diyarları gezmekle meşguldü, döndüğünde halkını selamlıyor ve sarayındaki işlerine devam ediyordu.

Büyücü Fago, şehrin meydanının tam ortasındaki anıtın tepesine çıkmış bas bas bağırarak kalabalığa sesleniyordu:

"Gece vakti bir fırtına çıktı belli ki! Nasıl bir fırtınaysa taş taş üstünde bırakmamış. Metanetli olun. Yakında her şey yoluna girer!"

Büyücü Fago'nun kaderci sözleri, gaz bulutlarının arasında kayboldu. Büyüçülere inanılacak bir çağ değildi. Fago kalabalığın onu dinlemediğini anlayınca, eşyalarını toplayıp kendisini ciddiyle dinleyecek insanların olduğu bir diyarı bulmaya karar verdi ama hemen vazgeçti. Dünyanın en güzel şehri hiç bırakılıp gidilebilir miydi?

İnsanlar, göğü saran bu gaz bulutunu nasıl dağıtabileceklerini, ağaçları yerlerine nasıl yeniden dikebileceklerini düşündüler. Günlerce konuşup tartıştılar ancak bu işi kendilerinin çözemeyeceğine karar verdiler. En iyisi hükümdara gitmekti. Hükümdar, bilim insanlarına ulaşır ve her şeyi yoluna koyabilirdi.

Şehrin en dürüst ve heyecanlı gençlerinden Mika, yeni hükümdarın huzuruna çıktı:

"Hükümdarımız. Şehrin üzerindeki gaz bulutu soluğumuzu kesiyor. Üstelik ağaçlarımız devrilmiş. Nefes alamayan bir şehir, artık nasıl dünyanın en güzel şehri olabilir? Lütfen bize yardım edin!" dedi.

Hükümdar, Mika'yı dinlerken balkondan şehri izliyordu.

"Büyücü Fago'ya sordunuz mu? Bu bir lanet olmalı. Belki büyük bir günah işlemişsinizdir. Bence düşünmeniz gereken şey gaz bulutu ya da ağaçlar değil, hangi büyük günahları işlediğinizi bulmaktır. Günahlarınızdan arınırsanız gaz bulutları da dağılır, ağaçlarınız da yeniden dirilir."

Mika şaşkındı. Yeni hükümdar, dünyanın en güzel şehrinin insanlarını günahkar olmakla suçluyordu.

"Hayır!" dedi Mika. "Burası dünyanın en güzel şehri. Buranın insanları günahkar olamaz!"

Hükümdar balkondan dışarıyı izlerken, sanki tertemiz bir havayı içine çekiyormuş gibi keyifliydi.

"Eski hükümdarınız size çok güvenmiş. Her şeyi dilediğiniz gibi yapıyorsunuz. Hiç bana sormuyorsunuz. Oysa her şeyi bana sormalısınız. Ben sizin hükümdarınız değil miyim? Bu nedenle cezalandırılmış olmalısınız."

Mika öfkelenmişti fakat daha önce hiç öfkelenmediği için öfkelenince ne yapması gerektiğini bilemiyordu.

Hükümdar Mika'nın sessizliğinden yararlanarak devam etti:

"Evlerinize gidin ve dua edin!" dedi.

Mika öfkeyle baş edemeyeceğini anlayınca sakinleşmeye karar verdi. Kan ter içinde yürüyerek şehrin meydanındaki anıtın tepesine çıktı ve kalabalığa konuştu:

"Dünyanın en güzel şehrinin insanları! Bir zamanlar bu şehirde kuşlar ağaçtan ağaca, daldan dala uçar; deniz her gün, evlerimizin arasına tatlı ve esintili bir rüzgar salar; dört mevsim binlerce çiçek, kokusunu soluğumuza doldururdu. Ne yazık ki bir daha o günler gelmeyecek. Yeni hükümdarımız bizim büyük günahlar işlediğimizi düşünüyor. Belli ki bizi tanımıyor ve belli ki biz onu hiç tanımamışız. Özgürce yaşadığımız için hatalar yaptığımızı düşünüyor. Bize yardım etmeyecek."

Kalabalıkta bir uğultu oldu. Mika anıtın tepesinden iner inmez, Fago oraya tırmandı ve bağırdı:

"Belli ki büyük bir fırtına çıktı! Ama neden biliyor musunuz? Çünkü bu şehrin insanları çok büyük günahlar işledi. Yeni hükümdarımız bilgedir. Onu dinleyin."

Kimse Fago'ya da hükümdara da inanmıyordu. İmandıkları Mika'ydı. Dünyanın en güzel şehrinde günah olmazdı. Bir karar verdiler. Günlerce, aylarca hatta bütün bir yaz sürse de ağaçları bir bir yerlerine dikeceklerdi. Böylece hava temizlenecek ve gökyüzündeki gaz bulutu da dağılacaktı. Düşündüklerini yaptılar. Şehir eskisi gibi dünyanın en güzel şehri oldu. Hükümdardan ses soluk çıkmıyordu. Onları ne kutladı, ne de yardım etti.

Dünyanın en güzel şehrinin insanları, bir güz sabahına uyandıklarında yine çok şaşırdılar. Şehirdeki ağaçların tümünün yere serildiğini ve göğün büyük bir gaz bulutuyla kapandığını gördüler.

Fago meydandaki anıtın tepesine çıkmış sesleniyordu:

"Çok büyük bir günah işlemiş olmalısınız ey insanlar. Belli ki gece büyük bir fırtına çıktı. Peki ama neden? Bunu hiç düşündünüz mü? Sizler hâlâ günahkarsınız!"

Kimse hükümdara gitmedi. Bu kez hükümdar onlara gitti, meydandaki anıtın tepesine çıktı ve dünyanın en güzel şehrinin belleğinde unutulmaz kalacak bir konuşma yaptı:

"Biliyorsunuz ben sizin için diyar diyar gezdim. Öğrendiğim çok şey var. Siz bu şehrin dünyanın en güzel şehri olduğunu sanıyorsunuz. Oysa öyle değil. Öyle şehirler var ki hayal

bile edemezsiniz. Orada sadece ağaçlar, kuşlar ve sokak hayvanları yok. İnsanlar koca koca binalarda büyük işler yapıyorlar. Çok kazanıp çok harcıyorlar. Dilediklerini giyip dilediklerini yiyorlar. Fakat başlarında hükümdarları var ve hükümdarları nasıl istiyorsa öyle yaşıyorlar. Sizler başınıza buyruksunuz, üstelik boş işlerle uğraşıyorsunuz. Çalışıp didineceğiniz yerde günahkar yaşamlarınızı itaatsizce geçiriyorsunuz. Sizi uyarmıştım. Dua edip düşünün demiştiniz. Beni dinlemediniz. Bakın yine aynı şey oldu. Belalar peşinizi bırakmıyor. Bundan sonra sizler de uzak diyarlardaki insanlar gibi davranacaksınız. Bir hükümdarda sizin asla anlayamayacağınız bilgelikler vardır. Artık geçmişİ düşünmeyin, bana tabi olun."

Kalabalığın içinden Mika'nın sesi duyuluyordu:

"Bunu yapmana izin vermeyiz! "

Hükümdar güldü ve sözlerine devam etti:

"Şehir kuşatıldı. İsteyen bu şehirden gidebilir ama kalanlar bana uymak zorunda. Beni siz seçtiniz unuttunuz mu? Kurallarına uymak zorundasınız."

Kalabalıktan uğultular da alkışlar da aynı hızla yükseldi.

Mika bağıırıyordu:

"Bu şehir dünyanın en güzel şehri. Bunu değiştiremezsiniz."

Askerler, uğultu çıkaranları, homurdananları, hükümdarı yuhalayanları şehirden uzaklaştırmak için topladı. Hükümdarı alkışlayanlar ise evlerine gönderildi. Hükümdar da huzur içinde sarayına döndü. Fakat hükümdar bir sabah uyandı ve gördü ki, ağaçlar, dallarındaki ölü kuşlarla birlikte yürüyor, deniz başka yollar bulmuş, başka yerlere akıyor. Şehrin en az yarısı, hiç konuşmadan göçen şehirle birlikte göç ediyor. Geriye kocaman binalarla tıka basa dolu, dünyanın en çirkin şehri kalmış; insanlar da hükümdar ne derse onu yapıyor.

Gölsün Karamustafa

1946 yılında Ankara'da doğdu. Çağdaş sanat, plastik sanatlar, sinema gibi sanatın birçok alanında işler üreten Karamustafa, yurt içinde ve yurt dışında birçok film festivaline katıldı, sayısız sergi açtı ve birçok ödöl kazandı. Çalışmalarına halen yaşadığı İstanbul'da devam ediyor.

La Lutte Continue*

*Ön planda yer alan fotoğraf Gülsün Karamustafa'nın 68 yılında çekilmiş fotoğrafı. Arka plandaysa Paris 68 hareketi sırasında 'Atelier Populaire' adlı her gün, günün mana ve önemine uygun üretim yapan topluluğun afişi yer alıyor. Afişin üzerinde 'La Lutte Continue' yazıyor. Yani 'Dava devam ediyor'.

Hande Ortaç

1980'de doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünü bitirdi. Ayizi Yayınları tarafından "Kankurutan" isimli bir öykü kitabı yayınlanmıştır. Yitik Ülke Yayınları tarafından basılan "90'lar Kitabı"na bir metni ile katkıda bulunmuştur. İnternet üzerinden yayın yapan aylık edebiyat dergisi altZine.net ve e-kitap sitesi altKitap.com'da editörlük yapmaktadır. Metinleri altZine.net, Düünden Bugünden Edebiyat Dergisi ve Boğaziçi Dergisi'nde yayınlanmıştır.

Turuncu Çiçekli

Bekir sabahın körü Selahattin'in başına dikildi. Yeni günün pusu Gezi Parkı'ndaki ağaçların altına kadar inmiş, toprağa oturmuştu neredeyse. Bekir kafasını kaşıyıp etrafına bakındı. Taksim Meydanı'nın göbeğindeki park yatakhaneye dönmüştü. Yan yana kurulmuş rengarenk çadırlar, çadır bulamayıp uyku tulumuyla yaprak sarmalar gibi dizilmiş uyuyanlar, aralarda horlayanlar, uykusunda konuşanlar... Parkı uzun yıllardır mesken edinmiş, banklarda yaşayan sokak çocuklarından biriydi Bekir. Şimdi bütün arkadaşları Gezi'nin meydana yakın tarafında, duvarın dibine yerleşmiş, horul horul uyuyorlardı. Sadece Bekir uyanıktı koca parkta ve kalabalık bir grup halinde uyuyan çocukların arasında yatan Selahattin'e endişeyle bakıyordu.

Diğerlerini uyandırmadan, fısıltıyla seslendi "Seloo! Seloo! Kalksana bi!"

Selahattin hiç orali değildi. Suratında çarpık bir gülümseme yere serdiği döşegin üstüne yastık atmış, çiçekli yorgana da bir güzel sarılmıştı. Bekir ona seslenince, fırından yeni çıkmış hamur işi gibi dumanı tüten uykusunu hiç bölmeden Bekir'e arkasını döndü. Dönerken yorganın üstüne attığı sokağın tozuyla grileşmiş ayağını içeri sokup öbür taraftan diğerini çıkardı. Döşekten aşağıya sarkıtığı bu ayağı da kirliydi. Çocukların arasında yatan Çamur, bir köpek çevikliğinden ziyade âdet yerini bulsun diye uyanıp burnunun dibine dayanmış ayağa bir dil attı. Ayaktaki tozu çamura çeviren köpek, ne yaptığını ve kimin geldiğini idrak dahi edemeden hemen uykusuna geri döndü. Bekir çocukların yorgun ama huzurlu uykusuna baktı ve o da onlar gibi olmak istedi. Ama içindeki şeyi anlatması şarttı Selahattin'e, başka türlü rahatlaması mümkün değildi. Elini ağzına götürdü, kıskançlıkla işaret parmağının kenarındaki şeytan tırnağını kopardı.

"Seloo, ya Selloo! Uyansana, hadi yaa!"

Selahattin yaklaşık bir haftadır uyumadıkları, sabahlara kadar mücadele ettikleri o yorgunlukların acısını çıkartırcasına derin uyuyordu. Bekir söyleyecekleri önemli olmasa, abi yerine koyduğu bu çocuğu hiç uyandırır mıydı? O da yan yana atılan döşeklerde istiflenmiş çocukların arasında on beşinci rüyasını görüyor olurdu büyük ihtimalle. Cesaretlenmek için elini cebine attı. Parmaklarıyla dokundu biriktirdiklerine. O her şeyi ayarlamıştı. Sadece Selahattin'i ikna etmesi gerekiyordu. O da he derse kimse önlerinde duramazdı. Kararını verdi ve Selahattin'i dürtüklüdi.

"Seloo, Seloo!"

Selahattin öyle telaşla uyandı ki, yerden yükseldi resmen. Onunla birlikte Çamur da fırladı

ayağa ve havayı koklamaya başladı huzursuz.

"Hayırdır Bekir! Parkı mı basıyor polisler?"

"Yok ab..."

"Kıçımıza tekme mi basacaklarmış?"

"Yok abi, valla öyle bir şey değil, sadece sana bi' diyeceğim var."

"Ödüm patladı lan!" Selahattin şöyle bir çevresine bakındı. "Kahvaltı bile başlamamış daha," deyip kafasını yastığa geri koydu. "Ne diyeceksen sonra dersin, hadi şimdi ikile!"

Parkta gün kahvaltıyla başlıyordu. Ülkenin dört bir yanından Gezi Parkı direnişe destek vermek için gönderilmiş erzaklar, topluca elden geçiriliyor ve parkta yaşayanlara dağıtılıyordu. Sonra küçük küçük, bazen büyük gruplar halinde toplantılar başlıyordu. Bu toplantılarda teyzelerden, amcalara, abilerle ablara kadar herkes bundan sonra neler yaşanacağını konuşuyordu. Megafonla yapılan duyurular, çeşitli yerlere çiziktirilmiş ihtiyaç listeleri, ikili üçlü beşli onlu olarak aynı minvalde devam eden konuşmalar, yapılan sanat ve eğitim atölyeleri, gelen kalabalıklar, eklenenler, ayrılanlar... Çocuklar da bu günlük akışa ellerine aldıkları beyaz ekmeğe peynir, domates, biberli sandviçlerini kemirerek ve yanında renksiz gazoz içerek dahil oluyorlardı. Sabahın bu en çığlı saatinde Selahattin'e kalkmak çok zor geldi. Daha gün başlamamıştı bile.

"Selahattin abi ya allah aşkına uyansana, sana çok önemli bir şey diyeceğim," diye atıldı Bekir.

Selahattin, Bekir'in bu ısrarıyla tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Babası gelmişti aklına. Her sabah işe çıkmaları için kız kardeşiyle onu zorla uyandıran sapsız hatırladı. Şimdi nerelerdeydi o itoğlu it acaba? Taksim Meydanı'nı mesken edinmiş herif, ortalık karışınca burnunu evden dışarı çıkarmaz olmuştu. Ona meydandaki sivil kankaları bilgi vermiştir kesin diye geçirdi içinden, aman sen ortalıkta görünme, bok yoluna gidersin. Ortalık sakinlesin öyle çık. Babası gibi kıymetli bir değnekçinin, üçkağıtçının bok yoluna gitmesini istemezdi tabii. Çocuklarını bu keşmekeş içinde bir kere arayıp sormadı, haber göndermedi, gelip bakmadı. Ölseler eyvallah, sakat kalır ya da tutuklanırlarsa bir de babalarından bulurlardı. Çalışamayan bir de üstüne yük olan çocuk en fenasıydı babalarının gözünde. Neyse, Selahattin aklını bumerang gibi hızla geri çağırdı. Bu karşısında kaşlarını çadır gibi çatmış çocuğun tırnağı olamazdı babası. Ne cesur bir şeydi bu velet. Zaten ana baba yok, sokaklarda sahipsiz, şimdi de nasıl canla başla mücadele ediyor abileri ablalarıyla... Doğruldu, avucunun içiyle burnunu kaşıdı.

"Hayırdır Bekir, daha yeni uyuduk ya. Ne diyeceksin?"

"İçimde bir sıkıntı var Selahattin Abi."

"Bekir sıkışım sıkıntını... Yat aşşağa."

"Yok abi, harbi bak, öyle değil!"

Selahattin, Bekir'in ağladı ağlayacak haline baktı. Dün gece de bu çocuğu barikatın tepesinden zorla indirdiği aklına geldi. Neydi bu çocuğun derdi böyle? Ne sıkıntısıydı bu durup dururken. Can sıkacak bir durum yoktu, tam tersi Selahattin kendisini bir bilgisayar oyunu içinde gibi hissediyordu. Yaşı on dörttü ama diğer çocuklardan daha yapılı ve gözü pekti. Büyüklü küçüklü sokak çocuklarını etrafında toparlamayı başarmış, bir çocuk ordusu kurmuştu. Gezi Parkı'ndaki ağaçlar için, kendi mekânları için hep birlikte mücadele ediyorlardı. Hem de acayip heyecan içinde. Caddelere ve sokaklara yapılan barikatlarda savaşıyorlar, kaldırım taşı attıkları polisten biber gazı yedikçe arkalara kaçıyorlar, biraz dinlenip, Talcid'li süt karışımlarını yüzlerine boca edip kendilerine geliyorlar, o çok iyi bildikleri Beyoğlu'nun arka sokaklarında

istihbarat topluyorlar, kaçanlara yol gösteriyorlar, haber taşıyorlar, sopalı sivillerden kaçıyorlar, diremiyorlardı işte!

Dün gece yine yoğun bir mücadele yaşanmıştı. Gümüşsuyu'na kurulmuş barikata çevik kuvvet tarafından yoğun gaz ve ilaçlı su müdahalesi yapılıyor, çocuklar da etraftan buldukları taşları, kafalarını dışarı çıkarabildikleri ölçüde güvenlik güçlerine yağıdırıyorlardı. Barikatin omurgası bir halk otobüsüydü, o sebeple oldukça yüksekti. Otobüsün arkasını kaldırımdan söktükleri taşlar, yakındaki bir inşaattan taşınmış molozlarla güçlendirmişlerdi. Bir aralık karşılıklı bir durulma oldu. İhtiyaç molası vermiş gibi sakinledi ortalık. Selahattin ve birkaç çocuk bu fırsattan istifade hemen birer cigara yakıp barikatin dibinde dinlenmeye başladılar. Selahattin, bir süre sonra otobüsün tepesinden Bekir'in incecik sesini duydu. Çocuk avazı çıktığı kadar bağırarak küfrediyordu. Beyninden vurulmuş dönen Selahattin oğlanın yanına tırmandı. Küçücük, daha on yaşındaki Bekir, kalabalık bir çevik ordusunu karşına almış, onlara kafa tutuyordu resmen. Kasklarını yana yatırmış, gaz maskelerini göğüslerinin üstüne indirmiş, şeffaf kalkanlarına dirsekleriyle yaslanmış yeni yetme delikanlılardan oluşan güvenlik güçleriye önce dalga geçerek dinlediler Bekir'i. Alayla kıvrılmış dudakların kenarından dökülen Ufaklık, gelirim indiririm aşağı, bir tokatta yere serilirsin'ler, hızla ağız dolusu söylenen ulan piç, ağzına sıçarım, .r.spu çocuğuna döndü saniyeler içinde. Selahattin, Bekir'i karga tulumba barikattan aşağı indirdi. Şöyle sağlam bir tokat bastı, başını gereksiz yere belaya sokacaktı sersem. Bekir de gözleri gazdan kızarmış ve şişmiş, burnu akmış, yüzü salya sümük içinde, topuklayıp karanlığa karışmıştı. O saatten beri ilk görüşüydü Bekir'i. Selahattin sabırla döşekte doğruldu.

"De bakayım, ne diyeceksin?"

"Selahattin abi, sana bir şey vereceğim. Bende bunlardan daha çok var. Hepimize yeter." Bekir cebinden ucu sivriltilmiş bir avuç küçük taş çıkarttı ve Selahattin'e uzattı.

"Ulan bunlar ne? Ne uğraştın bu kadar? Her yer zebil taş." Selahattin bir yandan da cebinden sigarasını çıkardı, çakmak bulmak için etrafa bakındı.

"Yok abi, bunları öyle her dakika harcamayacağız. Gerektiğinde, saldırmak için yaptım."

"Ne demek gerektiğinde?"

"Ya hani abiler ablalar ortaklık bir durulsun gideceğiz diyorlar ya, işte o zaman geldiğinde..."

"Eee..."

"Biz de bu taşlarla polise saldıracacağız."

"Adamları delirteceğiz. Onlar da saldırmaya devam edecek öyle mi?"

"Dün de parktaki toplantıda konuşuyorlardı. Artık dursun dediler. Bu kargaşa dursun. Durursa giderler."

"Gitmezler oğlum, burayı kimseye bırakmazlar."

Bekir haklı olmanın telaşıyla atıldı "Yok valla duydum. Gideriz dediler. İstedikleri olursa evlerine dönerlermiş. Gitmesinler abi! Bu taşlardan daha bir sürü biriktirdim. Hepsini iyice sakladım. Ortalık durulacak gibi olunca..."

"Oğlum bak, sakın gaza gelme lan. Yakar polisler adamı."

"Ama abi... O kadar çok taş topladım ki dün gece, hepimize yetecek kadar... sakladım... şeye..."

Bekir'in suratı düştü. Hayal kırıklığıyla burnunu karıştırmaya başladı. Selahattin kıyamadı. Döşegün kenarına oturttu çocuğu.

"Sen gel burada uyu istersen, hem birazdan kahvaltı başlar, ben de kalkayım artık."

"Yok abi sağ ol. Benim de turuncu çiçekli bir yorganım var ya, onda uyurum."

Bekir'in yüzünü güldürmek için "Bu gün size yine hikâye okuyacak mı o abla?" diye atıldı Selahattin.

"He kütüphanenin orada. Valla dedi, geleceğim dedi." Bekir'in suratı aydınlandı. Selahattin, Bekir'in avucunda tuttuğu taşlara, sonra da huzurla uyuyan çocuk ordusuna baktı.

Sigarasından bir fırt çekip dumanını salarken "Nerede lan bu taşların devamı?" diye sordu.

Fatih Pınar, 11 Haziran 2013

Fatih Pınar, 11 Haziran 2013

Özge Sarioğlu

1979 Ankara doğumlu. TED Ankara Koleji'ni ardından ODTÜ İşletme Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli öykü yarışmalarında çeşitli derecelerde ödüller aldı. Prof. Dr. Mehmet Ömür'ün "Horlama Kitabı" isimli popüler bilim kitabında iki öyküsü yayınlandı. İstanbul'da yaşamaya ve öykülerinin bir kısmını www.diger-yarim.blogspot.com'dan yayınlamaya devam ediyor.

Şehirde Karnaval Var

Bir büyük şehir karnavalından geçtik. Davetli değildik. Yerler de numaralı değildi. Ve her şey bir anda başladı.

Önce şehir, her zamanki şehirdi. Sadece kuş sesleri vardı parkta. Bir de ona karışan, meydandan gelen makine sesleri. Sonra bir anda her yeri Vivaldi'nin Dört Mevsimi'nin Bahar teması sardı. O keman sesleri... Tiz ve ısrarlı başladı ve bir anda çağıldadı.

Her tezin bir anti tezi vardı. O çağıldamaya başlayan tiz seslere karşı koydu davulların tek ve sık vuruşları.

Ve o zaman ortaya döküldü maç sloganları.

Ve o zaman ortaya döküldü çocuk tekerlemeleri.

Ve o zaman ortaya çıktı zennelerin zilleri.

Ve o zaman bağlamalar ve sazlar...

Ve zılgıtlar ve halaylar...

Ve dahası damat halayları...

Ve şehrin kornalarıyla, vapur düdükleleriyle, plaza asansörlerinin "geldik" tınılarıyla bir büyük caz. Trompet ve saksofon...

Ve müzikallerin çok sesli, gencecik insan sesleri...

Hepsi bir anda, o zaman çıktı.

Davulların karşı koyan tek vuruşları sıklaşıp şiddetini arttırdıkça her bir slogan, tekerleme, zil, her bir zılgıt, halay, bağlama, saksofon, trompet ve insan sesi de karşılığında çoğaldı, çoğaldı.

Çoğaldı da parkı geçti, köprüyü geçti, şehri ve ülkeyi geçti. Dünyanın öbür ucuna kadar gitti.

Camilere vurdu sesler. Kiliselere vurdu. Karşılığı müezzinin okuduğu ezan sesi oldu, kiliselerin çan sesleri oldu. Kol kola girmiş bir büyük bütün oldu.

Bir anda meydana bir piyano kuruldu. Tek bir adam çaldı bu sefer.

Piyanodaki adamın solosu bitmeden tekrar ve çok daha kararlı başladı davulların sesleri.

Ve tekrar keman sesleri ve tekerlemeler, ziller, zılgıtlar, bağlamalar... Saksofon ve trompet yetişti, halaylar yetişti, sloganlar ve diğer tüm insan sesleri yetişti.

Bir uzun süre bu sarhoşlukta gelmeli gitmeli devam etti müzik ve devam etti karnaval.

Sonra birden sessizliğe durdu. Önce tek bir adam es verdi her şeye. Sonra diğerleri. Tek bir yerde değil, bu sefer her yerde es verdiler. Alkışlar sessiz, itirazlar sessiz, ama müziksiz de olsa yine de uyum içindeydi şehir.

İçinden geçtik bir büyük göz yaşartan, nefes kesen deneyimin. Üstelik davetli de değildik...

Mehmet Kaçmaz, Nar Photos, 6 Temmuz 2013

Aylin Sökmen

1979 İstanbul doğumlu. Virginia Üniversitesi'nde Ekonomi ve Fransız Dili Edebiyatı bölümlerini bitirdi. "Bitmeyen" adlı öyküsü 2007 altKitap Öykü Ödülü birincisi oldu. Öykü kitabı "Salt Okunur" 2009 yılında Pupa Yayınları tarafından yayınlandı. İnternet üzerinden yayın yapan aylık edebiyat dergisi altZine.net ve e-kitap sitesi altKitap.net'in yayın kurulunda görev yapıyor. XOXO The Mag'e yazı ve röportajlarıyla katkıda bulunuyor.

Benim Polisim

Ne yaparsanız yapın, biz kararı verdik

Eski mahalledeki lojmanlardan dönüyorum geri, çaresiz. Herkes birlik olmuş, bir ben kalmışım sus pus onları dinlemekten, kulaklarım uğultulu, dudaklarım tek kelime çıkaramayacak kadar bitkin. Taşınmaz olaydık. Taşınmaz olaydık da görmeseydim bana bakan o şüpheli, nefret dolu bakışları. Çaresiz dönüyorum ayaklarım geri geri, apartmanın önüne gelince üst kattan Bakkal Mahmut'un karısı Nermin bayrağını aşağı sarkıtıyor, biliyorum, bana inat yapıyor. Camdan sarkıtıyor, sarkıttıkça da bana bakıyor. Sana ne be Nermin, sana ne! Haftada bir yaptığımız günleri, karşılıklı baktığımız falları unuttu, düşman oldu orospu. İnadına giriyorum bakkala. Beni görür görmez yüzü aydınlanıyor veresiye Mahmut'un. İkiye bölündük be abla, diyor dalga geçercesine. Abim nasıl, başımın üstünde yeri var, dikkatli olsun aman ha. İkiye bölündük ya sorma, diyorum, sen sağ ol var ol da armut muyuz biz? Akşam dokuzda karısının elinden tencereleri alıp camdan fırlattığını görmedim, duymadım sanıyor.

İyi Biliriz

Dut yemiş bülbül gibi susuyor akşamları karşımda. Sabri bu, hep öyleydi ya, bu olay çıktı beri bir başka. Sürekli mesajlar geliyor telefonuna. Amirim, amirin, amiri, amirimiz... Hepsinden gına geldi. İstemiyor kimseleri görmek. Biz biliyoruz, diyor. Merak etme, biz asıl olan biteni biliyoruz. Bir biz bilemiyoruz Nevbahar dedim, bak senin Burak da elinde cep telefonu çık çık tık tık, takip ediyormuş o baş belası twitter'dan her bir boku. Ya sonra tut evde tutabilirsen, eltimsin diye doğru konuşuyorum bak, artık boyu geçmiş anasını. Sen duydun mu ki "bok iyi polis!" demişler dün benim kıza sokakta. Polisin iyisi kötüsü olmazmış. Katılmış hepsi. Dedim, kaç defa dedim, kızım onlar taş atıyorlar, tehlikeliler, insanlara zarar verebilirler. Baban da koruyor. Koruyacak tabii, Nevbahar. Akşam mahallede kavga var yine. Sen de otur oturduğun yerde, dedim kapadım telefonu. Ben de gidicem Gezi'ye demiş Burak, sigarasının çöpünü işaret parmağıyla uçurmuş havaya. Bir cehennem var, bir de Gezi. Amcam olacak adam, demiş haspam... Şikayet edemedim anasına ama kim arka çıktı size babanızın yokluğunda, biz neden buralara taşındık ha?

Tencere Tava Hep Aynı Hava

Komşular susunca başlıyorum, kız uyuyunca. Tencere düdüklü, öttürüyorum fasulye yanana kadar, sabaha kadar, tekrar tekrar. Televizyon hep açık. Dönüyor haberler, sesler, resimler, görüntüler, alt yazılar. Aynısı tekrar tekrar. Kulağımda çınlayan ses, o ses, hep aynı ses. *Tencere Tava Hep Aynı Hava. Televizyonu kapıyorum ama sesler durmuyor. TencereTava... HepAynıHava. TencereTava...HepAynıHava.* Mutfağa gidip buzdolabını açmamla düşen bir yumurta paramparça oluyor, akı yerde, sarısı yayılıyor yavaş yavaş, şekli değişiyor, surata benziyor, O'nun suratı. Gitmiyor gözümün önünden. Ateş saçan iki göz parçası, donuk, şeytani. Korkuyorum Sabri, sesler geliyor, kaç diyor, çık bu evden, gelecekler seni de almaya. Korkuyorum sana sormaya, nasıl geçti günün demeye... Tam çıkacakken O'nu duyuyorum, seni görüyorum sanki o kalabalıkta, siper olmuşsun ona buna. Biz doğruyuz, biz iyi olanı yapıyoruz ama değil mi Sabri? Koşuyorsun, koşuyorsun, koşarken de eğiliyorsun kimse seni görmesin diye. Duyuyorsun beni, biliyorum. Kaskını çıkarıp bana fırlatıyorsun –Git! Yok ol! Başıma bela olma! – Ne yapayaydım, terorist onlar demeye varmıyor dilim, hele hele Nevbahar'a hiç diyemem, biliyorum çünkü Burak da gidecek.

Benim Polisim

Dozerin kepçesi söküyor beni olduğum yerden, kaldırıyor havaya, buradayım Sabri bak, biraz yukarı bak! Ne yaptın kaç gaz attın, copladın mı, Toma'nın tepesinden plastik mermi fırlattın mı, kırdın mı ağzını burnunu, bak ne diyor yeğenin senin için, gel de adam olsun görsün Sabri kimmiş... Geldin dün. Geldin de rakıya gerek kalmadan sızdın kanepede, sonra kalktın, attın ağzına pembe bir ilaç, uyudun on sekiz saat. Ya ben? Ben? Kırmızı geceliğimi bile fark etmeden nöbete gidiyorum dedin, çıktın sonra gözlerinin altı torba torba. Sen ve üniforman bir bütündün, gururumdun, gururdun aynaya bakınca. Şimdi kim olduğunu unuttun, benim kocam, Damla'nın babası, Burak'ın amcası, Nevbahar'ın kayınbiraderi, hepimiz eridik bu karanlığın içinde. Ya kızın ne cevap verecek elalemin çocuğu, "Beni döven polis değil mi senin baban?" dediğinde?

Demokrasi sandıktan geçer

Geceliği çıkardım üstümden, tazyikli suyla bol bol çitiledim. Çıksın içinde biriken, tenime işleyen öfkem diye, çıkmadı. Yetmedi, kuruttum balkon masasının üzerinde, camlara asılan bayraklara bakarak makasla lime lime ettim, kırmızı kumaş parçalarını toparlayıp sandığın içine koydum. Daha ilk bana bakışın vardı o sandıkta, elimden tutuşun, o gün çay bahçesinden arakladığımız kolonyalı mendiller, açtım hepsini tek tek, kolonyası kalmamış kupkuru sararmış bez parçaları. Ne parlardı o zaman yüzün ak ak, gözlerindeki can, nerede şimdiki mor halkalar, hep aynı donuk bakışlar. Su damlası gibi kızımız olacak demiştin o gün, Damla yazmıştın mendilin üzerine, duruyor hâlâ ama aynı Damla değil artık. Seni soruyor, seni özlüyor, senden korkuyor, seni bir seviyor, bir sevmiyor. Neden benim babam diğerlerinki gibi değilmiş diyor. Okulda herkes çapulcuymuş da o olamıyormuş, sanki sakat doğmuş çocuğum, bir ayağı çamurda.

Durmak yok, yola devam

Ağzına sıçtığımın Nermin'i karşı pencerede yine. O Duran adam gibi dikilmiş, pis pis gözlüyor benim evin içini. Kim giriyor, kim çıkıyor, bir hatır sormaz mı insan, demez mi bugün Gezi'de neler oldu, ölen polis kocan mı diye merak etmez mi insan? Anca yavrum okuldan geliyor, ağlamaktan şişmiş gözleri bakıyor bana. Yürü kız, diyorum, in aşağı bakkal Mahmut'tan iki kilo fasulye al, parasını neyse veririz sonra. Damla'm tekrar tekrar bakıyor gözlerimin içine, "Merak etme anne," diyor, "benim babam iyi polis!"

Saner Şen, Nar Photos, 22 Haziran 2013

Barış Sever, Nar Photos, 8 Temmuz 2013

Sinan Sülün

1980 yılında İstanbul'da doğdu. 2002 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun oldu. 2002-2005 yılları arasında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Anabilim dalında okudu. *Karahindiba* adlı öykü kitabı 2011 yılında Sel Yayıncılık tarafından yayınlandı.

Anısı Biz Olalım

Küçük bir bahçe. Öğlen üstü. Duvar dibinde kırmızı sardunyalılar. Yeni çiçek açmış erik ağacı. Birkaç gün ışığı pırıltısı. Adam duvarı boyuyor. Çömelmiş. Yüzünün bir yanına ağacın gölgesi vuruyor. Gökyüzü koyu mavi. Kadın evden dışarı çıkıyor. Elinde mor bir saksı. Birkaç çocuk sokaktan sızıp bahçeye konmuş. Kadın adamın yanına geliyor. Çitlere sürtünüyor turuncu kedi. İki kırmızı gül arasına ağ örüyor deli örümcek. Karanfil yaprağı taşıyor karıncalar elden ele. Adam yerden göğe uzanıyor. Bir boşluğa bakar gibi duvardaki sözcüklere bakıyor. Kadına dönüyor. Göz göze geliyorlar. Kadın gülümsüyor. Gizli bir umut gibi. Mutluluk bir kap suya batırılan suluboya fırçası gibi ağır ağır dağılıyor. Güzel olmuş diyor kadın. Evet, diyor adam. Güneş dişsiz bir ihtiyar gibi şiire bakıp sırtıyor. Ağzındaki kırmızı boşlukta kıpır kıpır bir sevinç oynuyor. Siyah bir kelebek şiirin sonuna konuyor. *Belki yeniden güzelleştiririz/adları değiştirilen parkları...**

*Ahmet Telli

Engin Türkgeldi

1980 doğumlu. Öyküleri *Hayalet Gemi*, *altZine* ve *Düşe-Yazma* dergilerinde yayımlandı. *Gölgeler Ordusu* adlı öykü kitabı 2003'de altKitap'tan çıktı. 2012 yılından beri altZine ve altKitap yayın kurulunda görev yapıyor.

Bağzı Şeyler

Olaylar başladığında haberleri izliyordum. O yüzden neler olup bittiğini bilmiyordum. Her cuma izlemeyi alışkanlık edindiğim dizi önceki hafta görkemli bir sezon finali ile tatile girmişti. Buna rağmen kurulmuş bir oyuncak gibi saat tam sekizde televizyonu açtım. Aldığı gizemli mektupla sarsılan bedbaht sarışınının yerine üç adam(kelli, felli ve göbekli) sarı-kırmızılı ekibin geçen sene sergilediği savunma zaaflarından bahsediyordu. Elimdeki örgüyü bırakıp kumandayı tekrar elime aldım. Kanalları hızlı hızlı geçmeye başladım. Tat duygusunun uzaktan algılanamadığının farkında olmayan bir gurme, can cekişen bir dizinin muhtemelen son bölümü, zengin bir müteahhit ile yapılan bir röportaj, üçüncü tekrarı verilen bir başka dizi, penguenlerle ilgili bir belgesel... Kaçacak başka bir kanal kalmadığı için penguenlerde kaldım. Binlerce penguen, çevre şartlarının tüm zorluklarına rağmen birbirlerine sokularak bir çember oluşturmuşlar, hep beraber çetin doğa koşullarına karşı koyuyorlardı. Fırtınanın hırpaladığı dış çeperdeki penguenler bir süre sonra çemberin içine dinlenmeye alınıyor, içeride dinlenenler direnmek üzere dış kısma geçiyorlardı. Anlamını tam olarak kavrayamadığım bir varoluş savaşıydı izlediğim. Doğa gibi egemen ve alt edilemez bir güce karşı koymak akıl karı değildi. Eksi bilmemkaç derecede üzerlerine kurşun gibi yağın buz parçalarına, veya duman olup etraflarını saran tipiye karşı neden direniyorlardı, neden katlanıyorlardı? Neden bulundukları yeri terketmiyorlar, diğer kuşlar gibi doğanın daha nazik olduğu yerlere göçmüyorlardı? Belgeseli sunan adam sanki düşüncelerimi okumuş gibi cevap verdi: "Penguenler, kendi yaşam alanlarını korumak ve varlıklarını özgürce sürdürmek için her türlü zorluğa katlanırlar. Bize zor gelen veya uygunsuz görünen yaşam koşulları, onlar için doğal ve vazgeçilmezdir. Varlıklarını sürdürebilecekleri yegane koşullar için mücadele etmek zorundadırlar. Bu, onların varolma savaşının hikayesidir." Bana kalırsa saçma bir inattı penguenlerinki. Sıkıldım, haberleri açtım.

Belediyenin yeni aldığı otobüsler hakkındaki haberi izlerken dışarıdan sesler geldiğini duydum. Bir takım bağırış çağırışlar. Başta aldırış etmedim. Haftasonu başlıyordu ve burası Cihangir'di. İçmeye gereğinden erken başlayan ve durması gereken yeri bilmeyen birileri mutlaka bulunurdu. Fakat sesler yükselmeye ve yaklaşmaya başladı. Üç beş çapulcunun veya içmesini bilmeyen densizlerin çıkardıkları gürültüler değildi bunlar. Koşarak yaklaşan adımların sesleri, "Bu tarafa! Bu tarafa!" nidalarına karışıyordu. Koltuktan kalktım, pencereye çıktım. Otuz-kırk kişilik, gençlerden oluşan bir grubun koştuğunu gördüm. Solda, apartmanımın az ilerisinde, sokağın daraldığı yerde durdular. Etraftan buldukları çöp bidonlarını sokağın ortasına çekip yatırdılar. Bir tür barikat oluşturmuşlardı. Derken onlar kadar kalabalık bir polis grubu belirdi

sokağın başında. Kaskları, gaz maskeleri ve kalkanları vardı. Yabancı filmlerdeki robotlara benziyorlardı. Hani şu yıkılmış binalarla dolu, karanlık bir gelecekte geçen filmlerdekilere. Makinaların yükselişi. Polisler barikatı görünce daha fazla ilerlemediler; sağ tarafta, sokağın başında durdular. Apartmanımın önü tarafsız bölgeydi.

Gençlerin olduğu grup boş durmuyordu. Kaldırım çalışması nedeniyle kenarda duran taşları elden ele iletip yola yığıyorlar, barikatlarını kuvvetlendiriyorlardı. Bir yandan da neşeyle türkü söyleyen işçiler gibi hep bir ağızdan bağıryorlardı: "Her yer Taksim, her yer direniş!" "Bu daha başlangıç, mücadeleye devam!" Kim olduklarını anlamak için bir pankart, bir bayrak veya flama aradı gözüm ama göremedim. Bir de, akşam karanlığında tam seçemiyordum ama, çoğunun yüzünde deniz gözlükleri var gibi geldi. Yanlış gördüğümü düşündüm. Cihangir'de bir sokakta, akşamın bir vakti, üzerinde mayo-bikini olmayan ve polisten kaçan bir grup genç neden deniz gözlüğü takardı ki?

Buna karşılık polisler oldukları yerde duruyorlardı. Birkaçının telsizleriyle konuştuklarını gördüm. Bekledikleri bir şey var gibiydi. Buralarda zaman zaman böyle eylemler olurdu. Aşıktım. Doğduğumdan beri bu evde oturuyordum. Tam elli üç yıldır. Babamın vefatından sonra bir ara taşınmayı düşündüysem de, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ndeki işime yakın olduğu için vazgeçmiştim. Perdeleri kapattım. Işıkları söndürdüm. Babamın bana ta gençliğimde öğütlediği gibi ne sağcıydım ne solcu. Ortalık karıştı mı imkan varsa orada uzaklaşır, yoksa sesimi çıkarmadan olayların bitmesini beklerdim.

Perdelerin arasından dışarıyı gözlemeye başladım. Ne kadar sürdü bilmiyorum. Beklenen her ne idiye gerçekleşti ve kıyamet koptu. Polisler tüfeğe benzeyen silahlarından, ortalığı dumana boğan şeyler attılar barikata doğru. Barikattakilerden bazıları bunları polise geri fırlattı. Pencerenin tam önünde, arkalarında dumandan bir iz bırakan metal kutuların uçtuğunu gördüm. Neyse ki ortalıkta sadece duman vardı, korktuğum gibi bomba filan patlamamıştı. Kısa sürede tüm sokak gaza boğuldu. Allahtan pencereler kapalıydı. Dışarı bakınca gördüğüm tek şey bembeyaz, yoğun bir dumandı. Ne polisler ne de gençler gözüküyorlardı. Fişek seslerini duyuyordum. Bir de kesilmek bilmeyen sloganları.

Bir şangırtı ile irkildim. Salondaki diğer pencerenin camı kırılmıştı. İçerisi dumanla dolmaya başladı. Cam kırıldığı için dışarıdaki duman mı içeri doluyordu, yoksa o gaz bombalarından bir tanesi camı kırıp salona mı düşmüştü anlamamıştım. Gözlerim yanmaya başladı. Ellerimle ovuşturdum, daha da kötü oldular. Sonra nefesim kesildi, ciğerlerim yanmaya başladı. Aldığım her nefes canımı yakıyordu. Kısa, etkisiz nefesler alabiliyordum ancak. El yordamıyla büfeyi buldum. Astım ilaçlarım oradaki kristal kasedeydi. Elime geçirdiğim ilk ilacı belki on kez sıktım ama hiç faydası olmadı. Ciğerlerim öyle doluydu ki. Öksürmekten nefes alamıyordum. Öleceğime emindim. Karada deniz gözlüğü takıyorlar diye düşündüm. Ben de karada boğularak ölmek üzereydim. Evdeki duman gittikçe yoğunlaşıyordu. Dışarı çıkmalıyım. Buradan daha kötü olamazdı. Rahatlardım belki. Ya da bir ambulans gelir, kurtarırdı beni. Yine el yordamıyla kapıyı buldum. Merdivenleri tek tek, bir çocuk gibi indim. Apartman boşluğunda gaz var mıydı, bilmiyordum. Gözlerim o kadar yanıyordu ki onları bir an için dahi açamıyordum. Sokak kapısına ulaştım, mandalı çektim ve dışarı çıktım.

Olanca hızımla polislere doğru koşmaya başladım. Onlara sığınacaktım. Ne idüğü belirsiz anarşistlere gidecek halim yoktu. İyi olsalar, polis onları neden kovalasındı? Körlemesine sağa doğru koşuyordum. Ciğerlerim her adımda daha çok hava istiyordu, fakat nefesimin derinleşmesi ciğerlerimdeki yanmayı artırmaktan bir işe yaramıyordu. Nereden geldiğini anlamadığım bağıriş çağırıışlar duyuyordum. Ayağım bir şeye, metal kutulardan birine takıldı. Sendeledim, ellerimin üstüne düştüm, fakat oyalanmadan tekrar ayağa kalktım. Tam koşmaya başlayacaktım ki donakaldım. Yönümü kaybetmişim. Neresi sağ, neresi soldu?

Kalbim yerinden çıkacak gibi atmaya başladı. Etrafıma bakıp yerimi tayin etmeye çalıştım ama başaramadım. Gözlerime perde çekilmiş gibiydi. Çevremdeki sesler artıyordu. Seslerin kaynağını anlayabilsem daha sakin olan yöne doğru gidecektim fakat buna imkan yoktu. Bir şey yapmalıyım. Kalan son nefesimle rastgele bir yöne doğru koşmaya başladım. Ağlıyordum. Gazdan mı yoksa korkudan mı bilmiyordum, ama gözlerimden durmadan yaşlar boşanıyordu. Kimsenin beni göremeyeceğini bildiğim halde bir yandan elimi kolumu havada sallayarak yardım istiyordum.

Koşarken bir şeye çarptım. Bir adamın gövdesiydi bu. "İyi misin abla?" diye sordu. Sesim çıkmadı. "Gözlerin mi yanıyor? Sakin ovuşturma. Gel böyle." Şansım varmış ki polislere ulaşmıştım. Güçlkle "Sağol evladım," diyebilirdim, "Bunlar hepimiz öldürecekler siz olmasanız." Elimden tutup bana rehberlik etti, beni daha sakin bir yere, sanırım bir sokak arasına götürdü. Göremediğim birine "Ablaya Talcid limon versene," dediğini duydum. Sıhhiye memuruyla konuşuyor olmalıydı. Talcid mide ilacı değil miydi? Sıhhiyeci, çiçek sular gibi, fısıfla yüzüm yıkadı. Su değil, beyaz renkli bir sıvıydı. "Evladım, zaten yanıyor gözlerim, ne limonu," diye ettiğim itiraza rağmen gözlerime limon sıktı. Gözlerim rahatlıyordu. Delikanlı "Abla al bunu," deyip kafama gözlük gibi bir şey taktı. Biraz sıkıyordu. Adam, gözlüğün ipini gevşetip kafama göre ayarladı. Gazdan uzaklaştığımızdan olsa gerek, nefesim de açılıyordu. Daha sakindim artık. Kabus bitmişti. Görüntüler netleşiyordu. Karşı duvardaki yazıya gözüm takıldı. Harfleri zar zor seçtim: "Mustafa Keser'in askerleri". Hala iyi göremiyor olmalıydım. "Kemal'i "Keser" diye okumuştum. Hemen yanında "Kahrolsun bağızı şeyler!" yazıyordu. Bir isyan vardı ama neye? Hem "bazı" öyle mi yazılırdı! "Gaz değil de nem fena nem", "Mesele üç-beş ağaç meselesi değil", "Çare Drogba", "Biber gazına gerek yok, zaten duygusal çocuklarız" Bu saçmalıkları bırakıp dikkatimi toplamalıydım. Sokak lambasının sarı ışığında yanımdakilerin silüetlerini seçmeye başladım. Bana yardım eden uzun boylu delikanlının üzerinde siyah beyaz bir forma vardı. Yüzümü yıkayanın da kırmızı elbiseli, minyon bir kız olduğunu görebildim. İkisinin de yüzlerinde gaz maskeleri vardı. Sadece onların değil, çevredeki herkes ya ameliyat maskesi, ya işçi maskesi, ya da gaz maskesi takıyordu. Çok tuhaf görünüyorlardı, deniz gözlükleriyle sokakta gezenler kadar tuhaf. Fakat kendimi ve sakinliğimi kaybetmeme neden olan şey bu garip görünüşleri değil, yanlış tarafa koşmuş olduğumu idrak etmemdi.

Kaçmak istiyordum yanlarından ama nereye, nasıl kaçacaktım, gürültü ve duman her taraftaydı, maskeliler her tarafta, iyi insanlar maske takmazlardı, bazılarının üzerlerinde futbol takımlarının formaları vardı, renk renk, "Biber gazı oley!" diye tezahürat yapıyorlardı, amigo gibiydiler, yoksa bütün bunlar futbolla mı ilgiliydi, Allah kahretsin, kahrolsun savunma hattındaki zaaflar, duvarlarda sloganlar, kulaklarda sloganlar, "Sık bakalım sık bakalım, biber gazı sık bakalım. Kaskını çıkar, copunu bırak, delikanlı kim bakalım", "Direne direne kazanacağız!", kızın tuttuğu fısıftaki beyaz sıvıya baktım, kimbilir ne sürmüştü yüzüme gözüme, imdat diye bağırdım, hepsi bana baktılar, ya da bana öyle geldi, belki de arkamda, uzaktaki bir şeye bakıyorlardı, uzun boylu delikanlı çabucak koluma girdi, "Durma abla, geliyorlar!" dedi, beni götürmeye çalıştı, şehrin göbeğinde adam kaçırıyorlar, yetişin, arkama baktım, onlarca polis koşarak olduğumuz yere doğru geliyordu, beni kurtaracaklardı mıydı yoksa, derken gaz bombalarının havada uçtuğunu gördüm, polisler yaklaşıyorlardı, önlerinden çekilmezsem beni ezip geçeceklermiş gibi geldi, korktum, kolumu tutan delikanlıya direnmeyi bıraktım, onunla birlikte kaçmaya başladım, ortalık tekrar bembeyaz olmuştu, kuvvetli bir tipinin ortasındaydık sanki, havada kapsüller, gözlerim yanmıyordu bu sefer ama ciğerlerim yine kavruluyordu, kırmızılı kız neredeydi, polisler çok hızlıydı, bense çok yavaş, ezip geçeceklerdi, bir anda maskelilerden bir kısmının geldiğini gördüm, yanlarından geçip kalabalığın içine girecektik, polise karşı durmaya geliyorlardı, içeridekilerle dışarıdakiler yer değiştiriyorlardı, savunma hattı, birilerinin "Toma!" diye bağırdığını duydum, şifreli bir mesaj mıydı bu, ya da gizli bir komut, o sırada yerler sırlıklam oldu nasıl olduysa, kayganlaştı, buzla kaplandı sanki, sonra sırtım

sırılsıklam oldu, sıktıkları şeyin sadece adı suydı, arkamdan biri tekme atsa daha az sarsılırdım, yüzüstü yere düştüm, benimle birlikte delikanlı da düştü, ayağa kalkacak gücüm kalmamıştı, bedenimi hissetmez olmuştum, yerde ne kadar kaldım bilmiyorum, ta ki bir polis beni ayağa kaldırırsa dek, yerde bir kaç damla kan vardı, kimindi bilmiyordum.

Polis beni yerden kaldırırken sonunda kurtulduğumu düşündüm.

"Belli ki eskilerdensin. Heyecan için sokağa, eyleme çıkılmaz bu yaşta. Hangi örgüttensin söyle!"

"Provaktör müsün?"

"Bak memurum diyorsun. Yıllarca sana maaşını veren devlet baba değil mi? İnsan kendini besleyene hıyanet eder mi, isyan eder mi?"

Ne kadardır bu pis kokulu sorgu odasındaydım, bilmiyordum. Polisiye dizilerdekine benzemiyordu. Müfettişlerin sorgulamayı arkasından izlediği iki taraflı cam, veya karanlık bir odanın ortasında sallanan bir lamba yoktu. Daracık, havasız bir oda. Tepede ölü floresan lambalar. Üzerinde Devlet Malzeme Ofisi yazan çirkin metal masa ve etrafında dört rahatsız metal sandalye. İki polis memuru bana sürekli sorular soruyor, fakat verdiğim cevapları dinlemiyorlardı. İlk başta hiç birşey bilmediğimi, örgüt üyesi filan olmadığımı, politika, eylem nedir anlamadığımı, hayatım boyunca yaptığım tek siyasi hareketin oy kullanmak olduğunu, onu da öylesine yaptığımı anlatmıştım. Fakat onlar sanki beni hiç duymamışlar gibi aynı soruları daha yüksek bir tonda sormaya devam etmişlerdi.

"Bu vatana ihanet değil de ne!"

"Kimlerle görüştün, nerede buluştun, neler planladınız hepsini söyleyeceksin."

Beni sorgu odasına ilk aldıklarında, bana geçmiş olsun diyeceklerini, önüme demli bir karakol(burası karakoldan çok askeri bir karargaha benziyordu gerçi) çayı koyacaklarını, sonra da benimle beraber bir otobüse tıktıkları gençler hakkında bilgi vermemi isteyeceklerini düşünmüştüm. Beni tanık olarak dinleyeceklerdi. Yoldan geçerken olan bitene şahit olmuş bir vatandaş. Ben de gördüklerimi anlatacaktım. Doğrusu pek bir şey göremediğimi, gazın gözümü ve ciğerlerini yaktığını, o haldeyken olayların nasıl olduğunu anlayamadığımı söyleyecektim. Onlar da bana "Kusura bakma ablacığım, seni de tuttuk gece gece," diyeceklerdi. Belki içlerinden biri bu saatte eve tek başıma gidemeyeceğimi söyleyecek, beni polis aracılığıyla evime bırakmak konusunda ısrar edecekti. Oysa şimdi ne haldeydim. Bugün Cuma gecesi idi. Dizimi izlemiş, meyvemi yemiş, sonra da uykuya dalmış olmalıydım çoktan.

"Bunlarla alakam yok diyorsun. Gecenin bir vakti eylemci anarşistlerle, çapulcularla sokaklarda koşturuyor, polisten kaçyorsun. Hadi diyelim sokakta öylesine koşuyordun, bakkala gidiyordun. Fakat madem bunlarla alakan yok, Cihangir'in ortasında gecenin bir yarısı o deniz gözlüklerinin ne işi var gözünde? Öyle mi gidilir bakkala? Sen bizimle dalga mı geçiyorsun!"

Susuyordum. Diyecek bir şeyim kalmamıştı. Bilmediğime, olaylara dahil olmadığımı inanmıyorlardı bir türlü.

"İtiraf et kurtul. Niye direniyorsun ki? Eninde sonunda söyleyeceksin."

"Park ve bahçeler müdürlüğünde görevin ne?"

"Ajan mısın?"

Beni sorgulayan iki memurdan şişman olanı karşımdaki sandalyede oturuyordu. Otururken ileri geri kaykılıyordu. Sandalyenin arka ayağındaki koruyucu plastik düşmüş olmalıydı. Adamın her hareketinde sandalyeden kulakları tırmalayan bir sürtünme sesi çıkıyordu.

"İtiraf edersen kurtulursun."

"Yoksa çürüyene kadar hapis."

"Ağır gelir sana mahpushane."

Artık bıkmıştım, ter içindeydim, ciğerlerim hala yanıyordu, bu odadan kurtulmak istiyordum. Suçsuz olmak veya olmamak umurumda değildi. Aklıma gelen ilk örgütün ismini söylemek istedim. Hafızamı tazelemeye çalıştım. Akşam sokaktayken hangi bayraklar taşınmıştı, hangi pankartlar vardı, kimin lehine sloganlar atılmıştı, duvarlarda hangi örgütün ismi yazıyordu, hatırlamıyordum. Yoktu böyle bir şey.

"Bak son kez soruyorum güzellikle. Örgütün amacı ne? Neyin peşindesiniz?"

"Ne kadar verdiler sana?"

"Konuş!"

"Bak, zor kullanmıyoruz. Şimdilik. Yoksa biz başka yollar da biliriz."

"Arkanda kimler var?"

Kafamı yavaşça kaldırdım. Önce şişman memura, sonra diğerine baktım ve haykırdım:

"Kahrolsun bağzı şeyler!"

Mustafa Ziyalan

1959'da Zonguldak'ta doğdu. Niğde'nin bir köyünde sağlık ocağı hekimliği, adli tabiplik, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde psikiyatri asistanlığı yaptı. Mahkûmlarla, işkence görmüş kişilerle, tinerci çocuklarla, kumarbazlarla çalıştı. Los Angeles'ta psikanalitik psikoterapi eğitimi gördü. Şimdilerde New York'ta psikiyatristlik yapıyor, kronik psikiyatrik sorunları olanlarla, gelişim özürlü kişilerle çalışıyor, Bronx'ta yaşıyor. Öyküleri *Su Kedileri* (2005), gezi yazıları *Yakılacak Kentlerden* (2007), şiir yazıları *Manhattan'da Şiir Konuşmaları* (2009), sinema yazıları *Alengirli Filmler* (2012) başlığıyla yayınlandı. Amy Spangler'la birlikte *Kara İstanbulu* yayına hazırladı (2008). En son şiir kitabı *Rüyacılar Kitabı* (2012). *Letters to Distant Cities* başlıklı, şiirlerinden ve şiirlerinden esinlenen okumalardan, fotoğraflardan, müziklerden, videolardan oluşan, Murat Eyüboğlu'nun, Shara Worden'ın ve Clare Manchon'un da katıldığı bir multimedia projesi 2011'de yayınlandı.

Bir Düşe Uyanmak

Eda'nın o geceki düşüne karanlık egemendi. Havanın aydınlanması sonsuza değin sürecekti sanki. Bir türlü sabah olmuyordu.

Bu geçemeyiş halini sevmiyordu.

Sanki ahşap bir konak çatır çutur yanıyordu. Konağın kocaman, işlek mutfağını sağır edici, pıstırıcı sesler kuşatmıştı. Mutfak ailesiyle ortak olduğu mekanın mutfağıydı. Sıcaktı, buğuluydu, buharla kaplıydı. Yağmur ormanı. Orkideler. Buhar yüzeyleri kaplayan granitin, çeliğin, fayansın ışıltısını örtüyordu.

Düşünün arasında bir an çocukken annesiyle gittiği hamamı anımsadı, bütün o tombul teyzeleri görür gibi oldu. İyi göremezdi, soluk alamazdı, başı ağrırdı.

Cehennemde yağmur ormanı.

Kefen gibi kuşatan, kurtulamadığı bir nemi, kurtulamadığı bir sıcaklığı sevmiyordu.

Genç bir kadındı. Saçlarını seyrettiği Japon çizgi filmlerinden birinde gördüğü, hem kılıklı hem de tabancalı bir kahraman gibi kestirmişti. Makyajsızdı. Yüzü hep çıplaktı. Yaşıyla bağdaşmayan, uzun, karmaşık bir geçmişi olduğunu düşündürüyordu. Kulakları uzaktan uzağa bir orman cininin kulaklarını anımsatıyordu. Sol kaşı bir yara iziyle bölünmüştü.

Düşünde boydan boya, fayans bir tezgahın, fırının, ocağın önünde bir hışım çalışıyordu. Elleri, bedeni mutfakta çılmaya alışık, yüzü kızarmış, soluk soluğa, burnunu çekerek, arada bir elinin tersiyle saçlarını geriye iterek, gözlerini silerek, kan-ter içinde... Sanki görüntüsü bulanıklaşacak denli hızlıydı. Koskoca bir ateşin üzerindeki koskoca, derin bir tavayla başetmeye çalışıyordu.

Gitgide yükselen bir sesle, sanki tırmanan bir ezgi tutturmuş gibi:

"Sezchuan stir-fry, Sezchuan stir-fry..." dedi düşünde, "Dilim dönse, yüreğim yanmayacak..."

Tavaya bir şeyler attı, attıklarını kendine, düşüne tek tek, yüksek sesle, değişik ezgilerle tanıttı:

"Biber... Soğan... Havuç... Brüksel lahanası... Taze bezelye..."

Tezgahtan bir şişe aldı, salladı.

"Soya sosu..."

Şişe boştu.

"Soya sosu, hey..."

Yanıt veren olmadı. Durakladı.

"Her şey ziyan olacak..."

"Wok"un içindekileri bir kâseye boşaltmaya yeltendi.

"Hey, benden başka kimse yok mu yaaa bu mutfakta?"

Bu arada sol elinden kan damladığının ayırımına vardı "wok"u ateşin üstüne bırakıp, tezgâhtan kaptığı bir bezi eline sardı, dişlerini de kullanarak bağladı.

Wok alev aldı. Alevler, yanan bir sıvı akarak yayılıyormuş gibi tezgâha yayıldı, muftağı sardı.

Kadının zindanı, tuz madeni, cehennemiydi orası. Canavarıydı.

Arkadaşı Aylin'le paylaştıkları evdeki odasında uyanır gibi oldu. İstanbul'un kızdığı, kızıştığı bir geceydi. Tül perdeler açık camdan gelen esintiyle titreşiyor, sallanıyordu. Bembeyazdılar.

"Beton, sıcak insanın üstüne kusuyor, sıcak reçel gibi... Hani kazara bir açıklık bulup baksan, her tarafın yangın yeri gibi titreştiğini göreceksin" diye düşündü.

Saçının bir tutamını dibine yakın yerinden bir çiçeğin sapını tutar gibi tuttu, uçlarına doğru uykulu uykulu, belli belirsiz okşadı. Parmakları kulağının yanından geçerken, bir an, saçlarının çıtırdadığını duyar gibi oldu.

"Her şey kupkuru, her yer çıtırdıyor" diye düşündü, "tutuştı, tutuşacak... ya da yangın yeri çoktan..."

Çocukken sırtını dinleyen bir doktorun, sorduğu bir soruya verdiği yanıtı anımsadı: "Ciğerlerden gelen sesler karda ayak sesine benzer. Eğer saçlarını parmaklarının arasında ovalayıp çıtırdattığında çıkan sese benziyorsa, fena haber!"

Bütün kent, bütün ülke zatüree olmuştu sanki.

Gecelerden bir gece düşünde daha önce gördüklerine hiç benzemeyen bir ev gördü. Evin kaç katlı olduğunu bilemedi. Tok renkliydi. Yüzeyi yer yer bakır bir tepsiyi andırıyordu. Betondan çok zamanın işlediği tahtadan, kiremitten, mermerden, bronzdan yapılmış gibiydi. Belki de kendi kendini yapmıştı, yoktan varetmişti öyle. Önü ıslaktı. Eda ıslaklığın su olmayabileceğini düşündü.

Binanın camlarından çoğu açıktı. Kimi camlardan perdeler taşıyor, sallanıyor, dalgalanıyordu. Kimi camlarda çamaşır asılıydı, kimilerinde saksılar, bitkiler vardı; birinde bir kedi, ötekinde elinde bir bardak süt tutan bir çocuk, bir başkasında elinde bir kadeh tutan bir kadın, daha bir başkasında elindeki aynaya bakan bir adam...

Gepegeniş bir İstanbul ufkı. Eda evinin damındaydı. Elinde kâğıttan bir uçak tutuyordu. Uçağı öptü, kentin göğüne, ufkuna doğru salıverdi. Gülümseyerek uçağın ardından baktı.

Binanın önündeki basamaklarda ayak bileğinde bir takı, kolunda dövme olan, iri, koyu

renkli bir adam oturuyordu. Yüzünde bir gaz maskesi vardı. Maskenin içi suya damlamış süt rengi bir dumanla doluydu, içerden doğru ışıldıyordu. Dumanın ne dumanı olduğunu, nereden geldiğini düşündü.

Yerebatan Sarayı'ndaydı.Yapayalnızdı. Meduza başına baktı. Meduzayla gözgöze gelebilmek için başını yavaşça bir yana eğdi. Yüzünde olsa olsa bir gülümsemenin gitgide silinen izleri vardı. Gitgide kaygılanıyordu.

Sokaktan insanlar geçiyordu: Elinde kocaman bir balık tutan bir çocuk, biri zenci biri beyaz, sarmaş-dolaş bir çift, kırmızı giysili, albenili bir kadın, elinde bir trompetle bir adam...

Ansızın İstanbul'da bir sokaktaydı. Sis kaplı gibi görünen sokaklardan, caddelerden sanki kayarak, sanki uçarak geçiyordu. Sonsuz bir adım atıyordu sanki. Kentin yüreğindeki bir gösteri sürüyordu. İtişmeleri, kakışmaları teninde, bedeninde hissediyordu. Teni, ciğerleri, yüreği acıyordu. Coşkulu, öfkeli, ne dediği anlaşılmayan sesler duyuyordu. Birden birisinin ona vurduğunu hissetti, ayakta duramadı, kaldırıma düştü. Yüzünde, elbiselerinde, kaldırımda kan vardı.

Eda uzaktan uzağa düşünün, yatak odasının camının dışında bir yerlerde kavga etmekte olan bir kadınla bir erkeğin seslerinin düşün, düşünün kızılığına karıştığını sezdi.

ERKEK

(Dışardan)

... buraya kapağı attın diye adam mı oldum sanıyorsun?

KADIN

(sesini yükselterek)

Kadınım ben, öyle adam falan olmaya niyetim yok! Hem adam olmaktan sözedene bakın!

ERKEK

(bağırarak)

Bensiz bu işi bulabilir miydin? Şuradan şuraya adım atabilir miydin? Tek bir adım atabilir miydin ha bensiz?

Eda dışardaki dalaşma sürerken arkası dönük uyumayı sürdürdü. Soluk alması irileşti. İçini çekti.

Sesini duyduğu kadın kendisiydi, hep kendisi olmuştu sanki.

Seslere tepki göstererek yatağında döndü. Düşünü bırakmadı.

Camlardan birindeki çocuk elindeki bardağı düşürdü. Bardak evin önündeki kaldırımda tuz-buz oldu.

Eda gözlerini açtı.

Yorgundu. Arada bir burnunu çekiyordu. Ağzında kötü bir tat vardı. Kımıldarken kendini zorluyordu sanki. Zorla kalktı. Sendeler gibi oldu. Yastığı yaştı.

Üzerinde kolsuz bir tişörtle bir şort vardı. Yatağının kıyısına bacaklarını sarkıtarak oturdu. Dirseklerini dizlerine dayadı. Başını ellerinin arasına aldı. Komodinin üzerinde duran uzaktan kumandayla bir müzik başlattı: "Kemanımla Sana Bir Ses Verebilseydim Eğer." Yine komodinin üzerinde, bir video kamerasının yanında duran kalem, deri kaplı bir defteri aldı, bir şeyler yazdı. Kalktı, mutfığa doğru gitti. Giderken kendini oda arkadaşı Aylin'le, babası Nihat'la, kardeşi Ekrem'le, ölmüş annesiyle gösteren kimi fotoğrafların önünden geçti.

Mutfakta durdu, yanbaşındaki buzdolabına yaslandı. Buzdolabının kapısına başka şeylerin yanısıra İstanbul'daki NATO zirvesinden sözeden bir kupür, Başkan Bush'un bir kalemle alaycı biçimde oynanmış bir resmi miknatısla tutturulmuştu. Ha Bush, ha Obama! Yüzü neredeyse kupüre değerken gözlerini kapadı. Belli belirsiz bir hareketle kaşındaki yara izine dokundu.

Bir an düşü sürüyor gibi oldu: Merdivenlerde oturan adam sanki kucaklamaya hazırlanır gibi kollarını uzattı, açtı.

Eda mutfak tezgâhının üzerindeki telesekreterin mesaj ışığının yandığının ayırımına vardı, aletin düğmesine bastı, dolaba uzandı. Mesajları dinlerken bir çay yapma ritüelini başlatır gibi bir dolaptan dökme demirden bir demlik, metal bir kutu çıkardı, demliğe çay koydu, bakır bir çaydanlığa su doldurdu, çaydanlığı ocağın üstüne koydu, ateşi yaktı. Bir yandan da telesekreterdeki mesajları dinledi.

İlk mesaj Suat'tandı.

"Eda merhaba, efendim ben hocanız Suat; geçen gün derste konuşurken hatırlayamadığım yazının adını hatırladım; Shalitt'in "Neden göstermeli? Neden Anlatmamalı?" diye bir yazısı; başlığı çocukça ama kendisi fena değil; sen bir bak, bulamazsan ben verebilirim. Hadi şimdilik eyvallah!"

Eski sevgilisiydi Suat, sinema okulunda öğreticilik yapıyordu, sanki Eda'ya hiç yakın olmamış gibi davranmaya çalışıyordu. Bir zamanlar ona çekici gelmiş, sevimli bir canavardı.

Sonraki mesaj Aylin'dendi.

"Bil bakalım kim? Ya evde yoksun ya uyandıramıyoruz; neyse, iki türlü de sefan olsun güzelim; ben görünüşe göre eve gelmiyorum buralarda takılıyorum bu gece, daha olmadı yarın bir gün evde karşılaşırız, görüşürüz, artık kısmetse. Kendine mukayyet ol kadife kaplan..."

Yine süresi belirsiz bir aşk yaşıyordu Aylin.

Son mesaj da babası Nihat'tandı.

Tatlı olmasına çalıştığı, ezgili bir sesle:

"Kızım, nerelerdesin? Eda, pabucu yarım! Çık dışarıya oynayalım!" diyordu Nihat. Bıraktığı mesajda bile Eda'ya çocuk gibi davranıyordu. Yaşlı bir canavardı.

Çaydanlıktaki suyun kaynadığı duyuldu. Ansızın müzik kesildi.

Dişlerini fırçalayıp ağzını çalkaladı Eda, kıpkızıl tükürdü.

İstiklâl Caddesi bir sirki, Konstantinopolis'i, Babil Kulesi'ni andırsın isterdi. Düşündeki gibi her renkte, cinste, biçimde insan olsaydı orada da. Gürültü, karmaşa neredeyse pıstırıcı olsaydı hep. Özgür bir fil çıkıverseydi karşısına.

Vitrininde uzak, sıcak bir yere ilişkin bir poster olan bir turizm bürosuna rastlasaydı. Vitrininde "Gidiyorsa sebebi var" diye bir afiş olsaydı. O uzak, sıcak bir yerlere ilişkin afişin önünde yavaşlasaydı, dursaydı.

Afişte söylenenin altını çizerek gibi, kanatları çıktı çıkacak gibi bir hareket yapsaydı.

Babası Nihat'la erkek kardeşi Ekrem'in ortaklaşa sahip oldukları, Asmalımescit'teki kahveye geldi. Kapının yanına koyu takım elbiseli, kravatı gevşekçe bağlanmış, esmer, sakalları uzamış, bıyıklı bir işsiz çömelmişti. Yanında yarısı dolu bir pet şişe vardı. Adam içeri giren Eda'yı gözleriyle yılğın yılğın izledi.

Eda barın önünden geçerken barın arkasında şişeleri düzelten barmen durdu, döndü.

"Film işleri nasıl gidiyor ablacığım? İş çıkacak gibi mi bana da?" dedi bir türlü olamayan canavar.

Babası her zamanki gibi dinleyeciler bulmuş, konuşuyordu. Eda, orayı sahiplendiğinin her halinden belli olduğunu düşündü. Eda'nın adını duymadığı bir takım anlaşılmamış spor yazarlarından, gariban sporculardan, örneğin Juantoreno diye bir koşucudan sözediyordu. Dinleyiciler birer birer süzülüp gitti. Birtek Eda, Ekrem, Nihat kaldılar. Karşı karşıya. Kahvenin işlerini kimin yaptığı, kimin yapması gerektiğine ilişkin, aslında Eda'ya patronun ya da patronların kim olduğunu, onun olsa olsa evin kızı, sinema falan gibi ilgi alanları olsa da hele annesinin ölümünden bu yana evin tek kadını olduğunu kabul ettirmeyi amaçlayan bir tartışma başladı. Zaten daha geçenlerde bir mitingi çekmeye çalışırken dayak yemiş, kafasını, gözünü patlatmıştı. Değil mi?

Eda ortalığı süpürdü, temizledi. Gidip kahveye o gün için gerekenleri almak sonunda yine Eda'ya düştü.

Eda barın ardında barmene yardım ediyordu. Ekrem bedenini arada bir yüksek sesli müziğe uydurarak barda oturuyordu. Çevresindeki müşterilere, özellikle de kadınlara selâmlar sarkıtıyor, gülümsüyor, asılıyordu. Kimileriyle el sıkışıyor, öpüşüyordu. Zampara canavar.

Eda'yla görünürde işlerin pek de iyi gitmediği kahvede yapılması gereken değişiklikleri konuştular. Eda, Ekrem'in hep olduğundan farklı görünmek istediğini, neredeyse bir turist gibi, belki de gerçekten bir turist olduğunu, zarar eden kahveyi de sonunda kendisine benzetmek istediğini düşünüyordu. Ne yapılması gerektiğine ilişkin belirgin bir fikri yoktu; ama böyle başkalarının istediklerini yapa yapa, ne yapılması gerektiğini düşünmeye gerek duymaz bir hale gelmiş olmasına da bayağı kafası takılıyordu. Kendi mekânı, kendi zamanı olsun istiyordu. Hiç olmazsa kahveden temelli çıkıp gitmek fikri ilk kez orada aklına geldi. Kahveden çıktığında hâlâ kapının yanında çömelmiş duran işsiz adam ayağa kalktı, ardından baktı.

Eda düşünde ya da göz kapaklarının gerisinde İstanbul'da bir sokak gördü. Sokaklar. Caddeler. Bir gösteri sürüyordu. İtişme, kakışma. Şiddet. Coşkulu, öfkeli, ne dediği anlaşılmayan sesler. Bütün bunları kamerayla çeken kişiye öfkeyle, kinle vuruyorlardı. Kişi ayakta duramıyor, kaldırıma düşüyordu. Giysilerde, kaldırımda kan vardı.

Eda nice sonra, sanki yıllar sonra Aylin'i bir kahvede buldu. Sanki bir an önce kızlığın, kadınlığın görevlerine dönmek için sabırsızdı. Bir yandan da bu görevbilirliğinden, kendinden bunu bir hak gibi bekleyenlerden, babasından, yaşamındaki erkeklerden hoşnut değildi.

Kendinden hoşnut değildi. Aylin kişiye sesini yükseltmeyen, zart zurt etmeyen bir babadan nasıl hoşnut olunmayabileceğini anlayamıyor gibiydi.

Aylin Eda'nın kahve falına baktı. Eda, falla düşleri arasında koşutluklar gördü, Aylin'in mi onun istediklerini söylemeye, kendisinin mi istediklerini duymaya çalıştığını bilemedi.

Düşündeki adamı gördü, ya da gördüğünü düşündü. Adam ayağa kalktı. El şıkışır ya da elele tutuşur gibi oldular.

Aylin'le Eda, Eda'nın düşlerinden çıkmak bilmeyen gösteriden, Eda'nın gösteriyi videoya çekmeye çalışırken nasıl dayak yediğinden sözettiler. Eda arabaya, otobüse, metroya binebilmek için artık ilaç kullanmıyordu, zamansızlıktan psikoterapiyi de bırakmıştı. Önünde oturdukları camın dışından geçen bir grup adamdan biri "oh, oh" gibi bir şeyler söyler, göğsünü yumruklar gibi yaptı. Eda kimsenin göğsünü bağrını yumruklamadığı bir yerlerin özlemini çektiğini sezdi.

Masalarda, masa aralarında üç aşağı beş yukarı Eda'nın yaş grubundan canlı, konuşkan, gülüşken, kadınlı erkekli bir kalabalık olurdu. Bağırarak ya da birbirlerinin kulaklarına eğilerek konuşurlar, kokteyller, başka şeyler içerler, bir şeyler yerler, sigara içerlerdi. Yüksek sesli müzikten kimsenin ne dediği duyulmazdı. Eda'nın oturacak zamanı olsa, büyücek bir masada başkalarının arasında tek başına otururdu. Sigara içerdi. Çevresindekiler onun üzerinden konuşur, tabaklar, bardaklar aşırırlardı.

Sinema okulunda Suat'ı gördü. Eski erkek arkadaşı onun kafa karışıklığıyla dalga geçiyor, onu bu karışıklıktan çekip çıkaran hocası olmak istiyordu. Suat'ın da kendine göre bir biçimde göğsünü bağrını yumrukladığını düşünüyor, onunla dalga geçebiliyordu, ama daha çok da midesi bulanıyordu.

Gepegeniş bir İstanbul ufku gördü. Evinin damındaydı. Elinde kâğıttan bir uçak tutuyordu. Uçağı öptü, kentin göğüne, ufkuna doğru salıverdi. Gülümseyerek uçağı izledi.

Kahveden çıktığında işsiz adamın su şişesi kapının yanında duruyordu.

Yerebatan Sarayı'nda yapayalnızdı. Yan yatmış meduza başına baktı. Meduzayla gözgöze gelmek için başını yavaşça bir yana eğdi. Yüzünde olsa olsa bir gülümsemenin gitgide silinen izleri vardı. Gitgide kaygılanıyordu.

Gece yürüyerek evine giderken sarhoş bir adam lâf attı. İğrenç bir canavardı. Küfürleştiler. Bağıra çağıra adamı pıstırmayı başardı. Midesi iyice bulandı. Adam sanki Eda'ya onun üzerindeki egemenliğini, onun sahibi olduğunu belirtmeye çalışır gibiydi. Eda bir duvar dibinde öğürerek kustu. Mide bulantısı, öğürtüsü bir türlü geçmek bilmiyordu.

Evlerinin damında, alçak bir duvarın dibinde, duvara sırtını vererek oturup sigara içti. Yorgun, yılgın, kaygılıydı. Gözleri nemliydi. Kentin sesleri, ışıkları onu boğuyor, eziyor gibiydi.

Aylin kapıyı dışardan dikkatle açtı, ayak uçlarına basarak girdi. Gidip Eda'nın odasının kapısından baktı. Eda pijamalarıyla yatağının üstünde uyuyordu. Aylin gülümsedi. Ayak uçlarına basarak kendi odasına gitti.

Eda kendini Boğaz Köprüsü'nün üstünde gördü. Sallantılı. Gürültülü. Rüzgârlı. Yerden, denizden çok uzak. Mutfak. Cehennemi andırıyordu. Düşünde gördüğü ev. Yerebatan Sarayı. Meduza. Miting. Sokaklar. Caddeler. Bir gösteri sürmekteydi. İtişme, kakışma. Şiddet. Coşkulu, öfkeli, ne dediği anlaşılmayan sesler. Elbiselerde, kaldırımlarda kan vardı. Bir erkek Eda'ya küfrediyordu. Gaz maskeli adam ayağa kalktı, maskeyi yüzünden sıyırmaya davrandı.

Sabah, Eda'yla Aylin evlerinin damında çay içtiler. Keten helvasını, balonları, kâğıttan uçakları, uçurtmaları özlemle andılar. Aylin kâğıttan uçaklar yaptı, birini damdan şehre, şehrin göğüne, ufkuna doğru attı. İstanbul'un gepegeniş ufkuna doğru gidişini uzun uzun izlediler.

Eda vitrininde o "Gidiyorsam Sebebi Var" afişini gördüğü turizm bürosunun önünde durdu. Camın ardında büronun sahibi Halil belirdi. Halil Nihat'tan yaşlıca, gözlüklü, tonton, ağırbaşlı giyinmiş bir adamdı. Büronun duvarlarında uzak, dünya dışından gibi görünen yerlerin resimleri vardı. Eda, Halil'in kendisinin çocukluğunu, annesinin sağlığını bildiğini, dahası babasının gençlik arkadaşı olduğunu öğrendi, şaşırdı. Babasının da bir zamanlar, sinema oyuncululuğunda çuvalladıktan sonra yurt dışına gitme düşleri kurduğunu öğrenince, şaşkınlığı daha da arttı. Bu turizm şirketi Halil'le babasının gençliklerindeki çıkıp gitme düşlerinden doğmuştu. Halil, kalmanın gitmekten daha büyük bir marifet olmadığını düşünüyordu. Eda antika gibi görünen, kasalı, ahşap bir tripodun üzerinde duran bir fotoğraf makinasının önünde durdu. Makinanın kenarına kimi resimler, bu arada esmer, alımlı bir kadının resmi, bir de Nihat'ın bir gençlik resmi iliştirilmişti. Eda babasının resmini aldı, baktı. Gözü bir afişe takıldı; afişte düşündeki eve çok benzeyen bir ev, düşündeki sokağa çok benzeyen bir sokak vardı. Halil, bunun Küba'da çekilmiş bir resim olduğunu söyledi. Eda'nın ağzı açık kaldı.

Akşam, Eda'yla Aylin pijamalarıyla rahatça yayılıp çay içer, bisküvit, fındık, fıstık, çekirdek yerken, olan bitenlerle baktıkları fal arasındaki koşutluğa şaşılar. Eda'nın çektiği kimi görüntülere baktılar. Eda'nın durumuna ilişkin hoşnutsuzluğu, gitmek düşüncesine koşut olarak gitgide daha bir belirginleşiyordu.

Pat diye, durup dururken değil de, bütün hayatı boyunca, ağır çekimde gittiğini düşünüyordu.

Eda Arnavut kaldırımı sokaklardan birinde, taşların üzerinde kâğıttan bir uçak gördü. Uçağın kendi yaptığı uçaklardan biri olduğunu şaşkıyla anladı, anladıkça yüzü aydınlandı, inanamaz bir ifadeyle gülümsedi. Uçağı yerden aldı, yüzüne götürdü.

Eda kahvenin kapısından çıkınca işsiz adam ayağa kalktı. Kadının ardından birkaç adım attı, durdu, uzun uzun baktı.

Eda sokakta yürürken arkadan hızla koşarak gelen genç bir adam çantasına yapıştı. Gariban, ama başkalarına caavarlık yaparak garibanlıktan sıyrılacağını uman bir canavardı. Eda çantayı bırakmadı. Birbirlerine dokunmadan çantanın iki ucunda çekiştiler. Adam Eda'ya tükürdü. Çantanın sapı koptu, çanta Eda'nın elinde kaldı, adam paldır küldür yere düştü, üstüne saldırlacağı beklentisiyle büzüldü, başını örttü. Eda bir an durdu. Çeneleri kasılmış, yüzü kurt gibi olmuştu. Çantayı öfkeyle adamın üstüne fırlattı, döndü, uzaklaştı.

Akşam Eda'yla Aylin evlerinin damından güneşin batışını seyrettiler. Gözleri doluyordu. Vedalaşıyorlardı sanki.

Evden çıktığında ortalık sıcaktı, nemliydi, sisliydi. Genzi yanıyordu. Yine mutfaktaydı, hamamdaydı, tuz madenindeydi, zindandaydı sanki. Yanından birkaç kişi koşarak geçti. Bir genç durdu,

"Taksim'e doğru gitme" dedi.

"Neden?"

"Gezi Parkı'na AVM yapacaklardı ya..."

"Her yer AVM oluyor, her şey satılık... Eee?"

"Bir protesto oldu orada..."

"Polis mi bastırdı?"

"Evet, polis, hem de nasıl..."

Eda yine de Taksim'e doğru yöneldi. Mutfağın, tuz madeninin, zindanın göbeğine gitmeliydi. İnsanlar camlardan bakıyorlardı. İki yana, dükkanların, kapıların önlerine toplanmışlardı. Sanki bir canavar geliyordu Taksim'den doğru.

Canavarın yalnızca buradan, bu andan değil, tüm ülkeden, tüm yaşamından kaynaklandığını sezdi. Canavarla yüzleşmeliydi.

Sisin içinden bir adam sıyrıldı. Beyaz bir gömlek, koyu renk bir ceket ve pantolon giymiş, kravat takmıştı. Elinde kazma sapı gibi bir sopa vardı. Alçak tonlu bir çığlık atarak sopayı kaldırdı, Eda'nın kafasına doğru indirdi. Eda, içgüdüyle kolunu kaldırdı. Adamın çığlığının arasında "Ulan orospu!" dediğini duyar gibi oldu. Sopa, koluyla birlikte yukarı fırlayan sırt çantasına çarptı.

Eda adamı tekmelemek isteği duydu. Ama yapmadı. Adam, sanki genç kadının istekleri doğrultusunda sendeledi. Sisin içinden fırlayan bir nesne adamın başına gelmişti, sokakta tangırdarak yuvarlandı. Eda nesnenin o sırada ayırımına vardı.

Çevredeki kalabalıktan biri Eda'nın koluna yapıştı, onu adamdan uzaklaştırdı.

"Neydi o?" dedi Eda.

"Gaz kartuşu" dedi çocuk.

Kafasına gaz kartuşu gelen adam ayakta sallanıyordu. Dizlerinin üstüne düştü.

"Ölecek!" dedi Eda. Adama doğru bir adım attı.

"Yok," dedi çocuk, "kapalı kafa travması. Bilinci de açık..."

Eda kolunu çocuğun elinden kurtardı. Kimse kolunu, bacağını tutsun istemiyordu artık. Sise doğru yöneldi. Çığlıkları duyuyordu. İnsanları itiyorlar, kakıyorlar, dövüyorlardı.

"O tarafa gitme" dedi çocuk, "Gaz masken bile yok." Mavi gözlüydü.

"Gideceksem asıl o tarafa gitmeliyim" dedi Eda.

Yanında işsiz adamı görür gibi oldu. O özgür fili görür gibi oldu sisin içinde.

Hiç bu kadar uyanık olmamıştı. Cin gibiydi. Kedi gibiydi. Ayaklanmayı seziyordu. Zindandaki tutsakların, mezbahadaki hayvanların ayaklanmayı sezmesi gibi.

Artık bu kentte, bu ÷lkede kalabileceğini seziyordu. Mutfaktan, baba evinden çıkabilirdi, canavarların arasından sıyrılabilirdi. Kendi rüzgarlarını kendi estirebilirdi.

Serinledi.

Bu kenti, bu ÷lkeyi yeniden sevebilirdi. Sevebilirdi. Ansızın bir erkeğe ya da bir kadına, diyelim Aylin'e aşık olabilirdi.

Nicedir adını koyamadığı bir aşkın, aşkların ayrımına varabilirdi.

Kanatları çıkabilirdi.

Bedenini, bacaklarını, kaslarını bütün güzellikleriyle hissetti. Olduğu yerde yaylandı. Taksim'e doğru yürümeye, koşmaya başladı. Kağıttan uçakların rotalarını izleyecekti. Sonsuz bir adımdı attığı.

Fatih Pınar, 12 Haziran 2013

Fatih Pınar

1997 yılında okulunu bırakıp fotoğrafçı olabilmek için İstanbul'a geldi. 1998-2004 yılları arasında *Atlas Dergisi* fotoğrafçısı olarak çalıştı. 2005 yılında ntvmsnbc.com haber portalı için fotoğraflarla sesleri eşleştirerek sesli fotoröportajlar hazırladı. İstanbul'un kentsel dönüşüm alanlarını belgeleyen, fotoğraf ve videoyu birleştiren multimedya'lar üretti. Halen bağımsız internet gazetesi www.t24.com.tr için videoröportajlar üretiyor. Egemen kültürün ve medyanın, yaşamın dışına itip görmezden geldiği hayatları, insan hakları ihlallerini gösterebilmeyi amaçlıyor.

Adnan Onur Acar, Nar Photos, 8 Temmuz 2013

Nar Photos

2003 yılında bağımsız bir fotoğraf kolektif yapılanma olarak İstanbul'da kurulan NarPhotos, belgesel fotoğraf dilini kullanarak toplumsal alanı fotografik olarak anlamaya ve aktarmaya çalışıyor. Kolektif üyeleri bir yandan sergiler ve kitaplar olarak yayınlanmak üzere belgesel projeler üretirken bir diğer yandan uluslararası dergi, gazete ve ajanslar için editoryal çalışmalar yürütüyor.

